

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

जयवंत प्रतिष्ठान हुमगांव संचलित

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

जयवंत

वार्षिक नियतकालिक २०१९-२०२०

* प्रमुख संपादक *
प्रा.डॉ. संग्राम शिंदे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

जयवंत

वार्षिक नियतकालिक २०१९-२०२०

* संपादक मंडळ *

* अध्यक्ष *

प्राचार्य

डॉ. एम. बी. वाघमोडे

* प्रमुख संपादक *

प्रा.डॉ. संग्राम शिंदे

* सहसंपादक *

प्रा.आनंद साठे

प्रा.डॉ.एस.आर. नगरकर

प्रा.प्रकाश जवळ

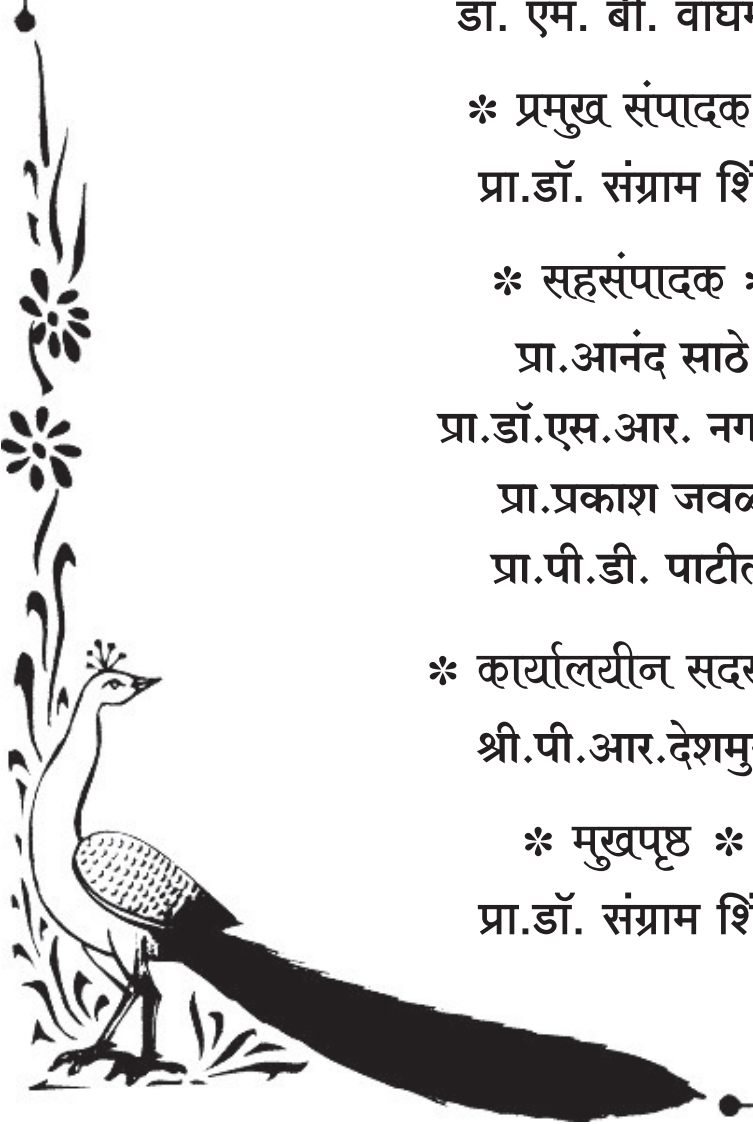
प्रा.पी.डी. पाटील

* कार्यालयीन सदस्य *

श्री.पी.आर.देशमुख

* मुखपृष्ठ *

प्रा.डॉ. संग्राम शिंदे

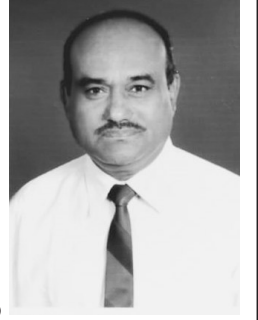

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

प्राचार्यांचे मनोगत

महाविद्यालयाचा जयवंत २०१९-२०२० चा अंक सादर करताना मला मनस्वी आनंद होत आहे.

छ.शिवाजी महाराजांच्या पदस्पर्शाने पावन झालेल्या जावली तालुक्यातील मेढा या ठिकाणी माजी जलसंपदा मंत्री महाराष्ट्र राज्य आमदार शशिकांत शिंदेसाहेबांनी दुर्गम डोंगरी भागातील विद्यार्थी-विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षण घेता यावे याकरीता सन २००२ साली महाविद्यालयाची स्थापना केली. साहेबांच्या अथक प्रयत्नाने २००९ साली १००% अनुदानित झाले. या महाविद्यालयात कला - वाणिज्य - विज्ञान या शाखांमधून पदवी पर्यंतचे शिक्षण दिले जाते. शिवाय पदव्युत्तर शिक्षणासाठी शिवाजी विद्यापीठाच्या दूरशिक्षण विभागाचे केंद्र सुरु केले आहे. सन २०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयाचे कामकाज व्यवस्थित पार पाडण्यासाठी विविध समित्या स्थापन करण्यात आल्या.

प्रा. डॉ. प्रमोद घाटगे व सर्व सहकारी प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचे सहकार्य लाभले.

- * महाविद्यालयाच्या नॅक समितीने यांनी मूल्यांकन करून B⁺ ग्रेड मिळवली. CGPA-2.55 मार्क्स मिळाले.
- * महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आहे. या विभागामार्फत श्रमसंस्कार शिबीरे घेतली जातात. स्वच्छवारी - स्वस्तवारी - हरीतवारी उपक्रमात १२ विद्यार्थी सहभागी झालेले होते. लोणंद ते पंढरपूर वारीमध्ये सहभाग घेतला होता. पुरग्रस्त भागात मदत करण्यासाठी ५० स्वयंसेवक सहभागी झाले होते. हे शिबीर सात दिवसांचे होते. मौजे कुसुंबी येथे सात दिवसांचे ग्रामस्वच्छता शिबीर घेण्यात आले. याशिबीरामध्ये जलव्यवस्थापानार्तगत दोन बंधारे मुलांनी बांधलेले आहेत. जलसंवर्धन योजना राबविली आहे. प्रा. डॉ. भोसले सरांनी अत्यंत चांगल्या प्रकारे शिबीर यशस्वी केले आहे. त्यांना त्यांच्या सहकाऱ्यांनी मदत केली आहे.
- * ग्रंथालय :- ग्रंथालयात १०००० पुस्तके, २५ नियतकालिके, ११ वर्तमानपत्रे आहेत. विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र अभ्यासिका आहे.
- * संगणक विभाग :- संगणक विभागात २२ संगणक आहेत. याविभागामार्फत MSCIT ,Tally, प्रोसेसिंग इ. कोर्सेस सुरु आहे. प्रा. पी. डी. पाटील या विभागाचे काम पाहतात.
- * शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांचे संगणक कार्यशाळा झालेली आहे. यामध्ये सर्वांचा सहभाग होता. अत्यंत उत्कृष्ट काम करीत आहेत.
- * इंग्रजी विभागामार्फत बेसिक इंग्रजी ग्रामर व व्यावहारिक इंग्रजी यासंबंधी कोर्सेस चालू आहेत. इंग्रजी विषय सोपा करून शिकविण्याचा प्रयत्न या विभागाचे प्राध्यापक करीत आहेत. English Literacy Association, ICT इ. व्याख्याने घेतली आहेत.
- * कॉमर्स विभागामार्फत या विषयावर व्याख्यान घेतले. कॉमर्स डे सारखे विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देणारे कार्यक्रम घेतले जातात. कॉमर्स विभागाचा निकाल ९६% पर्यंत लागतो. Students Investor Awareness Program घेण्यात आला. वाणिज्य वतीने ग्राहक जागृती व वित्तीय साक्षरता उद्योजकता विकास याविषयांवर

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

कार्यशाळा आयोजित केलेल्या होत्या.

* इतिहास विभागामार्फत अनेक थोर विचारवंतांच्या स्मृती जागृत ठेवण्यासाठी कार्यक्रम घेतले जातात. महाविद्यालयाच्या दृष्टीने ही अत्यंत गौरवाची बाब आहे. असे सर्वच विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत घडणे आवश्यक आहे.

* अग्रणी महाविद्यालय योजनांतर्गत चांगल्या योजना राबविल्या जातात. सातारा जिल्ह्यातील आठ महाविद्यालयाचे विभागीय नेतृत्व करण्याची संधी मिळालेली आहे. या विभागाच्या वतीने महाविद्यालयात वेगवेगळ्या विषयावर १३ कार्यक्रम राबविलेले आहेत. प्रा. गेजगे या विभागाचे काम पाहतात. प्रा. डॉ. धोंडे विभागीय समन्वय म्हणून काम पाहतात. उत्कृष्ट काम चालू आहे.

* सांस्कृतिक विभाग - विद्यार्थ्यांच्या कला गुणांना वाव देण्यासाठी हा विभाग महाविद्यालयात अत्यंत महत्वाचा आहे. पथनाट्य - लघुनाटिका - मुकनाट्य - समुहगीत व वक्तृत्व स्पर्धा घेतल्या जातात. देऊर येथील महाविद्यालयात शिवाजी विद्यापीठ युवक कल्याण विभागामार्फत कार्यक्रम घेतला. त्यामध्ये ३० विद्यार्थी सहभागी झालेले होते. प्रा. साठे यांनी उत्तम नियोजन केले होते.

* सायन्स विभाग - या विभागातील अनेक ठिकाणच्या महाविद्यालयीन स्पर्धेत विद्यार्थी सहभागी होते.

* महाविद्यालयीन प्लेसमेंट सेलच्या माध्यमातून अनेक विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परिक्षा व भरतीबाबत मार्गदर्शन केलेले आहे. अत्यंत उत्कृष्टपणे हा विभाग कार्यरत आहे. प्रा. देसाई यांनी उत्कृष्ट काम केलेले आहे.

* स्थायी समिती मार्फत विद्यार्थ्यांना फी सवलतीबाबत तसेच वेगवेगळ्या स्कॉलरशीप मिळविण्यात मार्गदर्शन केले जाते. प्रा. डॉ. कसबे हे प्रमुख म्हणून काम पाहतात.

* पालक शिक्षक मेळावा महाविद्यालयात घेतला जातो. विद्यार्थ्यांची प्रगती कशी आहे याबाबत चर्चा केली जाते. महाविद्यालयीन एकूण विकासाचा आराखडा पाहता चांगल्या क्रमांकाचा आहे. प्रा. ननावरे हे प्रमुख म्हणून काम पाहतात.

* महाविद्यालयातील ज्युनिअर विभागाचे कामकाज व्यवस्थितरित्या सुरु आहे. ज्युनिअर महाविद्यालयाचा निकाल ९६.७% पर्यंत लागत आहे. यावर्षी तो १००% लागण्याच्या दृष्टीने आमचा प्राध्यापक वर्ग कार्यरत आहे. ज्युनिअर विभागातील मुलांनी व्हॉलीबॉल, कबड्डी स्पर्धेत जिल्हा पातळीवर प्रथम क्रमांक मिळविलेला आहे. मैदानी स्पर्धेत मुलांनी लांबउडी, गोळाफेक, रनिंग यासारख्या स्पर्धेत प्रथम क्रमांक मिळविलेला आहे. प्रा. जाधव सरांचे मार्गदर्शन लाभले. ज्युनिअर विभागाच्या प्राध्यापकांनी चालू वर्षात १००% निकालाचा निर्णय घेतला आहे. तो अभिनंदनीय आहे.

ज्युनिअर विभागाच्या वतीने मुलांनी प्रोत्साहन देण्यासाठी सांस्कृतिक कार्यक्रम घेतला होता. पालक शिक्षक मेळावा आयोजित केला होता.

माजी विद्यार्थी मेळावा दि. ९ मार्च २०२० रोजी महाविद्यालयात घेण्यात आला. त्यावेळी १५० विद्यार्थी सहभागी झालेले होते. माजी विद्यार्थी संघ स्थापन करून अधिकृत नोंदणी झालेली आहे. त्यामध्ये त्यांची कार्यकारिणी तयार केलेली आहे. माजी विद्यार्थ्यांकडून महाविद्यालयासाठी योगदान मिळाले आहे.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

सदर मेळावा प्रा.डॉ. घाटगे, प्रा.डॉ. धोंडे यांनी यशस्वीरित्या पार पाडला.

- १) अॅड. अनुप लकडे - माजी विद्यार्थी संघाची नोंदणी कायदेशीर करण्याचे काम केले. तसेच बी.कॉम. वर्गासाठी व्यवसाय कायदेविषयक अध्यापनाचे काम करीत आहे.
- २) श्री. सुशिल मोरे - रक्कम रु. १००००/- महाविद्यालयाकडे ठेव स्वरूपात ठेवलेली आहे. त्याव्याजामधून अर्थशास्त्र विषयामध्ये विद्यापीठ पातळीवर पहिला येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस मदत केली जाते.
- ३) श्री. मुस्तफा पठाण - महाविद्यालय संगणक कक्षामध्ये सर्व तांत्रिक सुविधा व समस्या निराकरण संबंधी योगदान केले जाते.
- ४) श्री. संतोष पवार - महाविद्यालयासाठी स्टेज व्यवस्था करून दिलेली आहे. त्यामुळे कार्यक्रम घेणे सुलभ झालेले आहे.
- ५) श्री. अरुण मर्ढेकर - महाविद्यालयातील माजी विद्यार्थी मेळावा कार्यक्रमासाठी उपस्थित असणाऱ्या मुलांना अल्पोपहारा उपलब्ध करून दिला जातो.
- ६) श्री. उमेश बांदल - महाविद्यालयीन कार्यक्रमासाठी मंडप व स्पीकर व्यवस्था उपलब्ध करून देत असतो.
- ७) श्री. भुषण देशमुख - वेळोवेळी महाविद्यालयात १२ वी पास विद्यार्थ्यांना करिअर मार्गदर्शन व इतर शैक्षणिक व्यवस्था यासाठी व्याख्यान देतात व मार्गदर्शन करीत असतो.
- ८) बी.एसस्सी. भाग ३ च्या सन १७-१८ साली शिक्षण घेतलेल्या माजी विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयासाठी चार कपाटे उपलब्ध करून दिली आहेत.
- ९) बी.एसस्सी. भाग ३ च्या सन १७-१८ साली शिक्षण घेतलेल्या माजी विद्यार्थ्यांनी बॅलन्स यंत्र उपलब्ध करून दिले.
- १०) तसेच सन १९-२० च्या माजी विद्यार्थ्यांनी रु. ३०००/- रिफेक्टोमिटर घेऊन दिलेले आहेत.

पावसाच्या थेंबार्थेंबातून झरे तयार होतात. अनेक झऱ्यांच्या माध्यमाने नद्या तयार होतात. तसेच अनेक नद्यांचा समुद्र तयार होतो. त्याप्रमाणे माजी विद्यार्थ्यांनी लक्ष घातले तर महाविद्यालय शैक्षणिक दृष्ट्या सक्षम बनेल.

अशा पध्दतीने महाविद्यालयाची शैक्षणिक खेळ, सामाजिक दृष्टीने, प्रगती झालेली आहे. यासाठी माजी जलसंपदा मंत्री मा.शशिकांतजी शिंदेसाहेब, मा.सौ.वैशाली शिंदे, मा.राहूलभाई जगताप, मा.दादासाहेब शिंदे व मा.अशोकराव नवले साहेब यांचे मार्गदर्शन लाभले आहे. सर्व शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचे सहकार्य लागले आहे. म्हणून आपण महाविकास करू शकतो.

जीवनाच्या प्रवासात साथ देणारी माणसे प्रेमळ व गोड असली तर रस्ता कितीही खडतर असू द्या आयुष्याचा संपूर्ण प्रवास हा सुखाचा होऊ शकतो.

धन्यवाद !

प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

संपादकीय

जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव संचलित आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा या महाविद्यालयाचा शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० चा “ **जयवंत २०२०**” हा वार्षिक नियतकालिक अंक आपल्या हाती सुपुर्द करत असताना आम्हांस मनस्वी आनंद होत आहे.

शिक्षणातून संस्कारी, चारित्र्य संपन्न, आत्मविलासी, राष्ट्रप्रेमी पिढी घडविण्याचे ध्येयाने प्रेरित आ. शशिकांतजी शिंदे साहेबांनी महाविद्यालयाची स्थापना करून म.फुले, शाहू महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिप्रेत सामाजिक परिवर्तनच्या चळवळीत योगदान देण्याचा संकल्प केला.

ग्रामीण भागातील बहुजनांच्या मुलांपर्यंत उच्च शिक्षणाची गंगोत्री पोहोविण्याचे पवित्र कार्य अविरतपणे व सक्षमपणे करत या महाविद्यालयाने शिक्षणाबरोबर सांस्कृतिक, क्रीडा, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या माध्यमातून लौकीक प्राप्त केला आहे.

विद्यार्थ्यांची सर्जनशील प्रतिभा अधिक शक्तीशाली व्हावी यासाठी महाविद्यालयात विविध विषयांवरील भिक्तीपत्रकांचे आयोजन केले जाते. या भिक्तीपत्रकांच्या प्रकाशनामुळे आत्मविश्वास वाढलेल्या नवलेखक व नवकवींनी या अंकात आपले विचार व भावना व्यक्त केल्या आहेत.

आज संपूर्ण भारत देश कोरोना सारख्या महामारीच्या संकटातून जात असताना प्रत्येक व्यक्ती भीतीच्या सावटाखाली आहे. या संकटातून सर्वजण लवकरात लवकर मुक्त व्हावेत ही ईश्वरचरणी प्रार्थना.

संस्था पदाधिकाऱ्यांची प्रेरणा, प्राचार्य डॉ.एम.बी. वाघमोडे, बंधूतूल्य उपप्राचार्य डॉ.प्रमोदजी घाटगे यांचे योग्य मार्गदर्शन, प्राध्यापक मित्रांचे सहकार्य व विद्यार्थ्यांच्या सहभागातून साकार झालेला हा अंक सुज्ञ वाचकांच्या पसंतीस उतरेल अशी अपेक्षा व्यक्त करतो.

धन्यवाद !

संपादक
प्रा.डॉ.संग्राम शिंदे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

कार्यगौरव लेख

प्राचार्य डॉ. मायाप्पा बाबुराव वाघमोडे यांचा जन्म मु.पो. रेवनाळ ता.जत जि.सांगली येथील एका खेडे गावात श्री.बाबुराव तातोबा वाघमोडे व सौ.पारुबाई बाबुराव वाघमोडे अत्यंत गरीब आर्थिक परिस्थिती हालखीची अल्पभूधारक शेतकऱ्याच्या घरी झाला. अत्यंत कष्टाने चिकाटीने जीवन जगत असताना आपल्या मुलांना चांगले शिक्षण देण्याची इच्छा व्यक्त करित असत. शिक्षण घेण्यासाठी जे प्रयत्न करता येतील ते प्रयत्न करित असत.

पहिली ते चौथी पर्यंत शिक्षण वाघमोडेवाडी(रेवनाळ) येथील शाळेत झाले. तेथे कुलकर्णी गुरुजी शिकवत होते. त्यांच्या घरी जळण, पाणी आणून देण्याचे काम करून शिक्षण घेतले. त्या शाळेत श्री. गाढवे गुरुजी होते. त्यांनी शिस्त, संयम, अभ्यास, प्रामाणिकपणा यासंबंधी धडे दिले. शिक्षणाचा पाया भक्कम झाला होता.

पाचवी ते सातवी पर्यंतचे शिक्षण शेजारच्या चार किमी. अंतरावर असणारे तिप्पेहळी या गावी झाले. त्याशाळेत स्वातंत्र्यसेनानी श्री.शिंदे गुरुजी शिक्षक शिकवायला होते. त्यामुळे त्याशाळेतील विद्यार्थी त्या शिक्षकांच्या ज्ञानाविषयी व कामाविषयी प्रभावीत झालेले होते. शिंदे गुरुजींनी शिक्षण हे अत्यंत महत्वाचे आहे असे विद्यार्थ्यांच्या मनात बिंबवले होते. त्याचप्रमाणे शिंदेगुरुजींची भिती पण फार होती. टेबलावर हात ठेवून वरून मारत असत. त्यामुळे आम्ही सर्व विद्यार्थी संयमी अभ्यासू बनलो होतो. सातवी केंद्र परीक्षा होती. त्यामुळे केंद्र परीक्षा पास होणे अत्यंत महत्वाचे होते. केंद्र परीक्षा पास होणे अत्यंत महत्वाचे आहे. केंद्र परीक्षा पास झालो पण पुढे शिक्षणाचे काय? असा प्रश्न व अडचण निर्माण झाली. स्वातंत्र्यसेनानी शिंदे गुरुजींनी श्री स्वामी गुरुजींची आश्रमशाळा आहे तेथे प्रवेश घेणे व आठवी ते दहावीपर्यंतचे शिक्षण पूर्ण करणे असा आदेश दिला.

आश्रमशाळेचे संस्थापक श्री स्वामीगुरुजी यांनी प्रवेश दिला. जत हायस्कूल जत या हायस्कूलमध्ये आठवीच्या वर्गामध्ये प्रवेश दिला. या हायस्कूलमध्ये शिक्षण घेत असताना पांढरा हाफ शर्ट व हाफ खाकी पॅन्ट ड्रेस कोड होता. आमच्याकडे फक्त एकच ड्रेस होता. त्यामुळे तीन दिवसातून स्वतः धुणे आणि शाळेत तो घालून जाणे हा दिनक्रम होता. आश्रम शाळेत राहणे जेवण व पुस्तके मोफत दिली जात असत. त्यामुळे माझे आठवी ते दहावी पर्यंतचे त्याशाळेतील शिक्षण पूर्ण झाले त्यानंतर ११ वी बोर्डपरीक्षा होती.

११ वीच्या वर्गात एस.आर.व्ही.एम. हायस्कूल जत या हायस्कूलमध्ये प्रवेश दिला. तेथे श्री. आर. बी. पाटील मुख्याध्यापक होते. ते पण स्वातंत्र्यसेनानी शिक्षक होते. त्यामुळे त्या हायस्कूलची शिस्त फार मोठी होती. आम्ही विद्यार्थी आठ कि.मी.अंतरावरून सकाळी व संध्याकाळी चालत जात होतो. त्यामुळे नेहमी पाच ते दहा मिनिटे वेळ होत असे. त्यांच्याकडे मोठी अशी लाकडी दांड्याची छत्री होती. त्या छत्रीनेच मारत असत. चालत जाणे यामुळे थकवा येत असे. त्यामुळे गृहपाठ पूर्ण करणे अडचणीचे होत असे. घरी लाईट नव्हती. त्यामुळे दिव्याच्या प्रकाशामध्ये अभ्यास करावा लागत असे. छोट्याश्या दिव्याच्या प्रकाशात अभ्यास करणे अडचणीचे होत असे. परंतू अभ्यास करणे आवश्यक होते. अशा अडचणीतून ११ वी बोर्ड परीक्षा पास झालो. आकरावी बोर्ड परीक्षा पास होणे अत्यंत महत्वाचे होते. नेहमी फस्ट व सेकंड क्लास मध्ये पास होत असे. अकरावी परीक्षा पास झाल्यानंतर कॉलेज शिक्षण घेणे कठिण होते म्हणून सैनिक भरतीसाठी जत येथे गेलो होतो. सैनिकमध्ये भरती झालो परंतू आईने मला जाऊ दिले नाही. पोलीस वॉरंट घेऊन घरी आले तेव्हा एक दिवस झाडावर लपून न दिसता बसलो होतो. सैनिकमध्ये जाणे रद्द झाले. माझे बाकीचे मित्र भरती होऊन गेले होते. त्यामुळे मला दुःख होत होते. परंतु नाविलाज होता.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

राजेरामराव महाविद्यालय जत हे स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कॉलेज होते. त्या कॉलेजमध्ये खेळाचे शिक्षक प्रा. वसंतराव जाधव हे होते. त्यांनी मला स्पर्धेमध्ये भाग घेणार असाल तर फी माफी व इतर सवलतीबाबत लंडन रिटर्न प्राचार्य शामराव चव्हाण यांना बोलतो असे म्हणाले. मी दुसऱ्या दिवशी कॉलेजमध्ये जाऊन प्राचार्यसाहेबांची व जाधवसरांची भेट घेतली. कबड्डी आणि कुस्ती या खेळांमध्ये भाग घेतला आणि झोनल विभागामध्ये प्रथम क्रमांक व इंटरझोनलमध्ये तृतीय क्रमांक मिळवला. त्यामुळे पुढचे शिक्षणासाठी फी सवलत व इ.बी.सी. सवलत मिळत होती. त्यामुळे बी.ए. अर्थशास्त्र प्राचार्य चव्हाण साहेबांमुळे घेतला आणि बी.ए. अर्थशास्त्र विषय घेऊन सेकंड बी प्लस क्लास मिळवून पास झालो. कॉलेज मध्ये एनएसएस व एनसीसी मध्ये भाग घेतला. त्यामुळे पण प्राध्यापक वर्गाचा बघण्याचा दृष्टीकोन चांगला होता. एनसीसी बी सर्टिफिकेट पास झालो होतो. त्यामुळे बी.ए. नंतर पोलीस भरती होण्याचा निर्णय घेतला पण त्याकाळात पुढारी वर्ग शिफारस पत्र मिळाले नाही. त्यामुळे पोलीस भरती होऊ शकलो नाही.

बी.ए. अर्थशास्त्र विषयात कॉलेजमध्ये पहिला होतो. प्राचार्य चव्हाण साहेबांनी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे प्रवेश घेण्याविषयी मदत केली. जत संस्थानचे डफळे सरकार यांनी कुलसचिव सौ. उषा इथापे यांना पत्र दिले. यांना एम.ए. च्या वर्गात प्रवेश दिला व कमवा व शिका या योजनेत प्रवेश द्यावा. कमवा व शिकवा या योजनेत प्रेसमध्ये एक वर्ष काम दिले व नंतर दुसऱ्यावर्षी ग्रंथालयात नाईट वॉचमन पुस्तके देण्यासाठी काम दिले. त्यामुळे मी चांगला अभ्यास करून ग्रंथालयातील पुस्तकांचा वापर करता आला व एम.ए. अर्थशास्त्र विषयातून बी प्लस डिग्री झाली.

बी.ए. वर्गात मराठी भाषेतून अर्थशास्त्र विषय शिकविला जात होता. एम.ए. ला इंग्रजी माध्यमातून त्यामुळे खूप त्रास झाला. पण डिग्री पूर्ण केली.

बी प्लस डिग्रीला असल्यामुळे प्राध्यापक होण्याचे स्वप्न निर्माण झाले.

एम.ए. चा रिझल्ट मिळाल्यानंतर कणकवली कॉलेज कणकवली येथे अर्ज केला तेथे निवड झाली. नंतर सातारा येथील कला व वाणिज्य महाविद्यालय सातारा येथे निवड झाली. त्यामुळे सातारा येथे राहणे पसंद केले. दि. १/८/१९८९ रोजी सातारा कला व वाणिज्य महाविद्यालय सातारा येथे हजर झालो. संस्थेचे पदाधिकारी व प्राध्यापक आणि शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांच्या सहकार्यामुळे या महाविद्यालयात अत्यंत चांगल्या पध्दतीने काम केले.

कला व वाणिज्य महाविद्यालय सातारा येथे राष्ट्रीय सेवा योजना प्रमुख म्हणून चौदा वर्षे काम केले. त्यावेळी कै. आर. आर. पाटील (आबा) ग्रामविकास मंत्री होते. त्यावेळी ग्रामस्वच्छता अभियान मध्ये परीक्षक म्हणून काम करण्याची संधी मिळाली. त्यामुळे स्वच्छता अभियानामध्ये चांगले काम करता आले. चार जिल्ह्यांचा दौरा झाला.

सातारा जिल्ह्याचे एस.पी. श्री.खोपडेसाहेब होते. त्यांनी पोलीस मित्रांसाठी कार्यशाळा सुरु केली होती. त्या कार्यशाळेचा मार्गदर्शक म्हणून संधी मिळाली. मानवी जीवन आणि बचत या विषयावर सहा वर्षे काम करता आले.

त्याच काळात शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथील अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळावर निवड झालेली होती. त्याठिकाणीपण नवीन अभ्यासक्रम, प्रश्नपत्रिका स्वरूप, मुक्त शिक्षण अभ्यासक्रम हे यामध्ये चांगले करता आले. कला व वाणिज्य महाविद्यालय उत्कृष्ट वाचक शिक्षक पुरस्कारही मिळालेला आहे.

कला व वाणिज्य महाविद्यालयात २९ वर्षे सेवा झाल्यानंतर दि.३/८/२०१० रोजी आमदार शशिकांत शिंदे साहेबांच्या मेढा येथील कला व वाणिज्य महाविद्यालयामध्ये प्राचार्य या पदावर शिंदे साहेबांनी काम करण्याची संधी दिली व निवड केली. प्रथम त्या महाविद्यालयाचे आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय असे नामकरण करण्याचा प्रस्ताव ठेवला आणि तो शिंदे साहेबांनी मान्य केला. त्यामुळे काम करण्याचा उत्साह वाढला. नंतर महाविद्यालयाच्या इमारतीचे उद्घाटन कार्यक्रम घेतला. त्यावेळी मा.ना. अजितदादा पवार, मा.ना. रामराजे नाईक निबाळकर, मा.ना. राजेश टोपे, मा.आमदार शशिकांत शिंदे साहेब इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. त्यांच्या हस्ते उद्घाटन समारंभ झाला. त्यामुळे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

उत्साह वाढला व त्या महाविद्यालयात नवीन विज्ञान शाखा सुरु करण्याचा प्रस्ताव ठेवला व तो शिंदे साहेबांनी मंजूर केला. आता त्या महाविद्यालयात कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेतून शिक्षण दिले जाते.

या महाविद्यालयाला कायमस्वरूपी मान्यता व संलग्नीकरण विद्यापीठाकडून मिळविले. त्यासाठी बी.सी.यु.डी. डायरेक्टर प्राचार्य डॉ. राजगोसाहेबांनी खूप मदत केली. तसेच यु.जी.सी. कडून २ बी व २ एफ ची मान्यता घेतली आणि महाविद्यालयाच्या कामकाजाला वेगळेच चांगले वळण लागले. त्यामुळे महाविद्यालयाला नॅक संस्थेकडून बी प्लस(२.५७) ग्रेड पॉईटचे मार्क देऊन मुल्यांकन झाले. आता महाविद्यालयाला सरकारी रुसाकडून अनुदान व सवलती मिळवता येतात.

आमदार शशिकांत शिंदे साहेबांच्या कॉलेजवर काम करत असताना साहेबांचे नाव, माझे काम(कार्य) व शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांचे सहकार्य यामुळे उत्कृष्ट काम झालेले आहे. तसेच शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर यांच्या स्थायी समितीचे सदस्य म्हणून पाच वर्षे काम करता आले.

अनेक महाविद्यालयांच्या प्राचार्य पदाच्या निवड समितीवर काम करता आले. तसेच प्राध्यापक निवड समितीवरही काम करता आले. तसेच अनेक महाविद्यालयाच्या संलग्नीकरणाच्या समितीवर काम करता आले.

मुक्त विद्यापीठ अभ्यास क्रमाच्या पुस्तकाचे लेखन करता आले. बी.ए., बी.कॉम., एम.ए., एम.कॉम., या वर्गाचे अभ्यासक्रम पुस्तके लेखन व संपादन करता आले.

महाविद्यालयात प्राचार्य पदावर काम करीत असताना प्रा.डॉ. प्रमोद घाटगे व सहाप्राध्यापक वर्ग व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचे सहकार्य मिळाले. मा.ना. शशिकांतजी शिंदे साहेब, संस्थेच्या सचिव सौ.वैशाली शशिकांत शिंदे (वहिणीसाहेब), मा.श्री. अशोकराव नवले, मा.श्री. दादासाहेब शिंदे, मा.श्री. राहूलभाई जगताप, मा.श्री.ऋषिकांत शिंदे यांचे खुप चांगले मार्गदर्शन लाभले. त्यामुळे प्राचार्य म्हणून खुप चांगले काम करता आले.

या सर्व जीवन परिवारामध्ये माझे वडिल व आई यांची मोलाची पाठीवर थाप व शुभेच्छा यामुळे येथील क्षेत्रात काम करता आले.

प्राध्यापक आणि प्राचार्य या कालावधीत काम करीत असताना माझ्या सौभाग्यवती सौ.शारदा हिची फार मदत झालेली आहे. मुलांचे शिक्षण, संगोपन करण्याची पूर्ण जबाबदारी तीची होती. तसेच या विकासाच्या वाटेत तिचा खुप मोठा वाटा आहे. राष्ट्रीय सेवा योजना शिबीर अंतर्गत १४ वर्ष काम करीत असताना खेडे गावात १० दिवस मुक्काम करावा लागत असे तरी तिने घरातील सर्व जबाबदारी स्विकारली होती. मुलांच्या शिक्षणाची जबाबदारी तिची होती.

माझ्या मुलांचे शिक्षण पण त्यांच्या आवडीनुसार घेता आले. त्यांना कोणत्याही प्रकारची अडचण होऊ दिली नाही. माझी मुलेपण त्यांच्या कार्यानुसार वकील, डॉक्टर, इंजिनिअर यावेगवेगळ्या क्षेत्रात काम करीत आहेत.

आई वडिलांचे आशिर्वाद, पत्नीची साथ, मित्रांचे पाठबळ, मुलांचे सहकार्य, इतर मित्रपरिवारांचे मार्गदर्शन शुभेच्छा, मा.ना.शशिकांतजी शिंदे साहेब यांचे मार्गदर्शन यामुळे जीवनाची वाटचाल पूर्ण झालेली आहे. ३१ मे २०२० रोजी सेवानिवृत्त होत आहे. आता नवीन निवृत्तीच्या क्षेत्रात काम करीत आहे.

प्राचार्य

डॉ.एम. बी. वाघमोडे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा

ता.जावली, जि.सातारा.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

नियतकालिक जयवंत २०१९-२०

दि प्रेस रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स अँक्ट नियम फॉर्म ४ प्रमाणे प्रकटन

१. प्रकाशन स्थळ :- आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
२. प्रकाशन काळ :- वार्षिक
३. प्रकाशकाचे नांव :- प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे
राष्ट्रीयत्व :- भारतीय
पत्ता :- आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
४. संपादकाचे नांव :- प्रा. डॉ. संग्राम शिंदे
राष्ट्रीयत्व :- भारतीय
पत्ता :- आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
५. मुद्रकांचे नांव :- श्री. संजय जुनघरे
राष्ट्रीयत्व :- भारतीय
पत्ता :- श्री स्वामी समर्थ प्रिंटींग प्रेस, मेढा
६. मालकी :- आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
ता.जावली, जि.सातारा.

मी प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे जाहीर करतो की, वर दिलेला तपशील माझ्या माहिती व समजुतीप्रमाणे बरोबर आहे.

प्राचार्य
डॉ. एम. बी. वाघमोडे

जयवंत नियतकालिकामध्ये व्यक्त झालेल्या मताशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही.

**आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा**

मराठी विभाग

प्रा.आनंद साठे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

अनुक्रमणिका

घटक	पान नं.	घटक	पान नं.
* वैचारिक लेख *		लक्षात ठेव पोरी	३०
भारत माझा देश आहे	१३	सावित्रीबाई फुले	३१
स्त्री काल, आज आणि उद्या	१५	लोकसंख्या	३१
एका शेतकऱ्याचे आत्मथन	१७	तुझे नेत्र	३१
भ्रष्टाचार एक समस्या	१८	श्रावण	३२
आत्मपरिक्षण	१९	शेतकरी	३२
प्रदुषणाला लढा द्या	२०	तहान	३३
स्त्रीभृण हत्या	२२	सुई	३४
अबला नव्हे तर सबला	२४	मैत्री	३४
पाणी एक भीषण समस्या	२५	आई	३५
महागाईचा कळस	२६	देशील का सखे	३५
शिक्षक भावी पिढीचा शिल्पकार	३०	प्रेम किती दिवस करायचं	३६
हुंडाबळी	३३	स्पर्श	३६
* कविता *			
आयुष्य जगुन बघ	१४		
व्यर्थ	१६		
मैत्री	१६		
मैत्री	२५		
निर्णय	२७		
नशीब	२७		
तुमच्या नसण्याने राजे	२७		
आई म्हणजे आई असते	२८		
वाटतयं	२८		
शिक्षक	२९		
तिला विचारलचं नाही	२९		

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ भारत माझा देश आहे... ॥

भारत माझा देश आहे. सारे भारतीय माझे बांधव आहेत अशी प्रतिज्ञा आपण शाळेमध्ये सकाळी प्रार्थनेच्या वेळी घेतो. कधी विचार केला आहे का, की हा माझा देश कसा आहे? इतर देशांपेक्षा तो का वेगळा आहे? आणि कुणालाही भारतीय आहे म्हटल्यावर इतका अभिमान का वाटतो? कारण माझ्या देशात इतकी विविधता आहे जी कुठल्याच देशात नाही.

एका भारतात निसर्ग, प्राणी, मानव त्यांच्या चालीरीती, दिसणे, भाषा यामध्ये एवढी विविधता आहे की जर पुर्ण भारत फिरलो तर सगळे जग बघीतल्यासारखे होईल. काश्मीरपासून कन्याकुमारीपर्यंत आपण युरोप, चीन, अफगाणिस्थान आणि साऊथ आफ्रिका सगळ्या देशाचे प्रतिनिधित्व करतील अशी माणसे आहेत. काश्मीरला युरोप सारखा बर्फ आणि गोरीपान माणसे आहेत. आसाम, मणिपुरीला चिनी लोकांसारखी माणसे आहेत. पंजाबमध्ये अफगाणिस्थान सारखी माणसे आहेत. तर अगदी दक्षिणेला काळी माणसे आहेत. अरब देशासारखे राजस्थानात वाळवंट आहे. तर काझीरंगाला आफ्रिकन सफारी सारखा पार्क आहे. काय नाही आहे माझ्या देशात ?

खरोखर अभिमान वाटण्यासारखी. अनादि काळापासून आपल्या देशाची प्राचीन परंपरा आहे. जगातील सगळ्या जुन्या संस्कृतीपैकी आपली एक संस्कृती आहे. किती समृद्ध संस्कृती आणि समृद्ध जीवन पध्दती होती. आपल्या भारतामध्ये असे म्हणत की, पुर्वी आपल्या देशातून सोन्याचा धूर निघत होता. ह्यात अतिशयोक्ती जरी असली तरी हे खरे आहे की पुर्वी खरोखर भारतामध्ये अतिशय श्रीमंती होती. इंग्लंड, फ्रान्स, पोर्तुगाल, स्पेन अशा देशातून लोक व्यापारासाठी येत होते आणि थैल्या भरून भरून संपत्ती घेऊन जात होते. त्यांचीच वाईट नजर भारताच्या भरभराटीला लागली आणि सुवर्ण काळ ओसरायला लागला. एखाद्या फळांनी

लगडलेल्या झाडाला व्रात्य पोरानी दगड मारून फळे तोडावीत तसे वायव्येच्या खैबर खिंडीतून अफगाणी हिमालयातून मंगोलियन, दक्षिणेकडून पोर्तुगीज, इंग्रज आणि फ्रेंच ह्या लोकांनी हल्ले करून संपत्ती लुटून न्यायला सुरुवात केली. त्यांच्या यशाचे कारण त्यांचा पराक्रम नसून भारतातली दुही कारणीभूत झाली. काश्मीर पासून कन्याकुमारी पर्यंत भारतात १८ पगड जाती जमातीचे, रंग रूपाचे आणि वेगवेगळ्या भाषा बोलणारे लोक आहेत. त्या वेळेला त्यांचे एकमेकांशी सलोख्याचे संबंध नव्हते. राजे विलासी होते आणि आपापसात लढत होते. ह्या दुहीचा नेमका फायदी ब्रिटीशांनी उचलला आणि आपल्या देशावर तब्बल दिडशे वर्ष राज्य केले. आपली सगळी संपत्ती लुटून इंग्लंडला नेली. राज्ये खालसा केली. हेच काय तर आपला जगप्रसिध्द कोहिनूर हिरा इंग्लंडच्या राणीच्या मुकुटात विराजमान झाला. त्यांच्याच काळात देशाचे दोन तुकडे पाहून पाकिस्थान जन्माला आला.

जरी ब्रिटीशांनी भारताची संपत्ती लुटून नेली तरी भारतात जन्माला येणाऱ्या प्रखर देश भक्ती असलेल्या वीरांना ते काही करून शकले नाही. भारत भूमी ही साधु संतांना महान व प्रचंड बुध्दीमान लोकांना जन्माला घालणारी भूमी आहे. भारताने शून्याचा शोध लावला म्हणून जग आज संख्या मोजत आहे.

पुर्वीच्या भारतीयांनी इतिहास, भुगोल शास्त्र, खगोलशास्त्र, गणित, विज्ञान, आयुर्वेद अशा सगळ्या शास्त्रांमध्ये इतर देशांपेक्षा खूप प्रगती केली होती. सान्या जगातून भारतात शिकण्यासाठी लोक येत होते. तक्षशीला आणि नालंदा या विद्यापीठांना आजच्या ऑक्सफर्ड आणि हार्वर्ड चे महत्व प्राप्त झाले होते. त्याच बुद्धिमत्तेचा वारसा असलेल्या लोकमान्य टिळक, शामप्रसाद मुखर्जी, स्वातंत्र्यवीर सावरकर अशा प्रखर राष्ट्र भक्ती असलेल्या वीरांनी तरुणांच्या मनात स्वातंत्र्याची ज्योत पेटवली आणि इतकी वर्षे वेगवेगळे असलेले भारतीय लोक काँग्रेसच्या एकाच झेंड्याखाली इंग्रजांशी लढायला एकत्र

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

आले. तेव्हा आपला देश हा पुर्णपणे खऱ्या अर्थाने अखंड भारत झाला.

सगळ्या जाती धर्माच्या आणि वेगवेगळ्या राज्यातून आलेल्या लोकांनी खांदयाला खांदा लावून ब्रिटीशांशी स्वातंत्र्य युद्ध केले आणि शेवटी ब्रिटीशांनी हार मानून आपला देश १५ ऑगस्ट १९४७ ला आपल्याला परत केला. ब्रिटीशांना दिलेल्या लढ्यानंतर विविधतेत एकता ही संकल्पना भारतीय मानत उदयाला आली आणि स्वतंत्र भारतात आपले लोकशाही पद्धतीने राज्य सुरु केले. भारत आणि पाकिस्थानच्या फाळणीमुळे आपल्या देशाचे खुप नुकसान झाले. त्यामुळे सगळ्या देशाने कंबर कसून हयातून बाहेर पडायला संकल्प केला आणि भारताला पुर्वीचे सुवर्ण युग प्राप्त करून देण्याचा निश्चय केला.

विद्वानांची भारतात खाणच आहे. त्यामुळे आपण आता अवकाशयान सोडण्याइतपत प्रगती करू शकलो. डॉक्टर अब्दुल कलाम हे त्यापैकीच एक. त्यांमुळे आपण आता अमेरिकेच्या तोडीस तोड खगोलशास्त्रात प्रगती करू शकलो. पुरेसे आधुनिक सैन्य बळ आणि शस्त्र बळ नसेल तर कुठलाही देश तग धरू शकणार नाही हे ओळखून दृष्ट्या राज्यकर्त्यांनी सैन्य बळ आणि शस्त्र बळ वाढवून कुठल्याही आक्रमणाला तोंड देण्याइतपत भारताची प्रगती केली आहे.

उदयोगांमध्ये सुध्दा टाटा, जिंदाल, अंबानी हया सारख्या लोकांनी भारताचे स्थान उंचावर नेऊन ठेवले आहे. जय जवान जय किसान हे आपल्या देशाचे ब्रीद वाक्य आहे. त्यामुळे शेती उदयोगातही प्रगती झाली आहे.

भारतात सगळ्या जाती धर्माचे लोक एकत्र नांदत आहेत. पण एकी मात्र दुरच आहे. अजुनही देशामध्ये जाती धर्मावरून दंगे धोपे चालू आहेत. उत्तरेकडे चीन आणि पाकिस्थान यांच्या एकत्र आक्रमणाची भीती आहे. नक्षलवाद आणि दहशतवादाने देश अजुनही पोखरला गेला आहे. त्यामुळे प्रगतीला खीळ बसत आहे.

सरकारच्या भ्रष्ट कारभारामुळे गरिबी व बेकारीचे प्रश्न अजुनही सुटलेले नाहीत. त्यामुळे गुन्हेगारी पण वाढली आहे. हया सर्व संकटांवर मात करून भारत अजुनही प्रगतीच्या दिशेने जात आहे. नक्कीच भारताचे सुवर्ण युग पुन्हा येण्याची आशा निर्माण झाली आहे.

कु. राजश्री दत्तात्रय बांदल
(बी.ए. भाग १)

॥ आयुष्य जगून बघ ॥

आयुष्य खुप सुंदर आहे

जगून बघ.....

आयुष्यात खुप दुःख आहे

सोसून बघ.....

आयुष्यात खुप अडचणी आहेत

त्यांना सामोरे जावून बघ.....

आयुष्याच्या वळणावरती खुप सुख-दुःख आहेत

जाणून बघ.....

थोड्याफार दुःखाने कोसळू नकोस

दुःखाचा डोंगर चढून बघ.....

खुप अपयश वाटयाला आहे

जरा निरखून बघ.....

सुख-दुःख, यश-अपयश एक खेळ आहे

तो खेळून बघ.....

खेळ खेळताना डाव मांडून बघ

सोप असतं, थोडं खेळून बघ.....

जगण कठीण, मरणं सोप असतं

दोन्हीतल्या वेदना झेलून बघ.....

आयुष्य खुप सुंदर आहे

जरा जगून बघ.....

जाधव भक्ती विजय
(बी.कॉम. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ स्त्री - काल, आज आणि उदया ॥

मी स्त्री आहे हे वास्तव जगाने स्वीकारायला हवे. साहजिकच एक स्त्री म्हणून मी सुंदर असणे स्वाभाविक आहे. परंतु सुंदर असण्यापेक्षा मला पुरुषांना आकर्षक करण्यासाठी मला अधिक गरम किंवा मादक असायलाच हवे आणि हा मला लोकशाहीने दिलेल्या मुलभूत हक्कापैकी एक हक्क आहे. हो काय चुकीच आहे! एकेकाळी सांगलीच्या (नागठाणेच्या) बालगंधर्वांना स्वतः स्त्रीचा अभिनय करून स्त्रीला माणसात आणले. आणखी थाडस पाठीमागे गेलो आणि काळाचा पडदा किलकिला करून पाहिलं तर सदासर्वदा इतकंच जाणलं की स्त्रीला परमपुज्य रामांनी देखील एक मर्यादेतच ठेवले होते. कारण काहीही असो पण स्त्री आणि मर्यादा हे एक समीकरणच होते. परंतू एकदमच पाठीमागे भूतकाळात ज्यावेळी समाज किंवा कोणतीही रुढी परंपरा नव्हती तेव्हा कोणालाही कसल्याही मर्यादा नव्हत्या हेही ध्यानात घ्यायला हवं.

ज्यावेळी समाज वेगवेगळ्या प्रकारे वेगवेगळ्या थरात स्वतःला आकार देत गेला. त्यावेळी प्रत्येक घरातील आजी, आई. बायको, बहिण, मुलगी या वेगवेगळ्या रूपात स्त्री ही त्या संस्कारित घराची लक्ष्मी म्हणून उदयाला येत गेली. पण समाज रचनेच्या अगोदर मानव प्राणी कसा होती. मी मुद्दाम प्राणी असा उल्लेख केला कारण त्यावेळची परिस्थिती अगदी योग्यच होती जशी आजच्या घडीला जंगलामध्ये जनावरांचे कळप राहतात. प्रत्येक नराला कळपातील कुवतीनुसार कळपाचे नेतृत्व मिळायचे. मग त्या नराने कळपातील प्रत्येक सदस्याचे संरक्षण करायचे. कळपाला योग्य दिशा द्यायची. चारा-पाण्याचा प्रश्न सोडवायचा, प्रजननक्षम मादयांमार्फत कळपांची संख्या वाढवायची यासारखी प्रामुख्याने कळपाच्या नराची कामे असत. काही काळ गेल्यानंतर पुन्हा स्वयंवर नवीन तयार झालेल्या नरांबरोबर स्पर्धा आणि जिंकलेल्या नराला

कळपाचे प्रतिनिधित्व हे असे चक्र होते.

म्हणजेच तत्कालीन स्त्रीचा विचार केल्यास शून्य असेच चित्र पहावयाला मिळेल. काळ बदलत गेला तसा मानव प्राणी समाजप्रिय होत गेला. मानव प्राण्यामध्ये लज्जेची जान आली आणि रूप पालटले. मानव प्राण्यामधून मनुष्य जन्माला आला. समाज आकार घेऊ लागला. मनुष्य वस्ती करून लागला. मनुष्याने कमरेभोवती झाडाचा पाला लपेटून घेतला. छातीवरही झाडपाला आला. पुढे मनुष्याला वाणी मिळाली. मनुष्य संवाद करू लागला आणि मनुष्याच्या आयुष्यात प्रगती आली. तिने सगळे चित्रच बदलून टाकले. बालगंधर्वांच्या चित्रपट सृष्टीला आताच्या पिढीतल्या बिबित्स नायिका गालबोट लावून थांबल्या नाहीत तर अधिक उन्मत आणि मादक दिसण्यासाठीच या ललनांचा जन्म झालाय हे सांगालयाही त्या तरुण पिढीच्या नायिका विसरल्या नाहीत. जेव्हा अजून कापडाचा शोध लागला नव्हता तेव्हापासून स्त्राचा युगानुयुगे चाललेला प्रवास कोणी विसरले नाही आणि विसरणारही नाही असाच आहे.

पुर्वीचा सती सावित्रीचा काळ, मधला ज्ञाशीची राणी लक्ष्मीबाईचा काळ आणि आजचा पुनम पांडेचा काळ!!! कुठे चाललाय हा समाज..... आज प्रत्येकजण स्त्री मुक्तीचा पाढा वाचतोय, पण स्त्रीला कोणापासून मुक्ती द्यायची.... स्त्री मुक्तीच्या भोवत्यात सापडून आजची स्त्री स्वतःच्या मीला विसरू लागलीय. स्त्रीला पाहून मान झुकविणारा समाजातील वर्ग हा याच स्त्रीच्या वर्तनामुळे स्त्रीला अंगाखाली पाहू लागला. कोण जबाबदार आहे या परिस्थितीला? स्त्रीयावर झालेला हा वैचारिक अत्याचार हा शारिरिक अत्याचारापेक्षा कितीतरी पटीने अधिक भयानक आहे. चंगळवादी आणि अश्लीलपणामुळे तारुण्याच्या उंबरठ्यावर असणाऱ्या मुली नागड्या देहाचे प्रदर्शन करताना पाहून आदराने झुकणाऱ्या माना शरमेने झुकू लागल्या आहेत. स्त्रीचे शील, तिचे सौंदर्य याचा आज मितीला बाजार भरला आहे.

काय होती स्त्री? या स्त्री वादाकडे निरखून

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

पाहिल्यास समजून येईल की प्राणी म्हणून झाडा झुडपांच्या जंगलात विवस्त्र वावरणाऱ्या स्त्रीने घोशा पाहिला, बुरखा पाहिला. आता या जीवनाचा कंटाळा आल्यामुळे स्त्री पुन्हा जंगलाकडे पळण्याच्या प्रयत्नात आहे. स्त्रीचा प्रवासही अगदी तसाच आहे. विवस्त्र असणाऱ्या स्त्रीने लज्जा रक्षणासाठी झाडापाल्याचा आधार घेतला नंतर जसजशी प्रगती माणसाबरोबर आली तसतशी स्त्रीने भारतीय पोषाख नऊवारी साडी पाहिली आणि आता वर आणि खाली एक अशी दोन फडक्यांच्या सहाय्याने लज्जा रक्षणाचा आव आणला जात आहे. आजच्या स्त्रीच्या या वागण्यामुळे स्त्री भोगाची वस्तू म्हणून वापरली जात आहे.

कु. स्नेहा रामदास लकडे
(बी.ए. भाग १)

॥ व्यर्थ ॥

सुर मागु मी तुला कसा ?
जीवना तू तसा, मी असा !
तु मला, मी तुला पाहिले
एकमेकांस न्याहाळिले, दुःख
माझा-तुझा आरसा!
एकदाहि मनासारखा
तू न झालास माझा सखा
खेळलो खेळ झाला जसा....!
खुप झाले तुझे बोलणे
खुप झाले तुझे कोपणे
मी तरीही जसाच्या तसा....!
रंग सारे तुझे झेलुनी
शाप सारे तुझे घेऊनी
हिंडतो मीच वेडापिसा....!
काय मागून काही मिळे
का तुला बात माझे कळे
व्यर्थ हा अमृताचा वसा....!

सोनाली किसन करंदकर
(बी.कॉम. भाग १)

॥ मैत्री ॥

मैत्री म्हणजे मैत्री असते
ती फक्त जवळच्या व्यक्तीवर केली जाते
दररोज भेटून कशी आहेस? ती म्हणजे मैत्री नसते
तर चेहरा बघून कळेल कशी आहे ही म्हणजे मैत्री असते
कारण मैत्री म्हणजे मैत्री असते ॥१॥
ना बोलायची गरज, ना सांगण्याची गरज
न बोलता कळते, न सांगता कळते
अशा नात्याचं नाव म्हणजे मैत्री
कारण मैत्री म्हणजे मैत्री असते ॥२॥
तोडून जोडावी ही म्हणजे मैत्री नसते
कारण तुटते तिथे मैत्रीच नसते
कारण मैत्री म्हणजे मैत्री असते ॥३॥
जिथे रुसणे, फुगणे असते तिथे मैत्री असते
कारण रागाचं दुसरं नाव म्हणजे मैत्री असते
कारण मैत्री म्हणजे मैत्री असते ॥४॥
कितीही दुःख लपवले तरी त्या व्यक्तीपासून लपवता
येत नाही
कारण त्या व्यक्तीचं नाव म्हणजे मैत्री असते
कारण मैत्री म्हणजे मैत्री असते ॥५॥
आमची भांडणे होतच नाहीत असे जे म्हणतात तिथे
मैत्री नसते
कारण भांडणात दडलेल्या मैत्रीचं नाव म्हणजे मैत्री असते
कारण मैत्री म्हणजे मैत्री असते ॥ ६॥
एकमेकांवर विश्वास ठेवणे ही म्हणजे मैत्री असते
कारण विश्वासाचं दुसरं नाव म्हणजे मैत्री असते
कारण मैत्री म्हणजे मैत्री असते ॥७॥

कुंभार गौरी ज्ञानेश्वर
(बी.कॉम. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ एका शेतकऱ्याचे आत्मकथन ॥

मी एक कोरडवाडू शेतकरी आहे. पावसाच्या पाण्यावर माझी शेती अवलंबून असते. पावसाच्या पाण्याचा थेंबन थेंब मी उपयोगात आणतो. माझे कुटुंब छोटे आहे. मी माझी पत्नी आणि दोन मुले. माझी दोन्ही मुले शाळेत जातात. मी आणि माझी पत्नी दोघेही खुप कष्ट करतो. आपल्या देशात ७० % शेती होती. आपला देश कृषीप्रधान देश म्हणून ओळखला जायचा. पावसाचा लहरीपणा म्हणा किंवा वाढती लोकसंख्या म्हणा किंवा साक्षरता वाढली म्हणून म्हणा लोकांनी शेती व्यवसायाकडे पाठ फिरवून आपल्या शेत जमिनी विकायला सुरुवात केली आणि गावांचे स्वरूप बदलू लागले.

कधी पाऊस रुसतो, अजिबात पडत नाही. कधी खुप कोसळतो. कधी अवेळी पडतो. कधी केलेली पेरणी फुकट जाते. तर कधी तयार झालेले पीक पाण्यात वाहून जाते वा कुजते. या सान्या संकटांचा सामना करायला आम्ही आता शिकलो आहोत. पण जेव्हा पाऊस वेळेवर व हवा तेवढाच पडतो तेव्हा आमचे शेत फुलून जाते.

पिकवलेले धान्य घरात आले मी माझे मन तृप्त होते. हीच आम्हा शेतकऱ्याची श्रीमंती. मी नेहमी आलटून पालटून वेगवेगळी पिके घेतो. त्यामुळे जमिनीचा कस टिकून राहतो. शेताबरोबर मी छोटासा मळा ही फुलवतो. मळ्यातील फळे, फुले विकून मला घर खर्चाला पैसा मिळतो. नेहमी पीक देणारी चिंच, नारळ अशी काही झाडे ही मी लावली आहेत.

शेतात एखादे पीक खूप आले की पिकाचे भाव पडतात. शेतकऱ्याचे नुकसान होते. पिकावर रोग पडू नये याची खुप काळजी घ्यावी लागते. वेळेवर औषधे फवारावी लागतात. मला माझ्या काळ्या आईची सेवा करण्यात खरोखर धन्यता वाटते. पण खरी अशी परिस्थिती आहे की आम्ही शेतात कितीही राबलो तरी सारे पीक पाणी या लहरी पावसावर अवलंबून असते. आता पावसाला अवलंबून असते. आता पावसाला सुरुवात झाली म्हणून शेतीची कामे सुरु केली. गेल्या वर्षीही असेच झाले व नंतर पावसाने जी दडी मारली ती मारली व आलेली पिके नंतर पाण्याअभावी सुकून गेली होती. यावर्षी असे झाले नाही म्हणजे मिळवले. नाहीतर आमच्या

तोंडचे पाणी पळेल. यावर मी विचारले शासनाकडून काही मदत मिळाली का? यावर ते म्हणाले आम्हा शेतकऱ्यांसाठी सरकार योजना राबवते ते आम्हाला बातमीत कळते. पण त्या योजना केवळ कागदावर राहतात. त्यातील काही सुरु झाल्याच तर प्रत्यक्ष अंमलबजावणीसाठी दिरंगाई होते. आर्थिक नुकसान भरून देण्यासाठी या उपाययोजना असल्यामुळे तरी त्याची पाहणी करून जाणारे अधिकारी आणि त्याची कागदपत्रे यांची पुर्तता होईपर्यंत कचेरीत कितीतरी हेलपाटे घालावे लागतात.

आम्ही पारंपारिक शेती ऐवजी शेतीत काही नवे प्रयोग करतो. आम्हाला आकाशवाणी आणि दुरदर्शनमुळे शेती विषयक नवी माहिती मिळते. कृषी खात्याकडून आमच्या गावात शिबीराचे आयोजन होते. तिथे बि-बियाणांबाबत, कृषी अवजारांबाबत माहिती मिळते. फवारणीची औषधे, किडींवर नियंत्रण याबाबत उपाययोजना सांगितल्या जातात. त्याचबरोबर शेतीला जोडधंदा म्हणून मी कुक्कुट पालनाचाही व्यवसाय सुरु केला आहे.

गरीब शेतकऱ्याने पिकवलेल्या मालाला काही वेळा योग्य भाव येत नाही. मग कर्जफेड कशी करणार? हप्त्यांचा तगादा लागतो. शेवटी काहीजण आत्महत्येचा मार्ग स्विकारतात, कर्ज बळी ठरतात. स्वतःचे शेत नसलेल्या मजुराचे हाल तर विचारूच नका. त्याला धड मजुरी देखील दिली जात नाही. त्याला वेठ-बिगारासारखे राबवून घेतले जाते. पावसाळ्यात हे शेतमजूर कसे जगतात, याचा तुम्ही कधी विचार केला आहे का? सारे राष्ट्र ज्याच्या कष्टावर जगते तो गरीब शेतकरी उपाशी आहे याची देशवासीयांना कल्पनाही नसेल.

या सामान्य शेतकऱ्यांकडे व शेतमजुरांकडे सरकारने तसेच शहरी नागरिकांनी देखील लक्ष देणे आवश्यक आहे. खरे भूमिपुत्र असलेले आम्ही गरीब आहोत. स्वतंत्र भारताचे नागरिक म्हणून आम्हालाही मानाने जगू द्या. जय जवान जय किसान असे जीवन आम्हा किसानांना लाभू द्या. एवढीच आमची मागणी आहे.

कु. वांगडे सुप्रिया दिलीप
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ भ्रष्टाचार एक समस्या ॥

देणान्याने देत जावे
घेणाराने घेत जावे
घेता घेता एक दिवस
देणान्याचे हात ही घ्यावे ।

जेष्ठ कवी ज्ञानपीठ पुरस्काराचे विंदा करंदीकरांच्या संहिता काव्यसंग्रहातील घेता नावाच्या या सुंदर व काव्यपंक्तीतील या वाचनातून दानशूरपणा या गुणाचे अत्यंत प्रभावी केले आहे. मात्र देशाला स्वातंत्र्य मिळाले अन् लोकशाही व राज्यकर्त्यांनी नेमका उलटा हात घेऊन घेणान्याने घेत जावे एवढेच लक्षात ठेवले आहे.

जोडोनिया धन उत्तम व्यवहारे
उदास विचारे व्यंच करे

(संत तुकाराम)

अशा शब्दांत संत तुकोबारायांनी संपूर्ण विश्वाला शिकवण दिली आहे. पण प्रत्यक्षात मात्र काय घडत आहे. करोडोच्या घोटाळ्यातून अब्जावधी रुपये मिळवून आपल्याच असंख्य देशबांधनांना उपाशी ठेवून त्यांना फसवणाऱ्या अनेक गुन्हेगारी प्रवृत्तीच्या व्यक्ती आपल्या भारतीय संस्कृतीचा उज्वल वारसा विसरत आहे. हे घोटाळे आपण पाहतो, वर्तमानपत्रातून वाचतो. काहीची चिड ही व्यक्त करतो. एवढी आपली संवेदनशीलता बोकट झाली आहे काय? या बाबींचा गांभीर्याने विचार सरकार समाज व संघटना या तिन्ही पातळ्यांवर गांभीर्याने विचार होणे आवश्यक आहे.

कमी कष्टात जवळच्या मार्गाने इतरांच्या गुणवत्तेला डावलून आपला हेतून साध्य करणे म्हणजे भ्रष्टाचार होय. भ्रष्टाचाराच्या व्याख्येमधून आपण नेमके साधतो काय तर ज्यांना आपण मागे सारतो किंवा पैशाच्या जोरावर कुरघोडी करते ते सर्व आपले बांधव असतात. ते आपण साईस्कररित्या विसरतोच भ्रष्टाचार करणे आ आमचा नियमच आहे. या अमिरभावात आपण उजळ

माथ्याने १५ ऑगस्ट व २६ जानेवार साजरी करतो आणि अशा राष्ट्रीय सणात राष्ट्रीय गीत म्हणून फार मोठा राष्ट्रद्रोह सहन करतो हीच खरी लोकशाहीतील शोकांतिका होय.

जेष्ठ समाजसेवक किसन बाबुराव हजारें तथा आण्णा हजारें यांची भ्रष्टाचार निर्मूलनाची मनस्वी धडपड प्रामाणिक प्रयत्न मनाला चटका लावतात मात्र त्यांच्या कार्यालया तरुणांची म्हणावी तशी साथ मिळत नाही अशी खंत त्यांनी स्वतःच मे २००८ मध्ये सातान्याच्या सभेमध्ये बोलून दाखविली पुढे ते म्हणाले,

खजारो को चोर नही
पेहरे दावन से धोका है
देश को दुश्मनोंसे नही
गद्दारोंसे धोका है

नॅक्सेस पुरस्कार विजेते अरविंद यांनी सेल्सटॅक्स खात्यातील गलेलठ पगाराची सरकारी नोकरी सोडून स्वतःला भ्रष्टाचार निर्मूलन कार्याला वाहून घेतले अशा अनेक व्यक्ती भ्रष्टाचार विरोधी झुंज देत आहेत. मात्र त्याला साथ मिळत नाही. ती या समाजाची तरुण पिढीची १२ ऑक्टोबर २००५ ला या लोकांसाठी श्री. आण्णा हजारें यांनी अनेक प्रयत्नांनी माहिती अधिकार लोकांसाठी प्राप्त करून घेतले. त्याचा परिणाम आज सत्तेचे विकेंद्रीकरण होण्याकडे दिसत आहे. एकूणच सामान्य माणसाला सगळी माहिती घरबसल्या मिळू लागली. लोकशाहीतील व्यवस्थेला जेव्हा आपण दोष देतो पण जेव्हा मात्र आपली स्वार्थाची वेळ आली की वैयक्तिक अडचणीचा पाढा वाचून भ्रष्टाचार करून मोकळे होतो यातूनच अनेक भ्रष्टाचार झालेले ऐकतो, वाचतो, त्यापैकी मुद्रांक घोटाला, चिकी घोटाळा, शस्त्र खरेदी घोटाळा, टुजी स्पेक्ट्रम घोटाळा, सत्यम घोटाळा, आदर्श घोटाळा असे अनेक असंख्य घोटाळे ज्यांनी संपूर्ण देश पोखरून टाकला आहे.

। दादा बडा ना भैय्या ।

। सबसे बडा रुपय्या ।

भ्रष्टाचाराची ही प्रवृत्ती ठेचून काढली पाहिजे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

नाहीतर संपूर्ण देश पोखरला जाईल. गरीब गरीबच राहतील, श्रीमंत श्रीमंतच होत राहतील. खरी गरज आहे ती समाजाच्या प्रबोधनाची व लोक जागृतीची म्हणजेच आधी केले मग सांगितले व लोक जागृतीची म्हणजेच आधी केले मग सांगितले या विचारांची पण तळे राखील तो तळे चाखील या मानसिकतेतून समाजाने बाहेर येऊन भ्रष्टाचार विरुद्ध तीव्र आंदोलन केले पाहिजे. जेवढा मोठा भ्रष्टाचार तेवढी मोठी प्रतिष्ठा हे दृढ होत चाललेले समीकरण वेळीच मोडीत काढले पाहिजे. यासाठी न्याय व्यवस्थेने अति जलद खटले चालवून दोषींना वेळीच शिक्षा ठोठावली पाहिजे. तरच लोकांची न्यायव्यवस्थेवरील विश्वास वाढून पोलिसांना सुद्धा सहकार्य करतील या समाजातील जागृक नागरिक, अनेक तरुण युवक यांच्या सर्वांच्या सहकार्याने भ्रष्टाचार नक्कीच संपेल. गरज आहे ती या कार्याला स्वतःपासून सुरुवात करण्याची.

**कु.व्हाडे राजश्री नारायण
(बी.ए. भाग १)**

॥ आत्मपरिक्षण ॥

आत्मपरिक्षण म्हणजे नक्की काय? आत्मपरिक्षण म्हणजे मनातल्या मनात विचार करणे किंवा आपण आपल्याला किती ओळखतो, जाणतो म्हणजेच आपण आपल्या विषयी दुसऱ्याविषयी किती चांगले नी किती वाईट विचार करत असतो. आत्मपरिक्षण करत असताना आपण काय करतोय? काय केलं पाहिजे? याचा आपण मनातल्या मनात विचार करत असतो त्यामुळे आत्मपरिक्षण केल्याने आपण कुठे चुकतो? काय बरोबर आहे? काय वाईट आहे? काय चांगलं? हे आपल्याला आपण आत्मपरिक्षण केल्याने समजते.

आपण जेव्हा समोरच्या व्यक्तीवर रागावतो त्यावेळेस तो समोरचा व्यक्तीच चूकीचा आहे अस नसतं ना? कारण आपण आपल्या अंतर्मनाला न विचारता लोकांचे ऐकून तेच करतो जे त्यांना हवयं. त्यामुळे कधी कधी आपला निर्णय चुकण्याचीही शक्यता असते.

आपण आपल्या मनाला किती प्रश्न विचारतो? आपण आपल्या मनात दुसऱ्याविषयी किती चांगल नी किती वाईट बोलतो. दुसऱ्याला किती समजून घेतो? दुसऱ्याच्या दुःखात त्याला किती नी कशी साथ देतो? दुसऱ्याच्या सुखाबद्दल काय विचार करतो ते आपल्याला अंतर्मनाने आत्मपरिक्षणाने समजते.

आपण एखाद्याला अंतर्मनाने चांगला विचार केला तर सर्व काही चांगल होता. जे वाईट वागतात, वाईट बोलतात त्यांच्याकडे लक्ष द्यायचं नसतं. कारण आपल्याबद्दल वाईट बोलणारे, आपला द्वेष करणारे खुप लोक असतात. पण त्यामध्ये आपल्या साथीला कायम आपल्या सोबत आपल मन असतं. त्यामुळे आपलं अंतर्मन जे सांगेल तेच करा.

**जाधव भक्ती विजय
(बी.कॉम. भाग १)**

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ प्रदूषणाला लढा द्या ॥

प्रदूषण फार फार सामान्य म्हणलं तर कॉमन विषय आहे. प्रदूषण म्हणताच डोळ्यापुढे धुळ-धुर..... जमीन, घाण पाणी, कचऱ्याचे ढीग येतात. कानात कर्कश हॉर्न वाजू लागतात आणि विचार केला की, हयाचे प्रकार जल प्रदूषण, वायु प्रदूषण, मृदा प्रदूषण, ध्वनी प्रदूषण लक्षात येतात. आणखी खोलवर गेलो की हयाची कारणे पण आढळतात. वाहनांचा धूर, कारखान्यातून निघणारी विषारी रसायने, झाडांची-वनांची नासधूस, प्लास्टीकचा प्रयोग इतर सर्वांना सर्व माहित आहे. अगदी पाचवी-सहावीची मुले पण प्रदूषणाचे प्रकार, त्याची कारणे त्याची निवारण धडाधडा सांगतील. मोठी समजूतदार मंडळी तर अगदी वैज्ञानिक दृष्टीकोन मांडून प्रदूषणाचे विकराळ रूप आपल्या समोर मांडतील.

थोडक्यात कळतंय पण वळत नाही असे झाले आहे का? हे सर्व माहिती असून देखील प्रदूषण कमी होत नाही. कारण? आपण आजवर वैज्ञानिक किंवा गौण प्रकार कारण आणि त्याचे निवारण हयावरच विचार केला आहे. मुख्य किंवा मानसिक/अंतरिक प्रकारावर कारणांवर विचारच केला नाही.

प्रदूषणाचा मुख्य प्रकार आहे, मन आणि मस्तिक प्रदूषण आणि हाच तो प्रकार ज्यावर मुख्य कारणे अवलंबून आहे. आपण वायू प्रदूषणाबद्दल बोलतो, पण वाहतुकीची साधने, त्यातून निघणारा धूर झाडांना कापून येथे इमारती बांधणे, पुल, फ्लायओव्हर काढणे हया सान्यावर बंदी लावली का? आपण अंगणाच्या जागेवर एक एक्स्ट्रारूम बांधतोच ना? आधी घरात झाले असायची जास्त फर्नीचर कमी. पण आज उलट झालं आहे. फ्रीज, ए.सी. ह्यातून निघणारी विषारी गॅस क्लोरोफ्लोरो, कार्बन वायूमंडळासाठी नुकसानदायक आहे. पण आज घरोघरी ए.सी., फ्रीज आहेच ना? आधी आपण सायकल किंवा पब्लिक ट्रान्सपोर्ट जास्त वापरायचो पण आज घरोघरी दुचाकी वाहन आणि कार आहे. बस किंवा टेंमो मध्ये

बसणे म्हणजे कमीपणा वाटतो, वेळ वाया जातो इत्यादी...

आपण जल प्रदूषणावर बोलतो. शासनाने अभ्यास पुस्तकात धडे लावले आहेत. पण नदी किनारी हजारो कारखाने विषारी रसायने सोडत आहेत. उर्वरक कीटकनाशक पाण्यात सर्रास वाहत आहेत. ज्यांची मुले (कारखाना मालकांची) पण शाळेत जातच असतील नं? प्रदूषण वर घडे वाचतच असतील नं? पास पण होत असतील चांगल्या मार्कांनी. शासनाद्वारे शाळेत घडे शिकवले जातात पण त्याचा उपयोग उद्योगपती किंवा कारखाना मालकांवर नियंत्रण नाही, हा विरोधाभासच नं!

आज घरात जेवढे सदस्य तेवढे मोबाईल. आजपासून १० वर्षाआधी विना मोबाईलचं पण आयुष्य सुरु होतचं नं? सर्वांना कळतंय की मोबाईल वेव्ह/तरंगांनी वातावरणावर प्रतिकूल परिणाम होतोय. चिमण्या आणि इतर पक्षी नष्ट होत आहेत. प्रवासी पक्ष्यांची संख्या कमी झाली आहे. आणि हे सर्व आकडे शासनाजवळ आहेत. पण हया दिशेत काहीच सक्ती नाही. शासन सोडा, साधारण माणसाला पण कळतंय तरी तो मोबाईल सोडून राहूच शकत नाही.

जाणून-समजून आपण आपले भविष्य रसातळात नेत आहोत. कारण आपले मन आपले विचाराच प्रदुर्षित झाले आहे. आणि हेच ते मन आणि मस्तिष्क प्रदुषण

आता जर मन आणि मस्तिष्क प्रदूषणच्या कारणांवर विचार केला तर पहिलं कारण नैतिक मूल्य ढासळणे, आज साधे जीवन उच्च विचार ही विचारधाराच राहिली नाही. सत्य प्रामाणिक पणा, आत्मसन्मान, दया, परोपकार हे शब्द फक्त आणि फक्त साहित्यातच आढळतात. पैसा हाच खरा धर्म झाला आहे.

दुसरं कारण म्हणजे स्टॅंडर्ड ऑफ लिव्हिंग जीवनस्तर वाढले आहे. घरात ए.सी., फ्रीज, कार हवीच. प्रत्येक खोली वेल फर्निशड हवीच. कापडी पिशवी, कागदी पिशवी आऊट डेटेड. नवी टेक्नॉलॉजी येताच जुना मोबाईल बदलायचा.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

सायकल चालवायची पण जिम मध्ये. एका व्यक्तिके किमान दोन फ्लॅट तरी हवे. प्रत्येकाची वेगळी बेडरूम, स्टडी रुम हवी. म्हणून झाडे लावायला जागाच नाही. प्रदूषण ह्या विषयावर चर्चापण ए.सी. रुममध्ये हाते.

तिसरं कारण म्हणलं ते अप्रायोगिक शिक्षण पध्दती. छात्र, मुल ही राष्ट्रचे भविष्य! लहानपणी झालेले संस्कार आयुष्यभर साथ देतात. आजची मुले तर फारच हुशारपण आहेत. पण त्यांची अभ्यास पध्दती दोषपूर्ण आहे. ती फक्त वाचतात, पाठ करतात. लिहितात आणि नव्वद टक्के मार्क आणतात. पण ती शिक्षा त्यांची अंगवळणी पडत नाही. झाडांची उपयोगिता, पर्यावरण, जैव मंडळ, प्रदूषण करणे, निवारणे हे सर्व त्यांचा अभ्यास क्रमात आहे. पण फक्त थेरॉटिकल, प्रॅक्टिकल काहीच नाही. अभ्यास म्हणजे फक्त चांगले गुण मिळवा आणि चांगली नोकरी मिळवा एवढेच. आपण त्यांचे मन आणि मस्तिष्क प्रदूषित करत आहोत नं?

तर आता जर निष्कर्ष लावायचा आहे आणि प्रदूषणांच्या कारणांचे निवारण हवे आहे तर सर्वात आधी विचारांची शुध्दी व्हायला हवी. काय चूक काय बरोबर हे कळायला हवं. लोक काय म्हणतील ह्यापेक्षा तुमचं मन काय म्हणतं हा विचार करायला हवा. पैसा हा देव नाही ह; समजून घ्यायला हवं. आज मोठमोठाले बिल्डर शासनाला लाच देवून हिरवीगार झाडे कापून, झील तलाव भरून त्यावर मोठमोठाल्या इमारती बांधत आहे. पैसा एवढा की मोजता मोजता आपले आयुष्य निघून जाईल. तरी हव्यास कमी होत नाही. हे मन आणि मस्तिष्क प्रदूषण नं?

आज लोकांच्या मनात चांगले विचार चांगले संस्कार पेरायची गरज आहे. विकास आणि विनाश फक्त एक अक्षराचा फरक आहे. जास्त विकास विनाशाकडे नेणार हे लक्षात असणे गरजेचे आहे.

शेवटी गीतेत म्हटलेच आहे, मनुष्य रिकाम्या हाताने जाते, ह्या जगात त्याचे काहीच नाही, मग का एवढी पळापळ? जीव घेणी प्रतिस्पर्धा?

आज लोकांच्या मनात चांगला विचार, चांगला संस्कार पेरायची गरज आहे.

शेवटी गीतेत म्हटलेच आहे, मनुष्य रिकाम्या हाताने येतो आणि रिकाम्या हाताने जातो. या जगात त्याचे काहीच नाही. मग का एवढी पळापळ? जीव घेणी प्रतिस्पर्धा? पैशाचा हव्यास? निर्सगाची नासधूस? ते ही जाणून समजून. हे जग फार सुंदर आहे. हयाला सुंदरच राहू द्या. हयाच्या विनाशाचे नाही. विकासाचे कारण का? मन आणि मस्तिष्क प्रदूषणाला लढा द्या. अशक्य काहीच नाही.

कु. अमृता संतोष कदम
(बी.ए. भाग १)

॥ विश्वास ॥

इतरांवर

इतका खरा की,

तुम्हाला फसवताना

तो स्वतःला

दोषी समजतील

सोनाली किसन करंदकर

(बी.कॉम. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ स्त्रीभूण हत्या ॥

ये आई सांग ना बाबांना
मला पण राखी बांधायची आहे
दादाला! जीवन भेटलेच आहे
तर मलापण पहायचे आहे हे सुंदर जग
अशा जीवनातून उठवू नका ना!

ती जन्माला आली असती तर, काय झालं
असतं ?

का करतात हे हे लोक स्त्रीवर अन्याय ? उत्तर
आहे का ? अहो ! जी जन्माला येऊन एक आई, एक
ताई, एक बाई, एक आजी, एक सुन, एक सासु, एक
नागरिक बनणार आहे. तिचे आयुष्य ठरवणारे तुम्ही
कोण ? कोणी दिली अधिकार तुम्हाला त्या चिमुकड्याचा
जीव घेण्याचा ?

ती जन्माला आली असती तर तिचं नाव काय
ठेवलं असतं माहित नाही. पण मोठी झाल्यावर बाकी
तरुण मुलींनी तिला अनेक नावाने ओळखलं असतं.
आजी ही इतर मुली ओळखल्या जातात तसं म्हणजे
सामान, छावी, आयटम, पुंगी, डाव, मशीन, टक्का
इत्यादी पण अशा कुठल्याच नावाने ओळख मिळायच्या
आधिच तिचं जगणं संपलं. याला सुदैव म्हणाव की दुदैव.
ती जन्माला आली असती तर बसमध्ये दोन चार शीट
रिझर्व्ह असतात आणि निवडणूकीत महिला राखीव सीट
असते हे तिला कळलं असतं. पण निवडणूकीत उभे
राहण्याचा विषयचं नव्हता. तिला पायावर सुद्धा उभे
राहू दिले नाही.

आज कुणा एका मुलीची गोष्ट सांगणार नाही
अशा नाव नसलेल्या अशा करोडो मुली या देशात मारल्या
गेल्या. गर्भात अजूनही ही हत्या चालू आहे. राजरोसपणे
ते खुनी सज्जन माणसाला बुरखा पांघरून वावरत
असतात. आपल्या अवतीभोवती आपण विचारही करू
राहणार नाही. अशा खुनाच्या एकाहून एक भयंकर पद्धती
वापरल्या जातात. मुली गर्भातच मारण्यासाठी काही

ठिकाणी जन्मलेल्या मुलींच्या गळ्यावर बाजेचा पाय ठेवला
जातो. आणि त्या बाजेवर चक्क जन्मदात्या आईला
बसवलं जातं ऐकून विश्वास बसत नाही. पण या घटना
घडलेल्या आहेत. एवढे करून माणसे या जगात आहेत.
स्त्रीभूण हत्येविरोधात कठोर कायदे होऊनही हे प्रकार
बंद होत नाहीत. कारण यात फक्त आई-बाप नव्हे तर
सरकारी कर्मचारी, डॉक्टर व काही ढोंगी सामाजिक
संस्थासुद्धा सहभागी आहेत.

देशात काही भागात दवाखान्यात कंपाऊंडरवर
एजंट म्हणून काम करतात. खूप ठिकाणी रिक्षावालीसुद्धा
यात सहभागी असतात. गरोदर बाईला हे रिक्षावाले
ठराविक डॉक्टरकडे नेतात. तिथे सोनोग्राफी केली जाते.
त्यात मुलगा आहे की मुलगी हे डॉक्टर सांगत नाहीत.
बोहर आल्यावर रिक्षावाला सांगतो व मग ते कुटुंब एका
रिक्षावाल्याच्या सांगण्यावरून गर्भ ठेवायचा की नाही हा
निर्णय घेते. अशाच या केसमध्ये रिक्षावाल्याने मुलगा
आहे असे सांगितले होते परंतू मुलगी झाली. त्या मुलीच्या
बापाने भर चौकात मारले. केस झाली व मग लक्षात
आले रिक्षावाला असं शेकडो लोकांना फसवत होता.
आपल्या गर्भातील बाळाच्या जीवनमरणाचा प्रश्न एका
रिक्षावाल्याच्या म्हणण्यावर ठरवणारे आईबाप राक्षस
म्हणावेत का माणसं ?

स्त्रीभूत हत्या होऊ नये म्हणून गिरीश लाड नावाचे
इसम एक खूप मोठे काम करतात. नावाजलेले आहेत.
या विषयावर त्यांचा खूप अभ्यास आहे. त्यांच्या मते
पुरोगामी म्हणवला जाणारा हा महाराष्ट्र जिजाऊ आणि
सावित्रीबाई फुले यांचा इतिहास सांगणारा हा महाराष्ट्र
स्त्रीभूण हत्येत खूप आघाडीवर आहे. अगदी राजस्थान
सारख्या राज्यांना आपण मागे टाकले आहे. या गोष्टींवर
नियंत्रण आणण्यासाठी तंत्रज्ञान असूनही आपण ते
वापरायला तयार नाही याचा अर्थ काय होतो ? अशा
माणसांचे परिश्रम वाया का जातात ? कारण भ्रष्टाचाराची
एक मोठी साखळी आहे. तिला नष्ट करण्याची आपल्या
व्यवस्थेच हिंमत नाही आणि दुदैवाने असे म्हणावे लागते

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

की बरेच डॉक्टर सुध्दा भ्रष्टाचारात राजरोस सामील असतात.

सोनोग्राफी सेंटर चालवणारे डॉक्टर्स, वैद्यकीय अधिकारी किंवा सिव्हिल सर्जनला घाबरून असतात. हे लोक कधीही तपासणी करून, दोष दाखवून सोनोग्राफी सेंटर बंद करू शकतात. पण जर याच लोकांशी निट सेटींग केली कि सोनोग्राफी सेंटरवर धाड पडण्याची भिती नसते. महसूलवाले अधून मधून त्रास देण्याची शक्यता असते. मग उरतात पत्रकार त्यांनी बातमी देऊच नये अशी व्यवस्था केली की जगात कोणीच शत्रू उरत नाही. राजरोसपणे आपला अवैध व्यवसाय करायला तुम्ही मोकळे आणि हे सर्रास चालू असत. कितीही कठोर नियम आले तरी पळवाट काढायला आपले लोक खूप हुशार. आधी डॉक्टर पेशंटला सांगायचे मुलगा की मुलगी?

सध्या महाराष्ट्रात बीड, कोल्हापूर व सांगली जिल्हयातील स्त्रीभ्रूण हत्येची प्रकरणे राज्यभर गाजत आहेत. स्त्रीभ्रूण हत्याप्रकरणी यापूर्वीच राज्य व केंद्र सरकारांनी कायदे केले आहेत. मात्र आता त्याची तीव्रता पाहता सरकारची आरोग्य व पोलिसखाती खडखडून जागी झाली आहेत. त्यांनी आपली कारवाईची मोहिम आणखी तीव्र केली आहे. त्यामुळेच आणखी काही प्रकरणे उजेडात येत आहेत. हा डॉक्टर आणि लोकांचा निगरगठपणाच म्हणावा लागेल. स्त्रीभ्रूण हत्येचा विषय चांगला गाजत असताना पैशाला चटावलेले डॉक्टर आपले कोणी वाकडे करत नाही अशा अविर्भावात स्त्रीभ्रूण हत्या करण्याचे पाप करत आहे. खरे तर अशा लोकांवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता आहे. कायदयातही सुधारणा करून कठोर कायदयाची तरतूद करण्याची गरज आहे.

मागच्या दशकामध्ये सुमारे १२ लाख स्त्रीभ्रूण हत्येची प्रकरणे घडली आहेत. देशातील लिंगगुणोत्तर प्रमाण कमालीचे घटत चालले आहे. दशकभरापूर्वी १ हजार मुलांमागे ९२७ मुली असे लिंग गुणोत्तर होते, ज्यात घसरण होऊन १००० मुलांमागे ९१४ मुली अशा धोकादायक अकड्यावर येऊन हे लिंगगुणोत्तर स्थिरावले

आहे. यापूर्वी आश्चर्यकारकरित्या १००० मुलांमागे ९४५ मुली असे लिंगगुणोत्तर होते. सध्या असलेले स्त्री-पुरुष विषमता प्रमाण अनेक सामाजिक समस्यांना जन्माला घालणार आहे. त्याची सुरुवात कधीच झाली आहे. याने अराजकताच माजणार आहे.

स्त्रीभ्रूण हत्येमागील कारणे :-

मुली म्हणजे डोक्याला ताप ही मानसिकता अद्याप संपलेली नाही. हुंड्यासाठी होणारा छळ, ठराविक काळात मुलीची घ्यावी लागणारी काळजी या आगामी काळात होणाऱ्या त्रासाला घाबरण्या बरोबरच आणखी कारणांमुळे लोक मुलीला जन्माला घालण्याचे टाळत आहेत. मुली हे परक्याचे धन आहे. तिच्या वाढवण्यावर, शिक्षणावर होणारा खर्च वायफट जाणारा आहे. ही एक मानसिकता तयार झाली आहे. हुंड्यामुळे किंवा आणखी काही वेगळ्या कारणांमुळे समाजात घटस्फोटाचे प्रमाण वाढत आहे.

स्त्रीभ्रूण हत्येवरील उपाय :

आजच्या परिस्थितीचा विचार केला तर स्त्रियांचे कर्तृत्व मोठे असल्याचे दिसत आहे. असे कोणतेही क्षेत्र राहिलेले नाही. ज्याचे स्त्रियांनी नेतृत्व स्विकारले नाही. अगदी १०वी, १२वी च्या परिक्षांमध्येही मुलीच आघाडीवर आहेत. असे असताना मुली नको म्हणणारे आपल्याच पायावर धोंडा मारून घेत आहेत याची जाणीव त्यांना आलेलीच नाही. समाजरुढीला चिकटून, समाजाला घाबरून मुलाच्या प्रतिकेत स्त्रीभ्रूण हत्या करणाऱ्या पालकांना सामाजिक संस्थांनी कार्यकर्त्यांनी बळ देण्याची आवश्यकता आहे.

मुलगी वाचवा

मुलगी शिकवा.....

कु. किरण सुधीर जाधव
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ अबला नव्हे तर सबला ॥

॥ जिच्या हाती पाळण्याची दोरी
ती जगा उद्धारी ॥

आजची स्त्री सबला का अबला! थोडा विचार करा. असा एक काळा होता ज्यात पुरुषप्रधान संस्कृतीत असणारा स्त्रीचा दर्जा आणि त्यातूनही स्वराज्याचा हिंदू राष्ट्राचा विचार. शिवबा आपल्या पुत्राला दिला आणि शिवाजी महाराज घडले. मधल्या काळात स्त्रीचं अस्तित्व सशक्त केलं. सावित्रीबाईंनी म्हणून आज उच्चशिक्षित महिला दिवस आहेत. तसेच नवरात्रौत्सवाचे नऊ दिवस म्हणजे स्त्रीशक्तीचा जागर. समाजात महिलांना स्वायत्ता सुरक्षा व संरक्षण देण्यासाठी सबलीकरणाचे अभियान राबविण्यात सुरुवात करतो. पण त्याचवेळी या सामाजाला प्रश्न विचारावयास वाटतो. खरंच भारतातील महिला अबला आहेत का? ज्यामुळे आपण तिला सबला बनविण्याचा प्रयत्न करत आहोत आणि खरंच महिलांचे सबलीकरण होत आहे का?

पूर्ण जगात भारत देश, आपली संस्कृती, परंपरा, अध्यात्म व भौगोलिक विविधता यामुळे ओळखला जातो. ही नाण्याची एक बाजू झाली. पण हाच देश जगभर पुरुष प्रधान संस्कृतीसाठी प्रसिध्द आहे. तसं बघितले तर भारतात महिलांना आदिशक्तीचे रूप मानून पुरातन काळापासून पूजनीय मानले गेलेले आहे. त्याचवेळी याच भारत देशात महिला घरात आणि समाजात बंधनामध्ये अडकून पडल्या आहेत. त्यांना दुय्यम स्थान दिले जाते. तरीसुद्धा स्त्रीपुरुष समानतेच्या गोष्टी बोलल्या जातात. महिलांच्या स्वातंत्र्य व अधिकाराविषयी कळकळ व्यक्त केली जाते. असे असतानाही निर्भया कांड किंवा कोपर्डीसारख्या अमानुष अत्याचाराच्या घटना घडत आहेत आणि अशावेळी आपल्यासमोर महिलांचे प्रश्न विचारावासा वाटतो. खरंच भारतातील महिला अबला आहेत का?

मुळातच भारतीय महिला ही कधी अबला नव्हतीच. भारत हा नवदुर्गेची पुजा करण्याच्या

संस्कृतीचा, स्त्रीशक्तीचा देश आहे. प्रत्येक यशस्वी पुरुषाच्या मागे एका स्त्रीचा सहभाग असतो असे म्हणले जाते. या समाजात घडलेले अनेक महापुरुष स्त्रीमुळेच घडले. राजमाता जिजाऊ, राणी लक्ष्मीबाई, अहिल्यादेवी होळकर, सावित्रीबाई फुले, रमाई आंबेडकर, मदर तेरेसा, कल्पना चावला, सुनिता विल्यम, पी.टी.उषा, आणि इतरही नव्हे तर अनेक कर्तृत्ववान महिलांनी या देशाचा नावलौकिक वाढविला आहे. राजमाता जिजाऊ होत्या म्हणून छत्रपती शिवाजी महाराज घडले. सावित्रीबाई फुले यांची साथ होती म्हणून महात्मा जोतीबा फुले झाले. रमाई आंबेडकरांमुळे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर भारताचे घटनाकार झाले. मुळातच महिलांमध्ये निसर्गाकडून काही देणग्या पुरुषापेक्षा जास्त आहेत. स्त्रीमध्ये सहनशीलता, नावीन्यता, सौंदर्याची जाणीव, बचत वृत्ती, लंघप्रेरणा, स्मरणशक्ती हे गुण निसर्गातच अधिक आहेत. कारण निसर्गाने निर्मितीचा अधिकारी स्त्रीयांचा दिला आहे. स्त्री सबला आहे.

जरी भारतीय संविधानाने स्त्री व पुरुष यांना समान अधिकार दिले असले तरी पिता, पती आणि पुत्र यांच्या आदेशाने आणि बंधनाने स्त्रीला अडकून ठेवलं.

आपल्या देशाची अर्धी लोकसंख्या ही महिलांची आहे. या लोकसंख्येसाठी सरकारद्वारे मातृ दिवस, महिला दिन, बालकदिन, जननी सुरक्षा अभियान असे कार्यक्रम राबविले जातात. त्यामुळे समाजात स्त्री शक्तीने महत्त्व व अधिकार जागृत करण्याचे काम केले जाते.

त्यामुळे समाजात स्त्री शक्तीचे जागरण करणे आवश्यक आहे. पण यासोबत आज महिला सबलीकरण करताना सर्वप्रथम समाजात महिलांचे अधिकार व मुल्य यांच्यावर घात करण्याचा विघातक प्रकृती, प्रवृत्ती अर्थात हुंडा प्रथा, स्त्री भ्रूणहत्या, निरक्षरता, लैंगिक अत्याचार, असमानता इत्यादींचा नाश करणे गरजेचे आहे.

असा विचार प्रवाह समाजात प्रस्थापित झाला तर खऱ्या अर्थाने महिलांचे सबलीकरण होईल.

कु. गौरी राजेंद्र भिलारे
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ पाणी एक भीषण समस्या ॥

प्राचीन काळात पाण्याची उपलब्धता असतानाही सजीवांच्या अस्तित्वामागे पाण्याचे महत्व लक्षात घेऊन सुभा शेतकऱ्यांना रतांची उपमा बहाल करून वाडःमयी साहित्यात पाण्याला स्थान देणे भाग पडले. आजच्या विज्ञान युगात पाण्याच्या संकटाने गुण वैशिष्ट्याकडे दुर्लक्ष करित आहे. जनसंकटाने जागतिक स्वरूप धारण केले आहे. पिण्याच्या पाण्याची समस्या बिकट झाली आहे. शहरीकरण व औद्योगिकरण यामुळे प्रदूषण, शेतीला सिंचनासाठी तुटवडा, जलद गतीने भूजल पातळीत होणारी घसरण, वार्षिक सरासरी पर्जन्यात होणारी घट, रासायनिक खते व किटकनाशके यांच्या वापरामुळे होणारे प्रदूषण या सर्व बाबी लक्षात घेता नजीकच्या भविष्यात जनसंकटाची युद्धजन्य परिस्थिती निर्माण होण्याची शक्यता आहे.

पाणी हा निसर्गदत्त देणगीच्या अभावी सजीवांनी आपले अस्तित्व टिकवणे शक्य नाही. त्यासोबत पाणी प्रयोग शाळेत निर्माण करता येत असले तरी आवश्यकतेच्या प्रमाणात निर्माण करणे आर्थिकदृष्ट्या परवडणारे नाही. राष्ट्राच्या विकासातून एक महत्वपूर्ण घटक म्हणून पाण्याला अनन्य साधारण महत्व आहे. ही मुल्यवान राष्ट्रीय संपत्ती सामाजिक मालकीची आहे. पृथ्वीच्या भूपृष्ठाच्या ७०.८०% भूभाग पाण्याने आणि ३४.२०% भाग जमिनीने व्यापला आहे. जमिन आणि पाणी यांच्या प्रमाणात पाण्याचे प्रमाण अधिक असले तरी माणसाला वापरण्यायोग्य पाण्याचे प्रमाण कमी आहे. शहरीकरण आणि पाण्याचे संकट :-

विज्ञानाच्या प्रगतीबरोबर लोकसंख्या वाढ आणि चैनेचे जीवन जगण्याची वृत्ती यामुळे शहरीकरण जलदगतीने होत आहे. याचबरोबरच औद्योगिकरणाचा वेग वाढलेला आहे. लोकांची ओढ शहराकडे वाढत चालला आहे. त्यामुळे मुंबई, दिल्ली, कलकत्ता, पुणे, नागपूर, बंगलोर, भोपाळ, हैदराबाद अशा मोठ्या शहरांची

पाण्याची मागणी वाढली. मुंबईला भुजलसाठ्याचे पाणी अपुरे झाल्याने तानसा व मोडससागर धरणांमधून पाणी पुरवले जाते. पुण्याला पाणशेत आणि खडकवासला धरणामधून पाणी द्यावे लागत आहे. इतरही मोठ्या शहराची हीच स्थिती आहे. पिण्याच्या पाण्याचे तसेच इतर वापराच्या पाण्याचे संकट दिवसेंदिवस वाढत आहे. त्यादृष्टीने पाण्याचे सुयोग्य नियोजन याबाबत लोकचळवळ बनने गरजेचे आहे. धरणाचा मुख्य उदयोग शेतीसाठी सिंचन व विजनिर्मिती हा असताना गरजेनुसार शहर उदयोगांना पाणी पुरवठ्यासाठी वापर करावा लागतो.

भूगर्भातील पाणी भूपृष्ठावरील उपलब्ध जलसंपत्तीचे योग्य विश्लेषण करून संयुक्तरित्या कार्यक्षम वापरास पाण्याचे नियोजन असे म्हणता येईल. पाण्याची कमतरता आणि नियोजनाचा अभाव जनतेची याबाबत अनस्था शासकीय धोरणांमुळे विलंब या सर्व बाबींमुळे नवनवीन समस्या निर्माण झाल्यात.

मौल्यवान असलेले पाणी हेच सजीवांचे प्राण होय.

कु. शामल अरविंद पवार
(बी.ए. भाग १)

॥ मैत्री ॥

शिक्षणाच्या जगामध्ये
आमची वसली एक दुनिया
या शिक्षणाच्याच दुनियेत
तयार झाली आमच्या
ची यारिया
देव ज्या व्यक्तींना
रक्ताच्या नात्यात
जोडायला विसरले
त्यांनाच या मैत्रीच्या खास
नात्यात गुंतवले
प्रियांका मोहन काळे
(बी.कॉम. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ महागाईचा कळस ॥

महागाईमुळे सामान्य व्यक्तींची कंबर खचली आहे. भारतामध्ये वास्तविकरित्या पैसा ही महत्वाची बाब मानली जाते. महागाईमुळे सर्वसामान्य व्यक्तीला आर्थिक व मानसिक चटके बसतात. सामाजिक समस्या राजकीय अर्थव्यवस्था शारिरिक दुखणे, प्रापंचिक विवेचने या सर्वांचे मुळ कारण म्हणजे महागाईच आहे.

आपल्या भारत देशामध्ये गरीबी इतकी लागलेली आहे की गरीबा हा भारताला लागलेला कलंकच म्हणता येईल आणि त्यात ही वाढणारी महागाई. यामुळे सामान्य व्यक्तीच्या कुटुंबातील आर्थिक गरजा देखील योग्यरित्या पूर्ण होत नाहीत. या व्यक्तींना असे वाटते की गरीबी हा श्राप आहे. आजचे युग हे स्पर्धेचे युग आहे. यामध्ये प्रत्येकजण एकमेकांच्या पुढे जायला पाहतोय. या युगामध्ये सामान्य माणासाने सुद्धा आपली ऐपत विसरून या युगामध्ये धाव घेण्याचा प्रयत्न करावाच लागेल. दैनंदिन जीवनामधील खर्च उदा.बीजबील, किराणा, मुलांचे शिक्षण, दवाखाना इत्यादी गोष्टींचा खर्च झेलताना सामान्य माणूस पूर्णतः खचून जातोय. शिक्षणासाठी भरावा लागणारा पैसा हा सामान्य व्यक्तीच्या ऐपतीच्या पलीकडे असतो. यामुळे त्यांचे शिक्षण अर्धवटच राहते आणि या अर्धवट शिक्षणामुळे नोकरी मिळणे अवघड होते. गरीबीत अजूनच दारिद्र्य येत राहते. शेतकऱ्यांचे आर्थिक बाबी खचल्या आहेत. शेतकऱ्याने दिवसरात्र आपल्या शेतामध्ये मेहनत करावी. आपल्या पिकांची योग्य रितीने काळजी घ्यावी. त्यावर योग्य प्रकारे खत-पाणी देणे यासाठी लागणारा खर्च हा त्यालाच करावा लागतो आणि या अतोनात प्रयत्नांतून त्याला योग्य तो भावच मिळत नाही. त्यामधून त्याचा खर्च, त्याच्या गरजा पूर्ण होत नाहीत. या वाढत्या महागाईमुळे गरीब अजूनच गरीब आणि श्रीमंत अजूनच श्रीमंत होत आहे. शेतकऱ्यांच्या गरजा पूर्ण न झाल्यामुळे, खर्च न भागल्यामुळे तो कर्जबाजारी होत आहे.

लाख टन तुरीच्या खरेदीला मान्यता दिली म्हणून आम्हाला साला म्हणायला ह्यांची जीभ रेटलीच कशी? मला जनतेला विचारायचं आहे की, अशा दानवांना

माणसात राहायची संधी भेटतेच कशी?

काळ्या ढिकळांच रान करायला बंधान्यांना माखतल, आम्ही अडुळसा मागत होता स्वप्न हावासाचं दाखवलं.

सतत पांढऱ्या भातावरतीच झोपी जातोय भारत माझा, आणि अवघ्या चटणीवरती भाकर खातोय शेतकरी राजा.

माझ्या बापाचं आर्थिक बजेट बिघडू नये म्हणून संपत आलेल्या साबणाची चिपटी नव्या साबणाला चिकटवून आपली आईच किती असते साधी, आणि मी चहा विकून लाखो रुपये कमवतात मोठी.....

या दोन ओळींमधून दिवसेंदिवस वाढणाऱ्या महागाई आणि त्यातून आपले सावरलेलं कुटुंब ही शेतकऱ्याची व्यथा स्पष्ट करता आली आहे. या वाढत्या महागाईमुळे गरीब आणखीच गरीब आणि श्रीमंत अजूनच श्रीमंत होतोय. सामाजिक कार्यकर्त्यांचे खिसे लाखोंनी भरतात पण सामान्य माणूस लाखो रुपये पाहू देखील शकला नाही. मोठे-मोठे अधिकारी, आमदार, खासदार यावर महागाईचा काहीही परिणाम होत नाही.

आपण म्हणचे आपल्या सामान्य जनतेने पेटून उठले पाहिजे. कारण या वाढत्या महागाईवर मात आपणच केली पाहिजे. सामान्य जनतेवर होणारा अन्याय या मोठ-मोठ्या कार्यकर्त्यांमुळे महागाईचा वाढता प्रभाव यावर मात झालीच पाहिजे. आपलीच सामान्य जनता यांना प्रचंड मतांनी निवडून देते. कारण उदया आपल्यावरील कर्जमाफी, शेतमालाला योग्य भाव मिळाला पाहिजे. हे नेते निवडून येण्यापुरते आपल्यासाठी योग्य प्रकारे सांभाषणे, आश्वासने देवून निवडणूका लढवतात व निवडून येतात. आता आपणच यावर आवाज उठवला पाहिजे. विविध प्रकारे मोर्चे काढून आपण आपला हक्क बजावला पाहिजे. महागाईवर मात करता आलीच पाहिजे असे आपण सामान्य जनतेचे बजावून सांगितले पाहिजे. कोणत्याही प्रकारे आपला योग्य हक्क आपल्याला मिळालाच पाहिजे. महागाईवर मात झालीच पाहिजे.

जुनघरे संकेत संपत
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ निर्णय ॥

आयुष्यातले निर्णय चुकतात
आणि मग आयुष्यच चुकत जाते....
कधी-कधी तर प्रश्न कळत नाहीत
आणि उत्तरही चुकत जाते....
सोडवताना वाटते, सुटत गेला गुंता
पण प्रत्येक वेळी एक नवीन गाठ बनत जाते....
दाखवणाऱ्याला वाट माहित नसते
चालणाऱ्याचे ध्येय मात्र हरवून जाते....
काही गोष्टी वाटतात तितक्या सोप्या नसतात
अनुभव म्हणजे काय हे तेव्हाच कळते....
जेव्हा एखादी ठेच कळजाला लागते....!

जुनघरे स्वाती एकनाथ
(बी.कॉम. भाग १)

॥ नशीब ॥

हे आकाशातील पडत नाही किंवा
जमिनीतून उगवत नाही, नशीब
आपोआप निर्माण होत असते तर केवळ
माणूसचं प्रत्यक्षात स्वतःचे नशीब
स्वतःच घडवत असतो
नशिबात असेल तसे घडेल ही गोष्ट खरी
नसून आपण जे करू त्याप्रमाणे नशिब
घडेल, हीच गोष्ट खरी आहे.....!
काही गोष्टी वाटतात तितक्या सोप्या नसतात
अनुभव म्हणजे काय हे तेव्हाच कळते....
जेव्हा एखादी ठेच कळजाला लागते....!

सोनाली किसन करंदकर
(बी.कॉम. भाग १)

॥ माझे मन ॥

माझ्या मनात प्रश्न दोन
कुणाची मी माझा कोण ?
मानात कोड कोड्यात मन
मनाचं कोड सोडवतं कोण ?
मनातल्या मनी मानाया
आनंदाचा क्षण
मनानंच घ्यायचा समजून
आयुष्याचा प्रत्येक क्षण.

जुनघरे संकेत संपत
(बी.ए. भाग १)

॥ तुमच्या नसण्याने राजे ॥

तुमच्या नसण्याने राजे, खुप काही हरवलंय....
स्वार्थापोटी माणसानं, माणुसकीपण हरवलंय....
चारित्र्य स्त्रीजं, तिनंच विकायचं ठरवलंय....
निष्ठेला विकून लोकांनी, लबाडीत मन भरवलंय....
पैशांच्या बळावर श्रीमंतांनी, गरिबांना वाकवलंय....
जन्मणाऱ्या प्रत्येक पिढीला, खोटेपणा शिकवलंय....
अंतःकरणातला देव विसरून, त्याला मंदिरात बसवलंय
तुमच्या नसण्याने राजे, खुप काही हरवलंय ॥१॥
घात केलाय स्वतःच्या इमानीचा,
अन् इतिहासाला रडवलंय....
तुमच्या नसण्याने राजे, खुप काही हरवलंय ॥२॥

प्रियांका मोहन काळे
(बी.कॉम. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ आई म्हणजे आई असते... ॥

आई म्हणजे आई असते
तिला सर्व गोष्टींची घाई असते
आपल्या प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर असते
न केलेले प्रश्न सोडविण्यातही सक्षम असते
वेड्यासारख वागल्यावर एवढी अक्कल कशी नाही
असे म्हटणारी असते
वळत लावण्यासाठी दोन-चार धपाटेही देते
स्वतःच्या वागणुकीची मनातल्या मनातच माफी मागते
सांगून बाहेर पडलो तरी वाट बघत असते
पोट भरलं तरी घास भरवत असते
आजारी पडल्यावर स्वतः डॉक्टर होते
वेदनामुळे नुसता आई शब्द काढली तरी
लगेच हजर होते
जवळ असो वा नसो जीव आपल्यात अडकून ठेवते
मर्जीविरुद्ध किती निर्णयांना प्रेमापोटी होकार देते
आपली आवड-नावड तिला तोंड पाठ असते
किती जरी मोठे झालो तरी नेहमीच तिच्यासाठी लहान
असतो
निस्वार्थी प्रेम आणि नातं काय हे तिच्याशिवाय दुसऱ्या
कोणाकडूनच चागलं समजणार नाही
खरचं आई ही देवाहूनही मुळीच कमी नाही
आई म्हणजे खरचं आई असते.

पवार ऐश्वर्या नवनाथ
(बी.कॉम. भाग १)

॥ वाटतंय? ॥

आज परत काहीसे लिहूशी वाटतंय....
मनातले थोडे फार सांगुशी वाटतंय,
खुप येतीये आठवण
जवळच्या काही व्यक्तींची
म्हणूनच थोडे रडूशी वाटतंय....
आणि आज परत काहीसे लिहूशी वाटतंय....
सतत असते चेहऱ्यावर हसू
पण आज थोडे दुःखी होऊशी वाटतंय....
रोजचं असे माझ्या मित्र-मैत्रिणींच्या सहवासात
पण आज जरा एकटे राहुशी वाटतंय....
आणि आज परत काहीसे लिहूशी वाटतंय....
रोजच पायी चालून आलाय थोडा कंटाळा,
म्हणून वर छान ला जाऊशी वाटतंय....
हॉस्टेलचे जेवण झालीये रोजचीच मेजवाणी
जेवायला जाऊशी वाटतंय....
आणि आज परत काहीसे
लिहूशी वाटतंय.....

प्रियांका मोहन काळे
(बी.कॉम. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ शिक्षक ॥

काही नातं नसूनही आपली काळजी घेतो
काही उलट बोलतो तरी समजावून घेतो
रडता रडता हसायला शिकवतो
पडताना सावरायला शिकवतो
तो दुसरा कोणी नसून एक शिक्षक असतो ॥१॥

स्वतःची ओळख करून देतो
आई-वडिलांप्रमाणे हक्क दाखवितो
तो आपला मार्गदर्शक नसून आपला मार्ग असतो
वरून कठोर असला तरी आतून मात्र हळवा असतो
तो दुसरा कोणी नसून एक शिक्षक असतो ॥२॥

रडायला नाही तर लढायला शिकवतो
हारायला नाही तर जिंकायला शिकवतो
तो आपल्याला माणूस म्हणून जगायला शिकवतो
तो आपल्याला कमकुवत वेली नाही तर भक्कम झाड
बनायला शिकवतो
तो दुसरा कोणी नसून एक शिक्षक असतो ॥३॥

चुका दाखवायला नाही तर चुका सुधरावयाला शिकवतो
जीवन जगायला नाही तर घडवायला शिकवतो
आपल्या पाठीशी सदैव उभा राहतो
जगासमोर अभिमानाने उभे करतो
तो दुसरा कोणी नसून एक शिक्षक असतो ॥४॥

त्यांच्याविषयी लिहणं एवढं सोपं नसतं
त्यांना समजावून घेण्याएवढं ज्ञान आपल्याकडं नसत
कारण शिक्षक हा शिक्षक असतो ॥५॥

खामकर साक्षी संतोष
(बी.कॉम. भाग १)

॥ तिला विचारलचं नाही.. ॥

ज्या क्षणी पाहिलं तिला
होकार गृहितच धरला,
मी तुला आवडली का?
तिला विचारलचं नाही

सप्तपदी चालताना
घुटमळली पावले तिची
हुरहुर कसली होती?
तिला विचारलचं नाही

उंबरठ्याचं माप ओलांडताना
मी आलो सहज आत,
तुलाही यावसं वाटतं का?
तिला विचारलचं नाही

माझी पहिलीच भेट
किती आतुर होती ती,
ओढ तुला आहे का?
तिला विचारलचं नाही

वंशाला दिवाच हवाय
सांगून मोकळा झालो मी
पण आई व्हायचय का?
तिला विचारलचं नाही

संगोप करताना मुलांचं
कसरत होत होती तिची
गरज माझीही लागेल का?
तिला विचारलचं नाही

आयुष्यभर दिली साथ
झाली सुख-दुःखाची सोबती,
कधी मन तीचं दुखावलं का?
तिला विचारलचं नाही

न मागताच तिच्याकडून
घेतलं मी सारं काही,
तुलाही काही हवं का?
तिला विचारलचं नाही

खरचं किती स्वार्थी झालो
गृहितच धरलं मत तिचं,
तिचं मन काय म्हणतं?
तिला विचारलचं नाही

प्रियांका मोहन काळे
(बी.कॉम. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ लक्षात ठेव पोरी.... ॥

परक्यांच्या शहरात एकटीला पाठवू वाटत नाही,
तुला शिक्षणापासून दूर ठेवू वाटत नाही....
पण उंबरठ्याच्या बाहेर पाऊल ठेवताना सांगते,
लक्षात ठेव पोरी.... ॥१॥
आई-बापानं केलं लहानाचं मोठे खाऊ घालून....
तूप-साखर-लोणी नाव त्याचं राख पोरी,
तुझ्या जीवानची वही अजून आहे कोरी
नाव नको लिहू त्यावर दुसऱ्याचं
लक्षात ठेव पोरी.... ॥२॥
मुलीच्या चुका सुधारल्या जात नाहीत,
गेलेली अब्रु कधी परत येत नाही
लक्षात ठेव विसरू नको पोरी.... ॥३॥
युग आहे स्पर्धेचे स्वार होण्यासाठी
त्यावर लगाम लागतो ज्ञानाचा त्यासाठी
करू नको दुर्लक्ष ज्ञानार्जनासाठी
आरशापुढे उभे राहून वेळ घालवू नको
तुझा वेळ आहे लाखमोलाचे
लक्षात ठेव पोरी.... ॥४॥
अनादर करू नको शिक्षकांचा
मान दे त्यांना आई-वडिलांचा
विश्वास ठेऊ नको परक्यांवर
मोहात कसल्याही पडू नकोस
अभ्यास करण्यासाठी विसरू नकोस
लक्षात ठेव पोरी.... ॥५॥

प्रियांका मोहन काळे
(बी.कॉम. भाग १)

॥ शिक्षक भावी पिढीचा शिल्पकार ॥

देशाच्या भावी पिढ्या घडविणारा,
तसेच ज्ञानाबरोबरच मूल्यशिक्षण देणारा आणि
जगण्याविषयी सकारात्मक दृष्टीकोन ठेवण्याची ताकद
निर्माण करणारा,
पवित्र पेशा म्हणजे शिक्षकी पेशा.
विद्यार्थी आपल्या पालकांपेक्षाही शिक्षकावर भावनिक
बौद्धिकदृष्ट्या जास्त अवलंबून असतो.
शिक्षणाचा केंद्रबिंदू विद्यार्थी,
तर शिक्षणाचा आत्मा शिक्षक.
विद्यार्थ्यांचे भावी आयुष्य आणि जीवन
विकसित करण्याचे काम शिक्षकांमार्फत शिक्षण
पद्धतीमध्ये केले जाते.
शिक्षकाला शिक्षणाच्या प्रक्रियेमध्ये अनन्यसाधारण महत्त्व
आहे.
शिक्षणाची प्रक्रिया,
शिक्षकांच्या सक्रिय सहभागाशिवाय,
पूर्ण होऊ शकत नाही.
त्यासाठी सक्षम आदर्श शिक्षकाची आवश्यकता असते.
खरा आदर्श शिक्षक
व एखादया दीपगृहाप्रमाणे
अज्ञानाच्या वादळात सापडलेल्या मुलांना
आपल्या ज्ञानरूपी प्रकाशाने
दिशा दाखविण्याचे काम करित असतो.
एखादया गुलाब पुष्पाप्रमाणे तो सर्वाना,
आपल्या ज्ञानाने मोहित करून,
मुलांचे भवितव्य घडविण्याचा प्रयत्न करित असतो.

कु. सुर्वे मोहिनी भरत
(बी.कॉम. भाग ३)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ सावित्रीबाई फुले ॥

प्रत्येक शैक्षणिक ठिकाणी करतात ।
सावित्रीबाईंच्या प्रतिमेचे पुजन ॥
जेथे प्रत्येक मुला-मुलींचे होते बौद्धिक पोषण ।
दिले ज्यांनी स्त्रीयांना शिक्षण ॥
म्हणून करतात त्या या मातृभूमिचे रक्षण ।
दिला तुम्ही प्रकाश या शिक्षणाचा ।
दुर केलात अंधार त्या निरक्षरतेचा ॥
आता शिकतो आम्ही, शिकवतो आम्ही ।
नवी पिढी घडवतो आम्ही।
दगड-धोंडेखाऊन चालवली तुम्ही शाळा।
उच्च शिक्षणासाठी आई-वडिल म्हणतात,
शाळेत जा तू बाळा।
मुलींच्या शिक्षणाचा पाया तुम्ही घातला ।
आजचा पुरुष या स्त्रीयांवर मातला ।
अबला स्त्रीयांना तो रोज छेडू लागला ।
म्हणूनच निर्भयाचा कायदा आज निघाला।
तरी देखील तो भित नाही कायदयाला ।
असा येतो विचार कि तो कधी लागेल चांगल्या मार्गाला।
अशा या नराधमांना मेल्यावर जागा मिळेल का स्वर्गाला ?
कधी वाचा फुटेल नव्या या पर्वालाला ?
सावित्रीबाईंच्या लेकींपासून रहा आता सांगाळून ।
जाल वाटेला तर काढतील त्या पिरगाळून ॥
सावित्रीबाई माझा प्रश्न तुम्हाला -
कधी होईल स्त्रीयांची जाण या जगाला ?
तुम्ही पुन्हा या जन्माला
या नराधमांना धडा शिकवायला ॥

कु. किरण सुधीर जाधव
(बी.ए. भाग १)

॥ लोकसंख्या ॥

लोकसंख्या वाढली, गरज वाढली ।
जागेत होती झाडे ती तोडावी लागली ॥
तोडून झाडे निसर्गात झाडे झाली कमी ।
वाढेल प्रदुषण आरोग्याची कोण देणार हमी ॥
पडला दुष्काळ माणसे लागली मरु ।
आता तरी व्हा राहाणे, झाडे लावण्यास करा सुरु ॥
त्यासाठी लोकसंख्या असावी थोडक्यात ।
झाडे तोडू नका बुडक्यात ॥
वाढवा निसर्ग, लावा झाडे ।
साठवा पाणी, मगच रडवा तुमच्या घरात तान्हे ॥

कु. किरण सुधीर जाधव
(बी.ए. भाग १)

॥ तुझे नेत्र ॥

तुझे बोलणे, तुझे चालणे,
मोहून जाते मनाला ।
तुझे नेत्र बोलती सारे मला ॥
वाचतो तुझे नेत्र पण,
बोलत नाही कोणाला ।
कारण तु भावून जातेस माझ्या मनाला ॥
तुझे गाल, तुझे केस,
भाळून जाती जगाला ।
तुझे हे सौंदर्य खूप आवडते मला ॥
तू काही सांगत नाहीस कोणाला,
पण तुझे नेत्र सांगतात,
माझ्या मनाला ॥

कु. किरण सुधीर जाधव
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ श्रावण ॥

आला श्रावण सोनपावलांनी,
धरती सजली हिरव्या शालूनी ।
पाऊस आला करत मस्ती,
बहरली आहे सुंदर वस्ती ॥
श्रावणात पक्ष्यांचा असतो किलकिलाट,
शेतीत होते पिकांची भरभराट ॥
श्रावणात ऊन पावसाचा जुळतो मेळ,
इंद्रधनुचा रमतो खेळ ॥
मोरांचा पाहून नाच,
मुलांना आवडतो हाच खास ॥

कु. किरण सुधीर जाधव
(बी.ए. भाग १)

॥ शेतकरी ॥

कुणासाठी जळताना स्वतः व्हायचे अंधार
आंधळ्याला वाट द्यावी असा दिव्याचा अंधार
कुणासाठी दळताना जन्म भरडत जावा
दळताना दाण्यासंगे जीव पीठपीठ व्हावा
असे दिव्याचे जात्याने ज्याने भोगायचे जिणे
त्याच्या अंगाखाद्यावर चिंध्या चिंध्याची प्राक्तने
स्वप्न पेरता पेरता मातीसंगे माती व्हावी
लोचनांच्या पखालींनी पीळ तयांचे काढावे
असे झुंजुमुंजु व्हावे आणि बदलावी कूस
तेव्हा गिधाडीची चोच-चोच खुडते आकाश
देह झिजतो मातीत पीठ बुडते पाण्यात
आणि त्याच्या मरणाचा भाव ठरतो पेठेत
सुगी येते सुगी जाते हीच युगांची लढाई
ज्याचे काळीज फुलांचे त्यास कापती कसाई

कु. राजश्री दत्तात्रय बांदल
(बी.ए. भाग १)

॥ शायरी ॥

आवाज आला शिवनेरीतून शिवरायांचा
सारे वाघ भिऊन पळाले
आले बाहेर शिवनेरीतून सारे लोक नम्र झाले
शिवरायांची आहे वेगळीच शान
म्हणूनच आहे आम्हाला त्यांचा अभिमान

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ हुंडाबळी ॥

एक नाजूक ती कळी कशी उमलली
आनंद झाला त्या घरा, आनंदली माऊली
तिचा झाला खुप लाड, त्यानंतर ती अवतरली
त्या कुटुंबाची आता ती ताई झाली
ताई शिकली भरपूर, त्यासाठी खर्च मोठा केला
परिस्थितीचा आता, उपयोग तिने केला
ताई झाली गं मोठी, स्थळे दाराशी ग आली
या हुंड्याच्या गं पायी, किती परत लावली
एक स्थल आलं सांगून, स्वीकारु फक्त मुलगी
दोन घरांचा गं उद्धार करुन, सुखी करेल ती मुलगी
स्वभावच मात्र भोळा, सर्व समजले ना पाहिले
लवकरच तारीख काढून लग्नाचे पक्के केले
माझं कुटुंब ग बाई किती आनंदल
तो आनंदच सर्वांच्या डोळी सुध्दा उमटलं
एक नाजूक ती कळी दिली त्या घरात
त्यासाठी मांडव घातला अंगणभर दारात
किती थाटात लगीन झालं ग बाई
वाटलं तिला तिच्या चांगल्या घरी दिली आई
माझी ताई फार गुणाची काळजी सर्वांची घेई
आम्हा सर्वांनाच तिची फार आठवण येई
दाखवले खरे रूप तिला एका महिन्यात
डांबून ठेवले तिला त्या तिच्याच घरात
पहिल्यांदा गोडी गुलाबीने हुंड्याची केली बोलणी
पण ताई ती भोळी घरी काही नाही बोलली
मग मारहाण केली दररोजच
आणि गोरी गोरी ताई गेली मरतच
तरी सांगे ती घरी म्हणे सर्व काही ठिकच
सर्व काम करुन मागावी लागे अन्नासाठी भिक
काय सांगु मी सर्वांना काय झाला तिचा चेहरा
आईबाबांना भेटायला सुध्दा घेतला त्यांचा पेहरा
त्या जुलमी लोकांनी आता मर्यादाच ओलांडली
तिला हळुहळु करुन सगळीच गं मारली
सासु जी आहे आई तिनं केसं ग तिची ओढली

पण त्या देवालाही तिची माया नाही आली
ताई रडली ओरडली कोणी मदतीला नाही आले
रॉकेल माचीस घेऊन फक्त काही जण अवतरले
आपलीच तिची माणसे तिने पाहिली
दिर सासरा नवरा ज्यांची सेवा तिने केली
टाकले रॉकले अंगावर विणवणी ताईने केली
दिली पेटवून काडी तिच्या अंगावर टाकली
ताई पेटली हल्ला तिने खुप केला
पण शेजारच्या घरी सुध्दा कोणी नव्हते मदतीला
तिच्या गोऱ्या अंगाची काळी राख त्यांनी केली
त्या हुंड्याच्याच पायी माझी ताई हुंडाबळी गेली
माझी ताई बळी गेली

कु. प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए. भाग २)

॥ तहान ॥

असा एखादा दिवस येतो
कुठेच मन लागत नाही
जळत असते खोल काही
तेच नेमके कळत नाही
मुक्याच धारा मुकाच वारा
पानं मुळीच हलत नाही
बरसुन गेले मेघ तरी
मोर मनाचा डोलत नाही
कशासाठी तगमग सारी
सल बोचरी सलत राही
कोंडलेला गळ्यात हुंदका
अश्रु तरीही ढळत नाही
असा एखादा दिवस येतो
हाती काहीही लागत नाही
तहानलेल्या मुक्या जीवाची
तहान मुळीच भागत नाही

कु. प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए. भाग २)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ सुई ॥

टाका घालताना बाई
अशी करु नये घाई
तुझ्या नाजुक बोटाला
खोल टोचेल ग सुई

सुई टोचता बोटाला
येते कळ सर्वांगाली
दुःख इवलेसे तरी
मन व्यापून उरी

दुःख फुलत राहते
दुःख सलत राहते
सांघताना सोसण्याची
रीत सुई शिकवते

अशा फाटल्या मनाला
पुन्हा ठिगळ जोडून
संयमाची गोधडी घे
अंगभर पांघरून

टाका घालताना बाई
अशी करु नये घाई
टोचणाऱ्या सुईलाच
थोर मानावे ग आई

कु. प्रज्ञा धिटणीस
(बी.ए. भाग २)

॥ मैत्री ॥

मैत्री नको फुलासारखी
क्षणभर सुगंध देणारी
नको चंद्रसारखी
दिवसा साथ न देणारी
नको सावली सारखी
कायम पाठलाग करणारी
मैत्री असावी अश्रुंसारखी
सुखदुःखात समान साथ देणारी

मैत्रीचे दिवस इवल्याशा
पक्ष्यांसारखे असतात
भुरकून उडून जातात
नंतर उरतात ती
आठवणींची पिसे

काही मऊ काही खरखरीत
आपण गोळा करायची पिसे
जमा होतील तेवढी
त्यांना गुंफवून बनवायची
आठवणींची चटई
आयुष्याच्या संध्याकाळी
निवांत पडण्यासाठी

कु. प्रज्ञा धिटणीस
(बी.ए. भाग २)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

॥ आई ॥

आई ग, उदया लग्न आहे ग माझ
खुप घालमेल होतेय ग मनात, होईन का परकी
मी हया घराला, लग्न लागल्या क्षणांत?
मीच निवडलाय नवरा माझा, चांगला वाटतोय सध्या
मलाच जबाबदार धरताल का, वाईट वागला उदया?
तु म्हणालीस सासुबाईना, तु तुझी आई समज
वाटतय का ग ते तुला, इतक सोप आणि सहज?
पुसु शकेन का त्यांच्या पदराला, मी माझे खरकटे हात?
भरवतील का आजारपणात, त्या मला मऊ मऊ भात?
माहेरी येईन तेव्हा करेन का राज्य, मी माझ्या खोलीत घुसुन
का मी गेल्या गेल्या, टाकशील माझ्या खाणाखुणा पुसुन
येईल का माझी आठवण तुला, जेव्हा करशील कवठाची चटणी
विसरता येतात का कधी, दैनंदिन आठवणी
तुम्हाला वाटते तितकी कणखर, नाहीये मी अजुन
मनातला गोंधळ लपवण्यासाठी, बसलीय सजुन धजुन
आई यातल काहीच तुला नाही येणार सांगता
बघ ना किती मोठी झालेय, तुझ्या अंगणात रांगता रांगता
घेऊन चाललीय मी माझ्या आवडीची उशी आणि दुलई
अंगणातल चाफ्याच झाड मात्र तोडू नकोस हं आई
जेव्हा जेव्हा त्या झाडाखाली तु उभी राहशील
फुलांच्या मंद वासातून तु मला पुन्हा अनुभवशील
सुखाने म्हणो वा दुःखाने कधी माघारी ही पोर आली
असु दे तिच्यासाठी जागा, त्या चाफ्याच्या झाडाखाली
त्या चाफ्याच्या झाडाखाली आई.....

कु. प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए. भाग २)

॥ देशील का सखे ॥

तु आयुष्यात आहेस तर
जगण्याला अर्थ आहे
तुझ्याविना जीवन माझं व्यर्थ आहे
माझं मन माझं राहिलं नाही
तुझ्याशिवाय दुसरं काही सुचतच नाही
सतत माझी नजर तुला शोधते आहे
तुझ्याविना जीवन माझं व्यर्थ आहे
आयुष्याच्या या वळणावर तुच
माझी सोबती
देशील का सखे साथ सात जन्माची
तुझ्याचसाठी मन माझं झुरत आहे
तुझ्याविना जीवन माझं व्यर्थ आहे

शाश्वत कांबळे
(बी.ए.भाग १)

॥ क्षण ॥

आयुष्याचे सगळे क्षण
गमवण्यासाठी नसतात
आयुष्याचे सगळे क्षण
स्मरणासाठी नसतात
काही क्षण अश्रूला उभारी देतात
आणि काही क्षण केवळ जपण्यासाठी असतात

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ प्रेम किती दिवस करायचं ॥

तु जवळ नसली तरी जवळ

आहे अस वाटायचं

कारण मी तुझ्यावर प्रेम केल होतं

ते किती दिवस करायचं ?

तुझं हसणं, तुझं लाजणं

तुझं बोलणं, तुझं चिडणं रागावणं

हवहवसं वाटायचं

कारण मी तुझ्यावर प्रेम केल होतं

ते किती दिवस करायचं ?

तुझ्या सुंदर चेहऱ्याकडे बघत बसावसं वाटायचं

तुझ्या हरिणीसारख्या डोळ्यात गुंतुन जावसं वाटायचं

दिवसरात्र तुझाच विचार करावसं वाटायचं

कारण मी तुझ्यावर प्रेम केल होतं

ते किती दिवस करायचं ?

तुझ्याशी बोललं की मन मोकळं व्हायचं

माझं सर्व काही होतीस तु

तुझ्याविना आयुष्य अधुरं वाटायचं

कारण मी तुझ्यावर प्रेम केल होतं

आता तरी सांग

मी ते किती दिवस करायचं ?

शाश्वत कांबळे
(बी.ए.भाग १)

॥ स्पर्श ॥

आज खुप एकटं एकटं वाटतंय

तु जवळ नसतात

तुझेच सारखे भास होतायत

कासाविस होतोय जीव

तुझ्यावाचून राहताना

आजूबाजूला असलीस की

दरवळतो सुगंध तुझ्या स्वच्छंदी मनाचा

परंतु आजही जागा तीच आहे

मात्र आनंद नाही तुझ्या सहवासाचा

तुझ्या डोळ्यातील जादू निराळीच

आजही ती त्या नशेतच डुबलोय

मला संमोहित केल्यानं

मीच जाळ्यात आडकलोल

कान माझे अजुनही आहेत अतुर

तुझ्या साद-प्रतिसादाला

मी हे जग सोडून गेल्यावर

नाजूक हातांचा स्पर्श दे माझ्या राखेला

शाश्वत कांबळे
(बी.ए.भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

सब धरती कागज करूँ लेखनी सब बनराय ।
सात समुंदर की मसि करूँ, गुरु गुण लिखा न जाय ॥

- कबीर -

हिंदी विभाग

प्रा.डॉ.संग्राम शिंदे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

अनुक्रमणिका

अ.नं.	घटक	पान नं.
१	शिवजयंती	३९
२	मेरा बचपन	४०
३	नवरात्र	४१
४	मेरा परिवार	४२
५	तीन बातें	४२
६	मेरी सफलता	४३
७	मेरे बचपन की कहानी	४५
८	मेरी जिदद	४६
९	एक सत्य घटना	४७
१०	जीना हमने सीख लिया	४७
११	एक गलत फैसला	४८
१२	जोड़ो भारत	४८
१३	मेरा अधुरा सपना	४९
१४	मेरा पेड	४९
१५	जिंदगी के कुछ पल	५०
१६	दुनिया	५१
१७	आयो गाँव चलते हैं	५१
१८	दहेज	५२
१९	दोस्त	५२

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ शिवजयंती ॥

हमारे गाँव में मनाये जाने वाला उत्सव शिवजयंती है। हमारे गाँव में शिवजयंती बहुत ही धुम-धाम से मनाया जाती है। इस उत्सव में हमारी गाँव के सब लोग बहुत ही खुशी से शामिल होते हैं। हमारे गाँव के बच्चे, आदमी, औरते सब मिलकर यह उत्सव मनाते हैं। इस उत्सव की तैयारी हमारे गाँव के उत्कर्ष मित्र मंडल के कार्यकर्ता करते हैं। इसका पुरा नियोजन उत्कर्ष मित्र मंडल करता है।

हमारे गाँव में इस साल भी शिवजयंती बड़े ही धुम-धाम से की गई। शिवजयंती की तैयारी करने के लिए हमारे गाँव में मीटिंग आयोजित की गई और उस मीटिंग में शिवजयंती की मशाल लाने के लिए पन्हाळा किला तय किर लिया। और उस तरह की तैयारी करने की लिए हमारे गाँव के सब बच्चों ने ढान ली और सबने तैय्यारी जोरदार हो गई और किले पर जाने की तिथी की राह देख रहे थे। और आखिर वो तिथी आ गई और हम सब मिलकर पन्हाळा की ओर जाने के लिए निकले। जाते समय हम सब लागे मिलजुलकर एक दुसरे साथ गपशप कर रहे थे। हमारें गाँव मतलब म्हाते से पन्हाळा किला लगबग १६० कि.मी. तक है। पन्हाळा गड कोल्हापूर के पास है। हम उस गड पर जाते हुए गाडी में भी पन्हाळा

गड के बारे में ही चर्चा कर रहे थे। गाडी से जाते समय हमारे आजुबाजु में शिवजयंती के लिए जानेवाली बहुत गाडीयाँ पर भगवी पताका लगाई थी। सभी जगह पर तेजोमय वातावरण हुआ था। सभी पर शिवमय शिवाजी महाराज के विचारों का आदान प्रदान चल रहा था।

हमने छत्रपती शिवाजी महाराज के विचारों को लेकर ही पन्हाळा चुन लिया और सब में शिवमय विचार जागरुक हो गये। जाते समय बहुत लोग हाथ में भगवी पताका और मशाल लेकर अपनी गाँव की तरफ दौड़ रहे थे। तब हमारे भी शरिर में जोश आ रहा था। हमारा भी मन दौड़ने के लिए मन में हिलमिल कर रहा था। लेकिन हम अभी किले पर पहुँचे नहीं थे। किले पर जाने के लिए हम सब आतुर हो गए थे। हम सब किले पर पहुँचेंगे और वहाँ जाकर हम क्या क्या करेंगे और उसमें मेरी भूमिका क्या होगी उसका विचार मैं गाडी में कर रहा था और विचार करते करते ही हम किले पर पहुँच भी गए।

किले पर पहुँचने के बाद हम सबने मिलकर मिला घुमा और सब जगह निरिक्षण किया। सब किला देखने के बाद हम सब एक जगह पर एक साथ मिलकर बैठे और थोड़ी गपशप के बाद हम सब मंडल के कार्यकर्ता किले की स्वच्छता की। वहाँ के लागों ने भी हमारी सहायता की। स्वच्छता करने के बाद हम सबने एक जगह इकट्ठा होकर चाय नाश्ता किया। नाश्ता करने के बाद किले पर व्याख्यान के कार्यक्रम का आयोजन किया। शिवाजी महाराज के विचारों का चित्रण/कथा उस व्याख्यान में किया गया। ऐसे अनेक उपक्रम हमारे उत्कर्ष मित्र मंडल ने वहाँ आयोजित किए थे। व्याख्यान पुरा होने के बाद सबने मिलकर शिवाजी महाराज की आरती की और उसके बाद मशाल जलाकर सबने शिवाजी महाराज के दर्शन किए।

किले पर उभारे गए मंदिर में भी सब ने शिवाजी महाराज के दर्शन किया और जलाई हुई मशाल के साथ छत्रपती के विचारों को साथ लेकर हमारे गाँव के लडके हमारी गाँव की ओर दौड़ने लगे। दौड़ते समय सबमें

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

अनोखा जोश दिखाया जा रहा था। सब लडके एक के बाद एक आकर मशाल दौड़ा रहे थे। सब लडके मशाल दौड़ाते हुए बहुत खुश थे। मशाल दौड़ने के बाद रात १२ बजे सब लोग एक हॉटेल पर भोजन करने के लिए ठहरे और सबने भोजन करने के बाद नियोजन के अनुसार मशाल फिरसे दौड़ाने के लिए शुरुवात की गई। भोजन होने के बाद मैं भी मशाल लेकर दौड़ा। मशाल लेकर हम दौड़ते समय मैं शिवाजी महाराज के विचार हमारे गाँव में पहुँचाना चाहता था। शिवाजी महाराज के विचारों का जतन हमारे गाँव में पहुँचाना चाहता था। इस खयाल से मैं जोर जोर से भाग रहा था।

मशाल लेकर दौड़ते समय मेरे साथ मेरे दोस्त भी थे। हम एक के बाद मिलकर मशाल दौड़ा रहे थे। आखीर तक हम तीनोंने मिलकर ३० कि.मी. तक मशाल दौड़ी और मशाल दुसरों के हाथ में दी और हमारे बाद दुसरों ने मशाल भगाई। मशाल हमारे गाँव में पहुँचते समय हमारे गाँव की महिलाएँ मशाल की स्वागत के लिए गाँक के स्वागत कमान पर खड़ी रही थी। और वहाँ मशाल का स्वागत बड़े धुम-धाम से हुआ। मशाल आने के बाद गाँव में तेजोमय वातावरण हुआ। सभी लोग आनंदी हो गए और मशाल का अच्छे से स्वागत हुआ।

मशाल गाँव में आने के बान गाँव में शिव व्याख्यान आयोजित किया था। यह व्याख्यान सुनने हमारे गाँव के सारे लोग इकट्ठे हुए थे।

शाम होते ही मशाल की गाँव में से मिरवणूक निकाली गई। मशाल के आगे भगवे पताका आर ढोल ताशा पथक था। बड़े ही धुमधाम से मिरवणूक निकालकर शिवजयंती के उत्सव मनाया गया। रात को गाँव के सभी लोगों को मंदिर में खाना दिया। उसके बाद भारुड का कार्यक्रम आयोजित किया गया।

इस तरह से हमारे गाँव में हर साल शिवजयंती उत्सव बड़े धुमधाम से मनाया जाता है।

सकपाळ कमलेश शंकर
(बी.ए. भाग ३)

॥ मेरा बचपन ॥

मेरा बचपन अच्छे से गुजरा और बचपन की मेरी ऐसी कहानियाँ हैं। मैं उसे याद करने लगती हूँ तो हसने लगता हूँ। मैं कितनी भी बड़ी हो जाऊँ पर मेरा बचपन याद आ ही जाता है और कभी कभी मेरे पापा भी बताते हैं मैंने बचपन में क्या किया था?

ऐसी ही मेरी एक कहानी है। मेरे पापा ने बताई थी। मैं १० वी कक्षा में पढती थी, तब मैं ऐसे ही बैठी थी। तब पापा का फोन आया, तब पापा आर्मी में थे। मैंने फोन उठाया और पापा को बताया मैंने बचपन में क्या किया था और पापा ने सब बताया। जब मैं ४ साल की थी तब की कहानी है। मैं छोटी थी। मैं और मेरा परिवार गाँव में नहीं थे। हम सब दिल्ली में थे क्योंकि मेरे पापा आर्मी में थे।

इसलिए वहाँ मेरे पापा की ड्युटी थी। सुबह के ५ बजे से रात तक रहती थी और एक दिन मेरे पापा हर दिन के जैसे उस दिन भी घरसे निकल गए। सुबह ५ बजे और मैं पापा के पिछे पिछे निकल गई। पापा को पता ही नहीं था मैं उनके पिछे आ रही हूँ। घर में मेरे मम्मी और दादी को दिखी नहीं तो उन्होंने सब जगह हमारे बिल्डींग में भी ढुंढ लिया। पर मैं उन्हें मिली नहीं। तब तक मैं आधे रास्ते तक पहुँच गई थी। पापा तो चले गए गाडी में पर मैं वहीं खड़ी रही। मम्मी ने बिल्डींग के छत पर से मुझे देखा तब मैं मम्मी को दिखाई दी। रास्ते पर और मम्मी बिल्डींग में से बाहर आकर मुझे लेने आ गई। पर मैं रो नहीं रही थी। पर मुझे समझ नहीं आ रहा था। मैं घर से निकल कर कहाँ आ गई। क्योंकि मैं इतनी छोटी थी कि ठिक तरह से मुझे बोलना भी नहीं आता था

और उस जगसे मम्मी ने मुझे घर ले गई। पर घर जाकर सब बिल्डींग में रहनेवाले लोग मुझे हैरान होकर देखने लगे। और पापा रात को घर पर आए तब उन्हें भी बताया। और तब से पापा कभी भी घर से निकलते हैं तब वो पिछे मुडकर जरूर देखते हैं। मुझे तो कुछ समझा ही नहीं और मैं जब धिरे-धिरे बड़ी होने लगी मेरे दिमाग में वही बात आ रही थी। तो इसलिए मैंने पापा को बताया मैंने ऐसे ही किया था। और यही बात मैं मुझे समझने के बाद भी कभी नहीं भूल सकती।

बेलोशे माधवी यशवंत
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ नवरात्री ॥

हिंदू समाज में जितने पर्व और उत्सव मनाए जाते हैं उनमें नवरात्र का विशिष्ट स्थान है। नवरात्र शक्ति की उपासना का पर्व है। शक्ति ही विश्व का सृजन करती है, उसका संचालन करती है। शक्ति ही उसका संहार करती है।

हमारे गाँव में नवरात्रि उत्सव बहुत धुमधाम से मनाया जाता है। नवरात्रि आने से पहिले हमारे यहा गाँव की मिटींग होती है। उसमें हम नवरात्रि में होने वाले खर्च और पुरे उत्सव के बारे में चर्चा करते हैं। बात करने के बाद हम सब उत्सव मे लगने वाली सामग्री की सुची बनाते हैं।

नवरात्री अर्थात शक्ति की आराधना, नवरात्री के नऊ दिनों में हम देवी के नऊ रूपों की पुजा करते हैं। शास्त्र में नवरात्री में नऊ रंग की बहुत विशेषता है। नऊ रंग और उसके साथ नऊ दिनों में होने वाले नैवेद्य की भी विशेषता है।

चैत्र और शारदीय नवरात्रि का महत्व हिंदू धर्म में बहुत विशेष है। नवरात्रि माँ दुर्गा की पुजा की विशेष त्यौहार है। नौ दिन तक माँ दुर्गा के अलग अलग स्वरूपों की पुजा की जाती है। ये शक्ति की पुजा की जाती है। ये शक्ति की पुजा है, वो शक्ति जो हम सबकी पालन हार है। यह त्यौहार पुरे देश में बडी ही धूम-धाम से मनाया जाता है।

नवरात्रि के पहिले दिन अश्विन शुद्ध में देवी की घट स्थापना करते हैं। घडे में धान्य को पेरते हैं। उसके उपर नंदादिप लगाते हैं। रोज फुलों की माला लगाते हैं। हर घर में देवीकी घट स्थापना करते हैं। प्रत्येक घर में

अपनी अलग अलग परंपरा होती है।

हमारे गाँव के मंडल का नाम नवदुर्गा मंडल है। हम सब लोग पुरी श्रध्दा से देवी के काम करते हैं। हमारे यहा शाम के आरती के बाद अनेक कार्यक्रम होते हैं। जिसमें अनेक भक्त शामिल होते हैं। नवरात्रि के समय हम अनेक खेल शाम को आयोजित करते हैं। उसमे बच्चे से लेकर बुढे तक सब लोग शामिल होते हैं और मंडल के भक्त उसमें शामिल होने आते हैं।

दुर्गा माँ की पुजा रात के नऊ बजे होती है। उसमे सभी लोग संमेलित होते हैं। नवरात्रि की पुजा करवाने के लिए हम लोग पुरोहित को बुलाते हैं। सुबह ८.३० बजे माँ दुर्गा की आरती होती है। माँ दुर्गा के अनेक भक्त उसमे शामिल होते हैं। दुर्गा माँ की आराधना करने के लिए लोग उपवास रखते हैं। अनेक प्रकार के प्रण लेते हैं। जैसे की एक वर्ष बिल्कुल चप्पल न पहनके घुमना। लोक अनेक प्रकार के वृत रखते हैं।

नवरात्री में नऊ दिनों में माँ की आराधना अर्चना होती है। नऊ दिन दुर्गा माँ की मुर्ती को रोज नए रंग की साडी पहनाते हैं। उन्ह रंगो का भी बडा महत्व है। हर रोज दुर्गा माँ की मुर्ती को सजाते हैं। हर एक साडी का आपने आप में महत्व है।

शाम को दुर्गा माँ की आरते होने के बाद हमारे यहाँ अनेक प्रकार के खेल और कार्यक्रम होते हैं। जिसमें सांस्कृतिक नृत्य, दांडिया, संगित खुर्ची आदि कार्यक्रम होते हैं। हर दिन नए खेल खेले जाते हैं। जितने वाले को हम उपहार देते हैं। अनेक लोग दांडिया खेलने यहाँ उपस्थित होते हैं।

नवरात्री त्यौहार के दौरान पुरे पारंपारिक तथा रिती रिवाज के साथ देवी दुर्गा माँ के नऊ अवतारों की पुजा की जाती है। माता दुर्गा के नऊ रूपोंके नाम हैं, शैलपुत्री, ब्रम्हचारिणी, चंद्रघंटा, कुएमांडा, स्कंदमाता, कात्यायानी, कालरात्रि, महागौरी, सिद्धिदाजी।

अनिकेत रमेश वाडकर
(बी.ए.भाग ३)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ मेरा परिवार ॥

मेरा नाम महामुलकर शिवानी रघुनाथ है। मैं तेरहवीं की कक्षा में पढती हूँ। मेरे गाँव का नाम दरे बु।। है। मेरे परिवार में तीन लोग रहते हैं। मेरे परिवार बहुत अच्छा है और बहुत छोटा भी है। मेरे पापा हमारे लिए बहुत मेहनत करते हैं। मेरी सहेलियाँ भी बहुत प्यारी हैं। हम सब मिलकर बहुत मस्ती करते हैं। हमारे घर में कोई तो बड़ा होना चाहिए जैसे की हमारे पिता क्यों की जब पापा घर में होते हैं तो कोई भी हमारे घर ती तरफ उंगली उठा के नहीं बोलता क्यों की हमारे घर का कर्ता पुरुष हमारे साथ होता है। लेकिन जिन लोगोंके मिता नहीं होते उनको रोटी खिलानेवाला कोई नहीं होता । फिरभी उनके बच्चों के लिए उनकी माँ ही उनका पिता होती है। ओ अपने बच्चों को पापा की कमी महसूस होने नहीं देती वैसी होती है हमारी माँ ।

उनकी माँ उनका पेट भरने के लिए मेहनत करतर है । लेकिन माँ और पापा इन दोनोमें बहुत फरक होता है। पापा कभी भी अपना दर्द हमे दिखाते नहीं है। और उनको तो रोना भी नहीं आता क्योंकि ओ हमारे सामने अपना दुःख कभी नहीं दिखाते । अकेले ही परेशानसे बैठते हैं। ओ हमसे बहुत प्रेम करते हैं। लेकिन माँ तो रोती है । ओ अपना दिल रोने से हलका करती है। जैसे पापा नहीं रोते और बेटियाँ भी पापा दे बहुत प्यार करती है। पापा भी बेटों से ज्यादा बेटियाँ पे प्यार करते हैं। हमारे घर में तो तीन ही लोग रहते हैं। लेकिन फिर भी पापा हमारा पेट भरने के लिए बहुत मेहनत करते हैं। हमारे पापा तो फटे हुए कपडे पहनते हैं और हमारे लिए नए कपडे लाते हैं। सबके पापा बेटियोंसे बहुत प्यार करते हैं। लेकिन ओ अपना प्यार कभी दिखाते नहीं है।

हमारे घर में कमाने वाला एकही आदमी है। जो दिन-रात मेहनत करके कमाते हैं और हमारा पेट भरते हैं। कुछ बेटे ऐसे होते हैं की, अपने ही पापा को उलट-सुलट उत्तर देते हैं। उन्होंने हमे पाल-पोसकर मेहनत

करते हुए बड़ा किया है। और कुछ बेटे अपने पापा से पैसे निकालकर अपने दोस्तों को पार्टिया देते हैं। उन्हें तो कुछ कमाने की एसीयत नहीं होती और पापा से पैसे लेते हैं। बेटियाँ जब बाहर जाती हैं और ओ जल्दी घर नहीं आती तो पापा घबरा जाते हैं । उनके आने तक पापा के गले से एक निवालाभी नहीं जाता। लेकिन जब बेटियाँ घर में होती तो ऐसा लगता है की हमारे परिवार में कोई भी दुःख नहीं। बेटियाँ होती हैं तो पापा को बहुत अच्छा लगता है।

सभी पापाओं को बेटों से जादा बेटियों पर गर्व होता है।

महामुलकर शिवानी रघुनाथ
(बी.ए. भाग १)

* तीन बातें..... *

तीन चीजे किसीका इंतजार नहीं करती ।

समय, मौत, ग्राहक ।

तीन चीजे जीवन मे एकबार मिलती है ।

माँ, बाप, जवानी ।

तीन चीजे में मन लगाने से उन्नती होती है ।

ईश्वर, परिश्रम और विद्या

इन तीन का हमेशा सन्मान करो ।

माता, पिता, गुरु ।

इन तीन चीजों में से बचने की कोशिश करो ।

बुरी संगत, स्वार्थ, निंदा

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ मेरी सफलता ॥

मेरा नाम अंकिता है। मुझे ये नाम जरूर मेरे माँ और पिताजी ने दिया है। पर मुझे ये नाम सबसे बड़ी उँचाई पर लेके जाना है। मेरा नाम सबसे बड़े बुलंद क्षेत्र में लेकर जाना है।

मैं ७ साल की थी तब मेरे परिवार ने स्कूल में दाखल किया। तब कभी लोग याने की शिक्षक, दोस्त सब मेरे लिए नए थे। एक दिन हमारे स्कूल में २ अक्टूबर को गांधी जयंती का कार्यक्रम था। सभी स्कूल के अध्यापक और छात्र, मुख्याध्यापक मिलकर सब ने ये कार्यक्रम मनाने का आयोजन किया। मुझे भी इस महत्वपूर्ण दिवस पर कुछ मनोगत व्यक्त करना था। मैंने भी उस में सहभाग लिया। पहली बार में सभी लोगों के सामने खड़ी होकर अपना मनोगत व्यक्त करना था। मैंने भी उसमें बड़ी हिम्मत से और पूर्ण मन से हिस्सा लिया। मुझे इसका आनंद बहुत हुआ। क्योंकि मैं पहली बार कुछ करने जा रही थी।

दूसरा दिन मतलब २ अक्टूबर - गांधी जयंती का महत्वपूर्ण दिवस था। मनोगत व्यक्त करने की बारी नजदीक आ रही थी, जैसे वक्त बीतता रहा मेरी साँसे बढती रही। डर सा था मन में, की मैं बोल पाऊँगी या नहीं। आखिर मेरा नाम लिया, मैं मनोगत के लिए तैयार हुई, मैंने मनोगत शुरु किया। जैसे ही मनोगत खत्म हुआ सभी ओर सें तालियों का आवाज सुनकर मुझे सबसे ज्यादा आनंद तब हुआ। मेरे अध्यापकों ने भी मुझे शाबासी देकर कहा, ऐसे ही बोलते रहो तुम आगे जाकर एक अच्छी वक्ता बनोगी। तभी मुझे ऐसा लगा की अभी से मेरी बड़ी बुलंदी पर जाने का समय आ रहा है।

जैसे-जैसे कक्षा बढती गई, मैं मनोगत व्यक्त करने के लिए और प्रभावित हो गई। मुझे मेरी छठी और सातवीं कक्षा के प्राध्यापक श्री. पाडळे सर उन्होंने मार्गदर्शन किया और तभी से मैं वक्तृत्व क्षेत्र में मैंने मेरा करिअर शुरु किया। वक्तृत्व स्पर्धा हो या प्रतियोगिता में

उसमें कब हिस्सा लुंगी और मेरा नंबर कब आयेगा यही उत्सुकता थी। सभी प्रतियोगिता में मैंने हिस्सा लेने का सोचा। पहली प्रतियोगिता में जब चौथी कक्षा में थी तब हुई थी। पर मुझे उस प्रतियोगिता में यश नहीं मिला। तभी मैंने सोचा पुरे मन से, दिलों-दिमाग से प्रयत्न करूँगी। वहाँ से मुझे सभी प्रतियोगिता में यश मिला।

मैंने सातवीं कक्षा पास होकर आठवीं में प्रवेश लिया। उस स्कूल में मार्गदर्शन करने वाले और अध्यापक मुझे मिले। हमारे स्कूल में जो ग्रंथालय था वहा से किताबें पढना चालू किया। ऐसा कहते है कि एक अच्छा वक्ता बनने के लिए उसे अच्छी और बौद्धिक विचारात्मक क्षमता वाली किताबें पढनी जरूरी है। मैंने हमारे गाँव मे ग्रंथालय से भी किताबे पढनी शुरु की और मेरी भाषण शैली, विचार क्षमता बढने लगी। मुझे उसका पुरेपुर उपयोग हुआ। आठवीं और नौवीं कक्षा में मैंने अच्छे से यश संपादन किया।

एक दिन ऐसा आया, मेरे स्कूल के जो मुख्याध्यापक थे उन्होंने मुझे ऑफिस बुलाया। तब मैं दसवीं कक्षा में थी। मैं ऑफिस गई, तभी वहा बहुत सारे लोग थे उसमें हमारे गाँव के कुछ लोग और अध्यापक थे। तभी मुझे एक काम दिया गया था। वो काम मेरे लिए सबसे महत्वपूर्ण था। मुझे यह कहा गया की तुम्हे जो अभी ३ अक्टूबर को मराठा मोर्चा है, उसमें नेतृत्व करना है। वो नेतृत्व मुझे हमारे गाँव में और सातारा पर कोटेश्वर मैदान पर करना था। मुझे सिर्फ दो घंटे का वक्त दिया गया था। अपने मन के विचार और बौद्धिक क्षमता के जोर पर ये मनोगत लिखना था। मुझे पुरे ४-५ पेज भरकर मनोगत लिखना था। मैंने वो लिखा और सबको दिखाया। मैंने जो लिखा था वो सभी लोगों को पसंद आया। मुझे कहा गया की इसें एक ही दिन में तैयार करो। परसो मनोगत करना है। मैंने तैयारी शुरु की। मनोगत के लिए तैयार हुई। लाखों की भीड में पहली बार मैंने किया। वो क्षण मेरे लिए मेरे जिंदगी का सब से बडा

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

गौरवशाली क्षण था। तब से मैंने शिवप्रतिष्ठान में हिस्सा लिया। तभी से लेकर आज तक मैं मराठों के लिए नेतृत्व करती आ रही हूँ। जैसे-जैसे मैं प्रभावित होती गई वैसे मैंने बाहर गाँव में और बड़े कार्यक्रमों में वक्तृत्व करती आ रही हूँ। मेरे परिवार सबसे बड़ी और गर्व से उनका सर उँची करने वाली बात है।

हमारे गाँव के कुछ लोगोंने भी मुझे मार्गदर्श किया। मेरे लिए वो सबसे बड़ी और महत्वपूर्ण बात थी। और वो बात ये है की मेरे माता-पिता उन्होंने मेरा बहुत साथ दिया। मैं खुदा की शुकुगुजार हूँ कि मुझे ऐसे माता-पिता दिए। मैंने छत्रपती शिवाजी महाराज और स्त्री सन्मान पर वक्तृत्व करना शुरू किया। मेरे गाँव वालों ने और प्रतिष्ठानोंने मुझे शिव व्याख्याती और शिव आज्ञा ऐसे किताब दिये। महाराष्ट्र छत्रपती शासन हो या जावली मित्र मेळा हो ऐसे समुह के कार्यक्रमो मे नेतृत्व करती हूँ।

मुझे मेरे स्कूल ने एक अच्छा वक्ता होने के नाते सन्मानित किया। ग्यारहवीं और बारहवीं के कक्षा में मुझे मेरे अध्यापक श्री काळभोर सर उनका मार्गदर्शन सबसे अनमोल और लाभदायक रहा। मैं ग्यारहवीं कक्षा मे थी तब २ सितंबर २००७ को नाम प्रतियोगिता थी तब मैंने पुरे जावली तालुका मे पहला नंबर लाया था। वो सबसे बड़ी बात थी मेरे लिए।

जिल्हास्तर पर प.पू.डॉ.बापूजी साळुंखे, सुशिलादेवी साळुंखे ऐसे विषय लेकर मैंने पहला और दुसरा नंबर अपना अक्वल स्थान दो साल टिकाया है। एक दिन तालुका स्तर पर सोशल मिडियम शाप या वरदान ये विषय दिया था। तभी मैंने पहला नंबर लाकर मैंने मेरे स्कूल-कॉलेज तथा माता-पिता का नाम रोशन किया है।

मुझे स्कूल में तथा गाँव मे पुरे मान से सन्मानित किया गया। ये सभी यादे मेरे लिए बहुत मायने रखती है।

मैं मेरे माता पिता और गुरुजनों की बहुत ऋणी हूँ। आज उनकी वजह से मैं इस स्थान पर कायम हूँ।

उन सभी लोगों के अथक मार्गदर्शन और आशिर्वाद से इस सफलता तक पहुँची हूँ।

इस तरह मुझे मेरी सफलता मिल गई। अब मैं और भी उँचाई पर जाने की प्रयास करती हूँ। मेरे माँ-बाप, गाँव और अध्यापकों का नाम रोशन करूँगी।

खुदा करे जिंदगी में
ऐसा एक मकाम आए
मेरी जिंदगी, मेरा रूह
आप जैसे माता-पिता
गाँव और अध्यापकों के
काम आए,
और अगले जनममें
भी मुझको आपके
जीवन में बेटी,
वक्ता और छात्र
बनाए।

मेरी सफलता - मेरे माता पिता, मेरा गाँव और मेरे मार्गदर्शक सभी अध्यापक । मैं आप सब की बहुत आभारी हूँ।

अंकिता देशमुख

* व्यर्थ है *

गुण न हो तो, रूप व्यर्थ है।
विनम्रता न हो तो, विद्या व्यर्थ है।
उपभोग न हो तो, धन व्यर्थ है।
साहस न हो तो, हथियार व्यर्थ है।
भुख न हो तो, भोजन व्यर्थ है।
होश न हो तो, जोश व्यर्थ है।
परोपकार न करनेवालों का तो जीवनही व्यर्थ है ।

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ मेरे बचपन की कहानी ॥

मेरे घर में मैं और मेरी माँ, पिताजी, भाई बस इतना ही परिवार है। हमारे परिवार में मुझे सबसे ज्यादा प्यार करनेवाले मेरे पिताजी हैं। मेरे पिताजी बाहर जाते हैं तो मुझे अपने साथ लेकर जाते हैं।

बचपन जीवन के बहुत ही महत्वपूर्ण समय होता है। बचपन में इतनी चंचलता और मिठास भरी होती है कि हर कोई फिर से बचपन को जीना चाहता है। बचपन में वह धीरे-धीरे चलना, गिर पडना और फिरसे उठकर दौड़ लगाना बहुत याद आता है।

मुझे आज भी याद है। जब पिताजी मुझे गाँव के मेले में अपने कंधे पर बिठा कर ले जाते थे। उनके पास पैसे की कमी होती थी लेकिन वे मुझे मेले में खूब घुमाते हैं और झुला झुलते थे। साथ ही जब मैं मेले में खिलौने लेने की जिद करती तो मुझे खिलौने भी दिलाते हैं। बचपन में पिताजी के कंधे पर बैठकर मेला देखने का जो मजा होता था वह अब नहीं आता है।

पिताजी के कंधे पर बैठकर मेला देखना बहुत ही आनंददायक होता था वो दिन मैं आज भी याद करती हूँ तो आँखों में आँसू आ जाते हैं। मेरे बचपन के दिन बहुत ही अच्छे और सुहाने थे। यह दिन किसी जन्म से कम नहीं। मैं इन दिनों में मैंने बहुत मस्तियाँ की थीं।

बचपन में जब कोई डाटता था तो मा के आँचल में जाकर छुप जाते थे। बचपन में माँ की लोरिया सुनकर नींद आ जाती थी। लेकिन अब वह सुकून भरी नींद होती है। बचपन के बारे में जब हम खेलते रहते थे तो पता ही नहीं चलता। कब दिन होता और कब रात हो जाती थी।

मेरे बचपन के दिन बहुत अच्छे और सुहाने थे। यह दिन किसी से कम नहीं थे। इन दिनों में बहुत मस्तियाँ की थीं। बचपन के वो दिन भूलाएँ नहीं भूले जा सकते हैं। हमारे गाँव में जब सावन का महिना आता है तब हर

घर में पेड़ोंपर झूले डाल दिये जाते हैं। हमारे घर में भी एक नीम का पेड़ था जिस पर मेरे पिताजी हमारे जुड़ने के लिए झुला डालते थे। मेरे पिताजी बहुत सहनशील और ईमानदार व्यक्ति हैं और साथ ही वे मुझे बहुत प्यार करते हैं। मैं भी पिताजी से उतना ही प्रेम करती हूँ।

स्नेहा रामदास लकडे
(बी.ए.भाग १)

* आओ गाँव चलते हैं *

बड़ा भोला, बड़ा सादा, बड़ा सच्चा है।
तेरे शहर से तो, मेरा गाँव अच्छा है ॥
यहाँ मकान नंबर से, पहचान जाता हूँ।
वहाँ मैं मेरे बाप के, नाम से जाना जाता हूँ ॥
यहाँ खुला बदन पे, टैटू छापा जाता है।
वहाँ फटे कपड़ों में भी, तन को ढाका जाता है ॥
यहाँ कोठी है, बंगला है, और कार है।
वहाँ परिवार है, और संस्कार है ॥
यहाँ चीखों की आवाजे, दीवारों से टकराती है।
वहाँ दुसरो की सिसकिया भी, सुनी जाती है।
यहाँ शोर शराबे में, मैं कही खो जाता हूँ।
वहाँ टूटी खटिया पर आराम से सो जाता हूँ ॥
यहाँ रात को बाहर निकलने में दहशत है।
वहाँ रात में भी बाहर, घुमने की आदत है।
यहाँ लोग मिस्टर या सर कह सर बुलाते हैं।
वहाँ काका कह कर चरणों के शीश झुकाते हैं ॥
मत समझो कम हमें की हम गाँव से आये हैं।
तेरे शहर के बाजार, मेरे गाँव ने ही सजाये हैं ॥
वहाँ इज्जत में सर सुरज की तरह ढलते हैं।
चलो आज हम फिर से उसी गाँव में चलते हैं ॥

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ मेरी जिद्द ॥

मेरा नाम रोहिणी अशोक जुनघरे । मैं एक सामान्य परिवार से पली बड़ी हूँ। मेरी पढाई भी सरकारी पाठशाला से हुई है। बचपन से ही मैं बहुत जिद्दी हूँ ऐसी मेरी माँ का कहना है। कोई भी चीज अगर मेरे मुँह से निकली तो वो मुझे चाहिए। पढाई मे मेरी क्षमता अक्वल आने की नही थी। लेकिन मैं गवार भी नहीं थी। इसी जिद्दी स्वभाव, पिताजी और दादाजी के साक्षर होने के कारण पेहली कक्षा से लेकर पाचवी कक्षा तक मैं हमेशा अक्वल स्थान पर रही। इससे मुझे एक बात समझ में आइ की क्षमता न होने पर भी प्रयास और कडी मेहनत से सफलता की उँचाई पर पहुँच सकते है।

छठी कक्षा से लेकर दसवी कक्षा तक मेरी पढाई गाँव से एक किलोमीटर दूर की पाठशाला मे हुई। छठी कक्षा में नए दोस्त, नए अध्यापक, नया परिसर, पाठशाला सब कुछ नया था। इन वजहों के कारण मैं पढाई में पीछडने लगी । मेरे कक्षा में पहले से कम अंक आने लगे। वैसे तो इस उमर में ये सब बाते समझ में नही आती। लेकिन पेहले से ही अगर परिक्षा में मुझे कम अंक आए या अगर किसी आखों मे झट के आसू आ जाते थे। मुझे कम अंक आने के कारण मेरा खुद पर से भरौसा थोडा कम हुआ। मैं खुदको दुसरोंसे कम समझने लगी। खुदको दुसरों से तौलने लगी। खुदकी अच्छाईयों को दुसरों के कारण बुरा समझने लगी।

मेरे पढाई मे कम अंक आने लगे तो मैं हमेशा मेरे से आगे रहनेवाले छात्रों का अनुकरण करने लगी। उनके जैसा बनने की कोशिश करने लगी इन सबके बीच मैंने खुदको खो दिया। इन पाँच सालों मे मेरा मन इतना विचलित हो गया था कि मेरा व्यवहार पुरी तरह से बदल गया था। मुझे हर बार ऐसा लगता की मैं कुछ ऐसा करु की कोई आकर मुझे शाबासी दे। दसवी में भी मुझे गणित विषय में 900 और सब मिलकर ८८ अंक मिले थे फिर भी मेरे आगे पाँच नंबर थे तो मैं उन 900 अंको की खुशी भी महसूस नहीं कर पाई थी।

इन सब विचारों के कारण मेरा मन एक अलगही

दिशा में था। एकाग्रता से पढाई करना, आज का काम कल पर डालना, आलस करना ये सब आदते मुझे लग चुकी थी। मुझे लगता है कि मन की इन स्थितियों में मैंने घरवालों को भी दूर किया था। इन सबका परिणाम मेरे 92 वी के अंकों पर पडा । मेरे हाथ मे जब फिजिक्स विषय का पेपर था तब एक फिल्म के जैसे मेरे सामने से मेरे ये सात साल जा रहे थे। मुझे तो लगता है कि हर दिन मेरे लिए एक ही जैसा था। बारहवी की परीक्षा के बाद मैंने बहुत सोचा मुझे मन की शांती चाहिए थी। मैंने इन तीन महिनों मे सोचकर अपना एक ध्येय निश्चित किया। मैंने देखा की अपनी देश की गरीब जनता का दुःख मेरे दुःख और हार से बहुत बडा है।

इन तीन महिनों मे मैंने खुद से निकलकर थोडा दुसरों के बारे में सोचा। मन की उस विचलित परिस्थिति से निकलने के लिए मुझे कुछ प्रेरणादायी भाषण और पुस्तकों की मदत मिली । मेरे मन में दुसरों के लिए सोचने की भावना उन आदरणीय व्यक्तियों में जिजाऊ, छत्रपती शिवाजी महाराज, महात्मा फुले, सावित्रीबाई फुले और छत्रपती संभाजी महाराज का नाम आता है। इन लोगोंकी जीवन देखकर शरीर में एक अलग ही किस्म की उर्जा पैदा होती है और मन को एक हलका सा सकून दे जाती है। मेरे साथ भी यही हुआ।

सावित्रीबाई केह सकती थी कि हम लोग हम दो हमारे दो ऐसा सुखी जीवन जीएंगे, लेकिन जीवनभर उन्होंने गरीब असहाय्य जनता को सबके साथ लाना है। यही मेरे सपना है। इस सपने ने मेरे जीवन को एक नई दिशा दी है। अब जब मैं अपने सपने की और पैर पढा रही हूँ तब मुझे खुद में वही जिद्दी रोहिणी दिखाई दे रही है। मेरे मन में समाजकल्याण के प्रति पसंद पैदा हुई, इस लिए मुझे इसमे जाना है ऐसा नही। बल्कि इस समाज में कुछ बदलाव लाना है। मुझे पता है सिर्फ पसंद होने से कुछ नहीं होगा। चाहिए तो सिर्फ कुछ बदल दिखाने की जिद्द।

रोहिणी अशोक जुनघरे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ एक सत्य घटना ॥

(किसान की).....

मैं किरण जाधव । मैं जब छठी कक्षा में थी तब गरमीयों की छुट्टियों में मैं मेरी मौसीजी के पास गई थी। वहाँ का परिसर बहुत हरा-भरा रहता था, पर इस वक्त उस गाँव में अकाल की समस्या आई थी। उस गाँव का नाम है (मायणी) पाचवड। मैं उस समय लगभग १० साल की थी। उस गाँव में किसानों संख्या बहुत थी। पर इस अकाल में उस समय एक किसान ने खुदखुशी कर ली थी। मैं भी एक किसान की बेटी हूँ, इसलिए मैं उस की सानके खुदखुशी करने के बहुत बुरा महसूस कर रही थी।

पर मुझे जानकारी लेने की आदत थी। तब मैं उस किसान के घर गई। तो मुझे वहाँ से ऐसा पता चला कि वह किसान ने खुदखुशी क्यों की? तभी मैंने घरवालोंसे पुछताछ कि, तो मुझे उस जानकारी से यह पता चला कि वह किसान बहुत श्रमदायी था। उसके घर में उसकी बुढ़ी माँ, उसकी पत्नी, दो बेटियाँ और एक पाँच साल का बेटा था। उसके पास दो बैल, एक भैंस ऐसा उस किसान का परिवार था। एकड भर खेत था। उस खेत से जो भी आता उससे ही उस किसान के परिवार का पेट भरता।

पर उस समय बहुत बड़ी समस्या आई थी, वह था अकाल। उस समय उस गाँव में पीने के लिए भी पानी नहीं था और किसानों ने जो भी बोया था, वह सब जलकर खाक हो गया था और तो और उस किसानने अपने खेत के लिए और बेटी के शादी के लिए सेठजी से कर्जा लिए था। और इस अकाल में खेत में कुछ न आने से कर्जा वापस करने के लिए किसान के पास कुछ नहीं था और तो और दुसरे बेटी के पढाई के लिए भी उसने और कर्जा लिया था। कर्जा बढ़ता ही जा रहा था। इस वजह से किसान के सामने एक बड़ी समस्या आ खडी रही। वो थी सेठजी के लोगों की समस्या। वह लोग

किसान के घर रोज कर्जा माँगने आते और धमका के जाते ।

पहले खेत में कुछ भी आता था, वह बड़े लोग हमसे कम दाम में लेकर जाते थे । इस वजह से पिछला कर्जा भी देना बाकी था । किसान को इस वजह से निंद नहीं आती थी । वह रोज रातभर सोताही नहीं था। फिर उसने इस वजह से इस अकाल और कर्जेसे उस किसान ने खुदखुशी कर ली थी ।

इस अकाल ने उस किसानको धोखा दिया । और इस वजहसे उस किसानने खुदखुशी कर ली । यह सत्य घटना मैंने अपने आँखोसे देखी और अपनी डायरी में लिखकर रखी है । उस किसान के घर वालों ने मुझे पाणी बचाने और पेड लगाने की सिख दी ।

धन्यवाद !

कु. किरण सुधीर जाधव
(बी.ए भाग १)

॥ जीना हमने सिख लिया ॥

पलभर की ख्वाइश हमारी
जियेंगे हम जितेंगे हम ।
लाख कोशिश करके
जीना हमने सिख लिया ।
कांटो रास्ता बनाकर
चलना हमने सिख लिया ।
कभी मिलती है खुशी तो कभी गम
हसकर जीना सिख लिया ।
सुनी है टुटे दिल की पुकार
देखे है हारे लोग हजार
सबको साथ लेकर चलना
मुस्कुराकर जीना सिख लिया ।
आपस में नहीं लडना है ।
भेदभाव नहीं करना है ।
आगे बढ़ते जाना है ।
हमने जीना सिख लिया है ।

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ एक गलत फैसला ॥

सबको अपने जीवन में कुछ न कुछ तो बनना होता है। जिसके कारण हमारे जीवन को एक उद्देश मिलता है। वैसे ही मेरे पिताजी का ख्वाब है कि मैं जिलाधिकारी बनकर पुरे जिले का नियंत्रण करूँ। इसलिए मैंने पहिली कक्षा से लेकर सातहवीं कक्षा तक बहुत सारी परिक्षाएँ दी। जिस में मैं अच्छे गुणों से कामयाब हुई। जिसकी वजह से मेरा सामान्य ज्ञान बढ़ गया।

फिर मैंने आठवीं कक्षा में प्रवेश लिया और मैंने इंग्लिश माध्यम चुना। मुझे दसवीं कक्षा में अच्छे नंबर मिले और मैं अच्छे गुणों से पास हो गई। अब फिर मुझे ग्यारहवीं कक्षा में प्रवेश लेना था, तब मुझे दसवीं कक्षा में अच्छे गुण मिले, इसके चलके मैंने विज्ञान शाखा में प्रवेश लिया। मुझे लगा मेरा यह फैसला सही होगा। मेरे आनेवाले भविष्य के लिए पर ऐसा नहीं हुआ। इस आनेवाले भविष्य के लिए पर ऐसा नहीं हुआ। इस फैसले की वजह से मुझे बारहवीं कक्षा के बोर्ड में कम अंक मिले। जिसके वजह से मेरा बहुत सारा नुकसान हुआ। मुझे क्या करूँ, कुछ समझ नहीं आ रहा था, किस शाखा में प्रवेश लूँ।

फिर मैंने फैसला लिया। अब मैं अपना फैसला बदलकर जिसमें मुझे रुची है, वह करूँगी। जिसमें मेरी पुरी तरह से खुशी हो, इसी वजह से मैंने निर्णय लिया की अब मैं कला शाखा में प्रवेश लेकर अपना सपना पुरा करूँगी। जो लगती मैंने ग्यारहवीं कक्षा में प्रवेश लेते समय की उसे अब नहीं दोहराऊँगी। तब मैंने निश्चय किया चाहे जो हो जाए मैं अपना सपना पुरा करूँगी।

कला शाखा में प्रवेश लेने के बाद, अपने सपने को लेकर जो भी मेहनत कठिनाई के साथ और खुब सारी पढाई करूँगी। जिस के कारण मेरे पिताजी की जो इच्छा है उसे पुरा करना चाहती हूँ। उसको मैंने जो कहा है, उसे पुरा करूँगी और उनको जिलाधिकारी बनकर दिखाऊँगी। अब मेरे इसी फैसलों पर मुझे पुरा भरोसा है। जो मेरा सपना पूरा करने में मेरी मदद करेगा। मेरा सपना पूरा करने के लिए मैं दिन-रात मेहनत करूँगी

और खूब सारी पढाई करूँगी।

इसलिए अपने जीवन में सही फैसला ले। जिसका हमे आगे चलकर कोई नुकसान न हो और हमे अपने फैसले पर पुछतावा न हो। जैसे मुझे हो रहा है, पर मैंने अपनी गलती सुधारी है।

जोड़ी भारत

जोड़ो भारत, जोड़ो भारत, नवयुग ने ललकारा है।
भारत हमको प्यारा है, हम युवतीयोंका नारा है।
आयो मिलकर गायेंगे, हम सबको अपनायेंगे।
नही सहेंगे हम बटवारा, सारा देश हमारा है।
सब दिवारें तोड़ेंगे, दिल को दिल से जोड़ेंगे।
लाख झाकियाँ चमक उठी है, फिर भी एक सितारा है।
लहू परसीना सीचेंगे, अशको से बल खीचेंगे।
बाहों में है उछला सागर, उसका कहाँ किनारा है।
तरुणाई का नव अभियान, प्रेम शक्ती का यह तुफान।

यह सब कहे हर एक जुबान.....

कहे जमाना भारत जोड़ों, हमारा नारा भारत जोड़ो।
यह आखिरी इशारा है। भारत जोड़ो, भारत जोड़ो

शेरी शायरी...

दिल में दर्द की तरह,
आँखों में आँसूओं की तरह
तुम मेरे पास हो,
फुल में खुशबु ती तरह ॥

चांदनी करे चाँद से प्यार
धरती करे गगन से प्यार,
मन में चाहत है जैसे,
कली करे, चमन से प्यार ॥

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ मेरा अधुरा सपना ॥

मैं जब छोटी थी तब मेरे पिताजी ने कहा था कि, तुझे बड़ी होकर डॉक्टर बनना है। तभी से मैंने सोचा था कि कुछ भी करकर मैं डॉक्टर ही बनूँगी।

इस कारण मैंने अपनी पढाई पर पुरा ध्यान दिया और मैं जब पाँचवी कक्षा में गई तो मैंने सेमी इंग्लिश लिया। मैं हमेशा सोचती थी की मैं बहुत बड़ी डॉक्टर बनूँगी और लोगोंकी सेवा करूँगी। मुझे पाँचवी, छठी, सातवी, आठवी, नौवी कक्षा में बहुत अच्छे अंक मिले। मुझे दसवी कक्षा में बहुत अच्छे अंक मिले। इसके कारण मैंने ग्यारहवी कक्षा में विज्ञान शाखा में प्रवेश लिया।

मैं अपनी पढाई पर पुरा ध्यान दे रही थी। पर मुझे बारहवी कक्षा में बहुत कम अंक मिले। मुझे बहुत दुःख हुआ। मैं रोने लगी। तभी मेरे भाई ने मुझसे कहा की, रो मत रोने से कुछ हासिल नहीं होगा। तुमने और कुछ परीक्षा दिया है, उनका गुण भी समजने है। तब मुझे लगा की, नहीं मैं अबभी मेरा सपना पुरा कर सकती हूँ और मैंने दिये हुये परीक्षा के गुणपत्रक आ गया। मुझे उसमे बहुत अच्छे अंक मिले थे।

मैं बहुत खुश थी, क्योंकि मुझे पता था अब मेरा सपना पूरा हो सकता है। मैंने घरमें सब को बताया की, मुझे मैंने दिये हुये परीक्षा में बहुत अच्छे अंक मिले है। मैं अब मेरा सपना पुरा कर सकती हूँ ।

मैं अपने पिताजी के साथ डॉक्टरी पढानेवाले कॉलेज में गयी थी। तभी वहाँ जाकर हमे पता चला कि, मैंने जो बोर्ड की परीक्षा दी थी, उसमे मुझे डॉक्टरी के लिए जो तीन विषय चाहिए थे, उन तीन विषय मिलकर डेढसौ के उपर अंक चाहिए और मुझे डेढसौ से कम अंक मिले थे। तब मुझे बहुत बुरा लगा। अपने आप पर गुस्सा भी आ रहा था क्योंकि मुझे पता था कि मेरा डॉक्टर बनने का सपना पूरा नहीं हो सकता और वह अब सिर्फ सपना ही रह गया है। इसका मुझे बहुत दुःख है। पर डॉक्टर बनकर मुझे जो लोगोंकी सेवा करनी थी, वह अब नहीं कर सकती हूँ, उसका बहुत दुःख है। पर कोई

बात नहीं मुझे अपनी जिंदगी में आगे जाकर लोगोंकी सेवा करने जरूर मिलेगी तब मैं जरूर सेवा करूँगी। और अपने लोगोंकी सेवा करने का जो सपना था वह पुरा करूँगी।

शेलार पायल संतोष
(बी.ए. भाग १)

॥ मेरा पेड ॥

मैं जब साँत साल का था तब हमारे घर के नजदीक एक बरगद का पेड था। वह पेड मैं जब पैदा हुआ था तब लगाया गया था। वह पेड भी मेरे साथ सात साल का हुआ था। उस पेड का डेरा बहुत घना था। उस पेड के साथ मैं और मेरे सभी दोस्त बहुत खेलते, उस पेड पर चढकर लुकाछुपी खेलते और तो और उसकी टेहनीयों के साथ हम झुला खेलते। पर मेरे दोस्त रमेश झुला खेलते समय उस टेहनीसे जोर से गिरा। उसे जादा जोरसे लगी नहीं।

हम सब दोस्त और मैं उस पेड पर पंछियों के लिए घर बनाके रखते थे। पर उस घर में कोई भी नहीं आता था। पर उस पेडपर हर रोज सुबह-सुबह चिडिया, कोयल आके गाना गाते थे। उस पेड कि वजह से हमारे घरका परिसर पुरा हराभरा लगता था।

पर कुछ वजह से उस पेड को मेरे पिताजीने काँट दिया। मैं बहुत रोया। मुझे मेरे पिताजीने और माँने बहुत समझाने की कोशिश की उप पर मैं नहीं माना। फिर मुझे मेरे पिताजी उस पेड की जगह ले गए और उसे कटे हुए पेड की एक टेहनी लेकर वहाँ फिरसे एक पेड लगाया। अब वो पेड ११ साल का हुआ। और वह भी हरा-भरा उसी पेड की तरह है। मुझे भी पेड लगाने की आदत हो गई है।

और उस बरगद के पेड कि कहानी को मैं कभी नहीं भूल सकता। मुझे पेड बहुत बसंद है।

डेबे किरण चंद्रकांत
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ जिंदगी के कुछ पल ॥

जिंदगी के कुछ पल जिसमें कुछ दुःख भरे होते हैं। मेरे जीवन में भी ऐसे भी घटना घटी हैं। मैंने आप को उन घटना के बारे में उस में लिखा है। उस वक्त क्या-क्या हुआ। मेरे जीवन में जीवन से जुड़े कुछ पल अच्छे हैं, जिस के बारे में आपको कुछ बातें बताऊँगी। मेरा जीवन मेरे परिवार से जुड़ा है। जिसमें मैं, माँ, पिताजी और भाई बहन हैं। मेरे कुछ सपने हैं, और मुझे पुरे करने हैं। मेरे माँ का सपना यहीं है कि मुझे पाठशाला की शिक्षिका होना है। मेरा यह सपना पुरा करना है। इस लिए मैं प्रयत्न करती हूँ। अब मैं बी.ए. भाग १ में पढाई करती हूँ। मुझे दसवी कक्षा तक हिंदी विषय बहुत पसंद है। मुझे हिंदी पढनी है। अब मैं हिंदी के साथ बहुत सारे विषय पढ रही हूँ।

जीवन में एक ऐसी घटना घटी। वो घटना जब मैं पाँचवी कक्षा में थी तब की है। उस वक्त एक घटना ऐसी घटी कि मैं उस घटना को भूल नहीं गई। मैं साप से बहुत डरती थी।

आज मेरा जीवन उस घटना से जुड़ा है। यह घटना मुझे जब याद आती है। उस वक्त हम सब हमारे कक्षा के अंदर पढ रहे थे। तब हमारे ऊपर से साप निचे गिर पडा। मैं और मेरी सहेलिया पढते-पढते बाहर गई और गुरुजी ने उस साप को मार डाला। उस वक्त हम सब घबराकर बैठे थे। हमारा ध्यान पढाई में नहीं लग रहा था। लेकिन हमारे उपर साप है। ये हमारे ध्यान में नहीं आया। साप गिरकर पडने के बाद उसने किसी को भी कुछ नहीं किया। वो भी हमारी तरह घबरा गया था। इस घटना के बाद हम फिर से पढने लगे।

पढ रहै थे, परंतू हमारा सब ध्यान उस घटना पर था। जिस बारे में सोच रही थी। पाठशाला छूटकर मैं घर आकर पिताजी और माँ को कक्षा में हुई घटना के बारे में बताएँ। वह दोनो भी परेशान हो गए। परंतू मेरे मन

से लगी घटना को भूल नहीं गई, इस घटना अभी तक मेरे ध्यान में है। उस वक्त हमारी जो हालत हुई थी ओ बयान नहीं कर नहीं सकती।

एक और ऐसी ही घटना नौवीं कक्षा में हुई थी। यही घटना भी मेरे मन से लगी है। उसे नहीं भूल पाएँगी। हमारी कक्षा के पिछे हुए खेत में एक दादाजी काम कर रहे थे। उस वक्त उन्हींको चक्कर आई और गुरुजीको बुलाया। उस वक्त हम खिडकी में खडे थे। गुरुजी और कुछ लडके उनको हमारी कक्षा में लेके आए। उनके मुँहपर पानी झिपडा फिर भी ओ सुधपर नहीं आए। उस वक्त हम सब घबरा गए थे। हमारी कक्षा के एक लडकेने उसके घरवालोंको बुलाया। उन्होंने उनको अस्पताल भरती करवाया। उस वक्त हमने उनको नहीं देखा होता तब क्या होता! पता नहीं होता। दुसरे दिन वो दादाजी की अस्पताल में मृत्यु हो गई, हम सबको बहुत बुरा लगा। मुझे तो रोना ही आ गया। पर ये घटना को भूल नहीं सकती।

जब ये घटना को भूल नहीं सकती, जब मैं घर आकर माँ को बताया, तब उन्हें भी दुःख हो गया। ये घटना मैं मन और ध्यान दे जाती नहीं है, ये भी परेशान होनेवाली बात है। ओ बात मेरे दिमागसे नहीं जा रही है। उस बारेमें जीवन के किसी भी पल मैं भूल नहीं पाऊँगी। इस के अलावा मेरे जीवन में घडी घटना भूल नहीं गई तब हम जिंदगी जिते हैं। उस वक्त तक मैं भूल नहीं सकूँगी। जिंदगी के कुछ पल मेरे नोटवही में लिखती हूँ।

जीवन एक ऐसी समस्या है, इस मैं जो घटना मैंने लिखी ये ओ मेरे जीवन में घडी है। इस के अलावा और कुछ पल घडे है। उस को मैं नहीं भूल सकती।

लोहार प्रतिका रामदास
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

॥ दुनिया ॥

ये दुनिया है यहां हर कोई कुछ कहेगा
तू ठाण ले कुछ, यहाँ हर कोई रूकावटे लाएगा
तू ना बताया कर, अपनी हर कोई बात हर किसीको
यहाँ हर कोई बदलेगा
तेरी खुशी में सब साथ होंगे,
तेरे बुरे वक्त में तू अकेला रोयेगा
अगर उस वक्त किसीने कंधा दिया,
तो समझ जाना यही आखरी दम तक तेरा साथ देगा
जान छिडकेगा हर कोई, पर तेरे अच्छे वक्त में
अपने पराए तब समझेंगे जब कोई ना होगा बुरे वक्त में

रूकावटे आएगी, तू मंझिल ना बदलना
हर कोई कुछ कहेगा, उनका काम है बोलना
आज तेरी मेहनत पर हर कोई हसैगा,
कल तेरी कामयाबी में हर कोई शामिल होगा
तुझे यहाँ हर पल बुरा कहा जाएगा,
कल हर कोई
चीखकर अपना रिश्ता बताएगा
आज तुझपर हर कोई मजाक तो करेगा जरूर,
कल हर कोई तुझपर करेगा गुरूर
क्या है इस दुनिया की यारिया,
हर कोई जजबात बदलेगा
जब आयेगी अपनी बारीया
कोई होगा जो तेरी खुशी में,
तुझसे ज्यादा खुश होगा
तेरे गम में तुझसे ज्यादा दुखी होगा
कोई होगा ऐसा अपना,
नाम देना है उसे तो कह दे उसे माँ
कोई होगा जिसे तेरी कामयाबी में लगेगा,
मै खुद जिता नाम देना है उसे तो कह दे उसे
पिता.....

कु.दिशा संग्राम शिंदे
(११वी सायन्स)

* आओ गाँव चलते हैं *

बडा भोला, बडा सादा, बडा सच्चा है ।
तेरे शहर से तो, मेरा गाँव अच्छा है ॥
यहाँ मकान नंबर से, पहचान जाता हूँ ।
वहाँ मैं मेरे बाप के, नाम से जाना जाता हूँ ॥
यहाँ खुला बदन पे, टैटू छापा जाता है ।
वहाँ फटे कपडों में भी, तन को ढाका जाता है ॥
यहाँ कोठी है, बंगला है, और कार है ।
वहाँ परिवार है, और संस्कार है ॥
यहाँ चीखों की आवाजे, दीवारों से टकराती है ।
वहाँ दुसरों की सिसकिया भी, सुनी जाती है ।
यहाँ शोर शराबे में, मैं कही खो जाता हूँ ।
वहाँ टूटी खटिया पर आराम से सो जाता हूँ ॥
यहाँ रात को बाहर निकलने में दहशत है ।
वहाँ रात में भी बाहर, घुमने की आदत है ।
यहाँ लोग मिस्टर या सर कह सर बुलाते है ।
वहाँ काका कह कर चरणों कें शीश झुकाते है ॥
मत समझो कम हमें की हम गाँव से आये है ।
तेरे शहर के बाजार, मेरे गाँव ने ही सजाये है ॥
वहाँ इज्जत में सर सुरज की तरह ढलते है ।
चलो आज हम फिर से उसी गाँव में चलते है ॥

शेलार पायल संतोष
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

... दहेज ...

माँ-पिताजी लाए घर,
एक प्यारी परी सुंदर ।
उसके आने से हुआ कमाल,
सारा घर हुआ खुशहाल ।
समय की घुमती रही घडी,
नन्हीं परी हो गई बडी ।
फिर बोले दादा-दादी,
करादे इसकी अब शादी ।
आ ही गई वो मुबारक रात,
जब द्वार पर खडी थी बारात ।
खडी थी वही सजी हुई डोली ,
तब हुई दहेज की बोली ।
बाबुल से न हुआ देना खजाना,
बारात फिर हुई रवाना ।
दुल्हन की टूट गई शादी,
हो गई जीवन की बरबादी ।
सब बोले किया तूने काला नाम,
लडकी ने दे दी अपनी जान ।
तब से अब तक वो घर रो रहा है,
दहेज मत लो, दहेज मत दो
बस यही बोल रहा है.....

स्नेहा रामदास लकडे
(बी.ए.भाग १)

... दोस्त ...

दोस्त ऐसे हो,
जो सुख:-दुःख में साथ हो
हर वक्त हात में हात हो ।
कुछ न कहकर भी,
सब कुछ समज जाए
जिंदगी की ओर देखने का
नजरिया बदल जाए
जो चेहरा देखकर उन्हें
पढना आ जाएँ
उस चेहरे पर
मुस्कान बोले आएँ
गलतियाँ करने पर बडी
जोर से डाँट पड जाए
उस गलती को सुधारणे में
हमेशा साथ वो जाए
सुख-दुःख की दुनिया में
कभी हाथ ना छूट जाए
अगर वो हाथ छूट जाएँगे
तो जिंदगी टूँट जाए
उस जिंदगी का क्या फायदा
जिसमें दोस्त ही ना हो
उस दोस्तों के बिना
जीवन अधूरा हो जाए ।

महामुलकर शिवानी रघुनाथ
(बी.ए. भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

English Section

Prof. Jawal P. B.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

INDEX

No.	Name	Page No.
1	William Shakespeare	55
2	Parent's are the Soul One's	56
3	Save Environment	56
4	Unemployment	57
5	Rabindranath Tagore	58
6	Do Global Warming And Climate Change Represent A Serious Threat To Our Welfare And Environment?	60
7	Importance of Trees	62
8	Dignity of Woman	63
9	Mind	64
10	Pipefish	64
11	Mother	64
12	A Mother	65
13	The Village of My Dream	66
14	Friendship	67
15	Teacher	67
16	A Best Friend	68
17	True Friendship	68
18	Remember A to Z	69
19	The Village of My Dream	70

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

William Shakespeare

William Shakespeare (1564-1616) was born in Stratford-upon-Avon in Warwickshire in England, and the record of the church shows that he was on 26th April, 1564. His father, John Shakespeare, was supposed to have good business, and he also held jobs, but by the time William was a young man his father's business was lost. Shakespeare had two sisters and three brothers. Shakespeare went to school at Stratford until he was thirteen. He had fundamentals of classical education. He married at the age of nineteen to a lady named Ann Hathway, who was eight years older. He was not supposed to have a happy married life, though he had three children. He left Stratford and came to London, where he tried to enter the acting profession. He got a footing in Lord Chamberlaine's Company. Here he acted as well as rewrote plays, transformed them for stage performance. He became well-versed in dramatic technique, needs of the theatre and developed the sense of possibility of the form. Between 1587 to 1611,

Shakespeare produced thirty seven plays. His career as a dramastist was so successful that he was a partner in the Globe Theatre, and bought some property called New Place in his native place, Stratford. He also become a part-owner of Blachfriars Theatre. Shakespeare was very popular in his own times though his contemporary like Robert Greene called him 'an upstart crow' out of jealousy.

Shakespeare wrote History Plays, Comedies, Tragedies and Tragic-comedies, along with his Roman Plays like Julius Caesar, Antony-Cleopatra, and Coriolanus. Among his comedies we have his celebrated plays like As you Like It, The Twelfth Night The Merchant of Venice, and Much Ado about

Nothing. His comedies are dominated by the heroines. It is said that there were two clever boy-actors in Shakespeare's Company at that time, for whom he created these comedies. His famous tragedies - King Lear, Othello, Hamlet and Macbeth have always engaged critical attention and interpretation from Johnson onwards to this day. In his final period, Shakespeare wrote his tragic-comedies - Cymbaline, Winter's Tale and The Tempest. These plays of the last phase are more poetic than dramatic, and there appears to be a mood of reconciliation and happiness in these plays. There are serious and tragic events, but they finally lead to the union of the lovers and happy ending.

While writing his comedies and Tragedies, Shakespeare also wrote narrative poems Venus and Adonis, The Rape of Lucrece and quite a few sonnets of his sonnet sequence of 154 sonnets.

As a drama-artist Shakespeare perfected the medium of Blank Verse for writing plays. In his early plays, his blank verse was mostly end-stopped lines. But later, in his celebrated tragedies and comedies there few end stopped lines and use of rhyme, which gave his blank verse natural tone of speech. Beside, when characters in the play talk about ordinary everyday life, and also in comic dialogues, Shakespeare prose which appears very natural. The scenes in which the major characters express their sentiments, have been written in blank verse in a highly poetic manner, but even here Shakespeare gives his blank verse a turn of speech.

Meghali Sanjay Dhebe
(B.A.III)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Parent's are the Soul One's

Time have changed life has changed if people of my generation will recall. We were always caught up in relations and ties that yielded nothing our father was god. At our mother's feet leg here and now people have become very sensor. The new generation is very clear and practical for them every relation like a looder which they use to get themselves further. But they have no further use of this ladder along with the other broken furniture in the house, old vassels, old clothes and newspaper they dump them in the attic. However life is not like a ladder life grows like a tree parents are not the steps on a ladder parents are the soul ones like regardless of its size and parents are the soul one's like regardless of it's size and parents are the soul one's fullness a tree can't stand on its own once its roots are uprooted with humility and respect. I ask those children for whose happiness a dather spent every penny of his hard earned money with spent those every children, when the father eye sight weakness why do they hesitate in giving him light?

If a father can help his son to take the first step in his life why can't a son give his father support when his taking the last few steps of his life. What crime have parents committed, that they live with tears and loneliness them who gives them the night to snatch our love for us? If they can't give us any love can the paarents that god has united in love be seperated and forced to lead a life of sorrows? A man has chilfren to live for the children's perhap's forget that our parents will be their future if were old today, they will also grow old some their future if were old today they will also grow old someday's. The questions we ask today they will ask tommorrow.

Mohini Bharat Surve
(B.Com. III)

Save Environment

Our envionment consists of natural resources like soil, water, and air. Animals and plants are also the part of our environment fresh air pure water, fertile soil, clean surrounding are the signs of good and healthy environment.

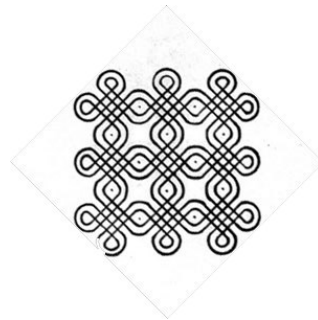
But day by day environment is geeting affected adversely due to problems like pollution of air, water and soil. Deforestation is aslo the mayor cause because of which environment is in danger necessary steps should be taken by all of us so that environment can be saved we need to plant more and more trees so that air quality improves.

Use of plastic should be minimized both paper and plastic should be strictly recycled we all should maintain our environment clean there should be ban on letting industrial waste water in to the oceans all save environment.

Lost of animals and trees are geeting extinct dur to deforestation and increasing human population we all neet to pay attention in this direction and take necessary actions.

Sving our environment is in oue hand and it is only possible if each and every one of us takes the responsibility of it. In today's time saving environment has become a necessity for exixtence of we humans.

Gade Saurabh
(B.A. III)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Unemployment

Unemployment is a very serious issue not only in India but in the whole world. There are hundred and thousand of people out there who do not have employment. Besides the problems of unemployment are very severe in India because of the growing population and demand for jobs. Moreover if we neglect this problems then it will be going to become the reason for the doom of the nation.

Types of Unemployment :-

Now we know that is unemployment but unemployment does not only means that the person does not have a job. Likewise, unemployment also includes people working in areas of their expertise.

The various types of unemployment include disguised unemployment, seasonal unemployment, open unemployment, technological unemployment, structural unemployment is cyclic unemployment educated unemployment, underemployment, frictional unemployment, chronic unemployment and causal unemployment.

Reasons for unemployment :-

In a country like India there is much reason for a large section of the population for being unemployment. Some of these factors are population growth, slow economic growth, seasonal occupation, slow growth of the economic sector and fall in the cottage industry.

Consequences of unemployment :-

It things will go on like the current scenari then unemployment will become a najor issue apart from this the following things happen. In an economy which is an increase in poverty, an increase in crime

rate, exploitation of labour political instability, mental health and loss of skills. As a result, all this will eventually lead to the demise of the nation.

To conclude, we can say that the problem of unemployment in India has reached a critical stage. But, now the government and local authority have taken the problem seriously and working an it to reduce unemployment also to completely solve the issue of unemployment we have to tackle the main issue of unemplymnt that is the vast population of India.

**Kamble Suchita Tanaji
(B.Com.III)**

Broken chain

We little knew that morning that
God was going to call your name
In life we loved you dearly
in death we do the same.

It broke our hearts to lose you,
you did not go alone ;
for part of us went with you
the day god called you home.

You left us peaceful memories.
your love is still our guide;
and though we cannot see you,
you are always at our slide.

Our family chain broken,
and nothing seems the same;
but as god calls us one by one,
the chain will link again.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Rabindranath Tagore

Introduction-

A Bengali mystic and artist, Rabindrenath Tagore was a great poet, philosopher, music composer and a leader of Brahma Samaj, who took the India culture and tradition to the whole world and became a voice of the Indian heritage. Best known for his poems and shorts stories, Tagore largely contribute to the Bengali literature in the late 19th and early 20th century and created his masterpieces such as Ghare-Baire, Yogayog, Gintanjali, and Gitimalya. The author extended his contribute during the Indian Independent Movement and wrote songs and poems galvanizing the movement, though he never directly participate in it. He was awarded the Noble Prize in literature in 1913 and became the Asia's first Noble Laureate. Two famous songs composed by him Amar Shonar Bangala and Jana Gana Mana became a part of the national anthem of Bangladesh and India respectively after their independence. He was the only person to hev written the national anthem's of two countries. Aside from this, the greatest legacy of the poet to his country remains the world renowned institution he founded known as Visva-Bharti University.

Childhood and education-

Born on 7th may 1816 in a wealthy and prominent Brahmin family of Bengal (Calcutte), Rabindranath Tagore was youngest of thirteen children of his father Debendranath Tagore and Sarada Devi. The Tagore family was leading followers of Bramha Samaj, a new religious sector in 19th century. Rabindrenath Tagore develop an early love for literature, and had begun reading biographies, poems, history, sanskrit and several others by the age of 12. He also

studies the classical poetry of kalidasa, the father of poetry in India. In 18778, he wrote his first poem, which was composed in a Maithili style. His works include Bhikharani (The beggar woman) - first short in Bengali, Sandhya Sangi which be wrote in 1882 and a poem Nirjharer Swapnabhanga. Nirijharer Swapnabhanga was his first poem which gained him a remarkable success and established him as a post.

Initially wanting to become a barrister, Tagore took admission a at public school in Brghton, England in 1878. Although he was lather sent to study law at University college London, he never finished his degree there and returned homm in 1880. In 1883, he married his wife Mrinalini and the couple had five childern, among which only three could survive into their adulthood. Rabindranath Tagore tool the responsiibility of his father's large states in shilaidaha in 1890, and began running the family business there. Aa part of it, he traveled to many adjacent villeges and formed a sympathetic bond with the villagers, who clearly took honour in his company. The duration between 1891 and 1895, which is known as his 'Sadhna Period', witnessed some great works of the poet, among which Galpaguchchha was the most popular.

Early life and Work-

Tagore moved to Santiniketan, WEST Bengal in 1901 and set up an ashram there ehich included an exprimental school, garden and a library. His wife Mrinalini and his two children succumbed to death during this period. After his death in 1995, he became heir to his large estates which made him financially sound and stable. He also received income from the sale of his family's jewelry

आम्बेडकर शिक्खा शिक्खा शिक्खा महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

and royalties from his work. By this time, Tagore had written more than thirty poems, drama and fictions, including his major works such as Manasi (1890), Gitanjali (1910), Gitimalya(1914) and many English and Bengali plays. Gitanjali was his most acclaimed work.

In year 1913, he was awarded the noble prize in literature for his exceptional contribution to the Indian and world literature. Further, he received the title Knighthood from the British government in 1915, which he abandoned after the Jallianwala Bagh massacre in 1919 as a protest against the British rule in India. In 1921, Tagore founded an Institute for Rural Reconstruction- which he later renamed as Shriniketan and appointed scholars from many places to share their knowledge with the students. As an education reformer, he introduced Upanishadic ideals of education and widely contributed towards uplifting the 'untouchables'.

Notable Work -

Rabindranath Tagore wrote eight novels and a number of poems and most of his creations are in the Bangla language. His most acclaimed works in novel genre are Ghare Baire, Shesher Kobita, Char Odhay, Gora, Jogajog, and Dak Ghar. Aside from fictions and autobiographical works, he also wrote essays, lectures and short stories on various topics ranging from history to science and art. As a prolific musician, Tagore influenced the style of such musicians such as Amjad Ali Khan and Vilayat Khan. He completed the words and music of the Indian national anthem Jana Gana Mana, which was accepted as the national anthem in 1950.

His song has been accepted as the national anthem of Bangladesh as well, thus

making him the first ever person to have written the national anthem of two countries. Tagore discovered his talent as a painter in his early sixties, when his first exhibition was held in Paris. Tagore was credited with the culmination of writing short stories as an art, especially in Bengali. "The fruit seller from Kabul" is considered one of the best creations among at least eighty-four stories written by him. Based upon his early experience with villagers, he wrote stories which gave a glimpse of the life most Bengalis live. Though Tagore wrote vividly in every genre of literature, he was a poet first of all. His poems are an inseparable part of every Bengali family where his poems are recited on all important occasions. His best collection of poems is Gitanjali, which gained him the Nobel Prize in literature in 1913.

Political Views & Death -

Tagore's political views were somehow at odds with that of Mahatma Gandhi, though the two shared a good rapport and a moderate friendship. However, Tagore denounced the Swadeshi Movement in his acerbic essay The Cult of the Charka in 1925, he continued to support Indian nationalist movement in his own non-sentimental and visionary way. He wrote songs and poems galvanizing the Indian Independence movement. After the Jallianwala Bagh Massacre in 1919, he renounced the knighthood awarded by the British government as a protest against it. His most acclaimed work Jana Gana Mana became the national anthem of India after its declaration as a Republic in 1950.

**Ankita Jawal
(B.Sc. II)**

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

DO GLOBAL WARMING AND CLIMATE CHANGE REPRESENT A SERIOUS THREAT TO OUR WELFARE AND ENVIRONMENT?

1. Introduction

The subject of “global warming” and “climate change” have become parts of both the popular lexicon and the public discourse. Discussions of global warming often evoke passionate responses and fierce debate between adherents to different views of the threat posed. Yet there are many nuances regarding global warming, climate change and the threats they represent that are not well understood by the public. The public’s conceptual understanding hinges largely on images and paradigms within the popular culture that are often little more than caricatures of the actual, underlying scientific concepts. To appreciate the potential threat that climate change and global warming represent to human society, living things, and our environment, it is necessary that we first understand the true science underlying these phenomena.

The purpose of this essay is to assess the implications of climate change for the welfare of human society and our environment. I will first discuss the science underlying global warming, climate change and the connections between these two phenomena (Section II). I will then explore what climate changes are projected for the future under various plausible scenarios of future human behavior (Section III) and what impacts these. Thus, the Earth must emit that some quantity of 70 units radiation back out to space, but this time in the form of invisible, infrared radiation as discussed above. Because the amount of radiation produced by a body, such as the Earth’s surface, increases as a function of the tempera-

ture of the body, that 70 units of radiation determines, in true, the surface temperature of the Earth. This relationship constitutes a sort of natural thermostat wherein the average surface temperature on Earth is predetermined by the requirement that it radiate the same amount of radiation to space that it absorbs from the sun.

B) The greenhouse effect -

If the only considerations determining the Earth’s surface temperature were those described above, the Earth would be a frozen (and likely lifeless) planet. These is an additional factor, the so-called greenhouse effect, which lead to a warming of the lower atmosphere. The existence of the greenhouse effect is not controversial; in fact, without it, the Earth likely would not be habitable. Trace gases with certain chemical properties (the so-called greenhouse gases) absorb some of the infrared radiation produced by the Earth’s surface. Due to this absorption, some fraction of the original 70 units does not directly escape the space, but equally in all direction (i.e., as much downward as upward), the net effect of absorption by greenhouse gases is to increase the total amount of radiation downward toward the Earth’s surface and lower atmosphere. To maintain equilibrium, the Earth must therefore emit more than the original 70 units of radiation, which in turn means that surface temperature must increase. This is the atmospheric greenhouse effect. The analogy with how a true greenhouse works is loose the precise process involved are actually different. However the end effects is similar. The presence of

आम्बेडकर शिक्षण शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

greenhouse gases leads to a warming of the Earth's lower atmosphere. The Earth's surface temperature is about 60°F warmer (60°F) than it would otherwise be (0°F)

C) The human greenhouse effect -

It is essential to distinguish the human greenhouse effect from the natural greenhouse effect described above. The natural greenhouse effect results from the natural presence of greenhouse gases such as carbon dioxide, methane, and nitrous oxide in the atmosphere. Their presence in our atmosphere is a result of the balance between natural biological and geochemical processes which maintain modest background levels of these gases in our atmosphere.

In addition to these background greenhouse gas concentrations, human beings have been increasing greenhouse gas concentration, principally in the form of carbon dioxide and methane, through industrial activity, primarily in the form of fossil fuel burning and agriculture, respectively responsible for human-caused climate changes.

D) Theoretical climate models -

Theoretical models of the Earth's climate system can be used to study the behavior of the Earth's climate and to investigate the response of the climate to imposed "forcing" including the buildup of greenhouse gases in the atmosphere due to fossil fuel burning. These models are based on applying the laws of physics (fluid dynamics and radiation balance) and principles of chemistry and biology to describe the behavior of the components of the climate system (the ocean, the atmosphere, ice sheets, and the terrestrial and marine biosphere) and the interactions between them. These models vary in their complexity, from the simplest "energy balance"

models, which treat the Earth's surface as a globally uniform layer whose temperature is determined by a balance of incoming and outgoing radiation, to the fully three-dimensional global climate models which solve for not only the global radiation balance, but also the physical equations of motion governing the atmosphere, the ocean, and ice, also solve for the exchanges of energy and momentum both within and between the different components of the climate. In many cases, such models also include a dynamic representation of the Earth's biosphere and carbon cycle.

These models must divide the atmosphere and ocean into discrete grid cells or "boxes" which are typically several hundred kilometers or more in length and width. The models therefore cannot explicitly resolve all of the processes that are important in the atmosphere and ocean, including individual clouds or winds and ocean currents that are smaller in scale than the grid spacing. Instead, such "sub-grid-scale" processes must be represented through statistical "parameterizations" that relate the properties of the atmosphere and the ocean at scales smaller than the grid spacing to properties that are explicitly resolved by the model. For example, the average fraction of cloud cover over a grid box can be related to the average relative humidity and vertical temperature profile for the grid cell. Variations in the behavior of different climate models, such as how much warming is realized for a given increase in greenhouse concentrations, are typically due to differences in the parameterizations of sub-grid-scale processes, and clouds in particular.

Despite the numerous simplifications that are required to construct a theoretical model of the climate system, these models have proven quite successful in reproduc-

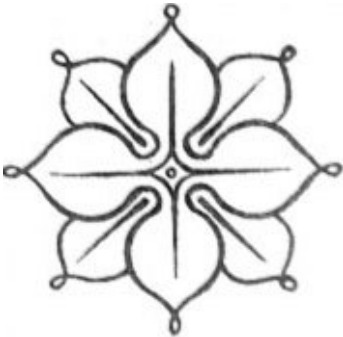
आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

ing basic features of the Earth's climate. These features include the seasonal cycle of temperature and precipitation over the Earth, and wind patterns such as jet streams. These features also include the pattern of atmospheric circulation known as the "Hadley Cell" circulation, which is associated the tendency for rising, moist, rain-fall-producing air currents in equatorial regions which descend as dry, desert-producing air currents in subtropical regions. The models also successfully reproduce key features of the oceans such as the Gulf Stream successful in the North Atlantic Ocean. The models have also proven increasingly successful in reproducing important features in the natural variability of the climate system such as the El Nino/Southern Oscillation (ENSO) phenomenon.

Finally, climate models have been tested in their ability to reproduce key aspects of observed climate change. In 1987, Dr. James Hansen and his team.

Mohini surve
(B com III)

Importance of Trees

Trees are beautiful and gifts of nature. Trees are great friends of man. Trees give us flowers, fruits, timber, bamboo, etc. We can rest under the cool shade of a tree. We get wood from the trees to make furniture, door, windows, etc.

Trees are also a great source of materials for paper, rubber, gums, herbs and medicine plants. Trees prevent soil erosion.

- * Trees release oxygen which we need in our life. They also absorb the carbon-dioxide.
- * Trees are the natural habitant of many animals and birds
- * They are the sources of the fruits and flowers.
- * They offer us cool shade during summer.
- * During rainy season we take shelter under the trees.
- * Trees & plants are the sources of many supply life saving drugs.
- * They prevent land erosion & guard us against pollution. Thus trees kept up the scological balance.
- * Trees protect us from inclement wind also.
- * Trees help make the land fertile.

Kunal Jadhav
(B.A.III)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

Dignity of Woman

Dont feel bad.

Dont feel sad.

Baby girl are the blessings of god
on this earth.

So feel happy on their birth for parents
girls are the coldness of eyes.

Very sincere kind & nice.

For brothers girls are like a beautiful flower.

In there prays there is a power.

For hobbies womans comfort & rest.

Very loving, caring like the freind the best for children the modal of love
& care.

A relationship very beautiful & rane.

Behind all the suces thereis a woman says by me.

Dont humilate them very happy you will be.

**Archal Jawal
(B.Sc.-III)**

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

MIND

If mind is strong
You will never be wrong
If mind is quite able
You have to trable
If mind is fresh
You always win the race
Mind is like a river
It wants to go everywhere
But dont satisfy every demand
Keep it always under command.

PIPE FISH

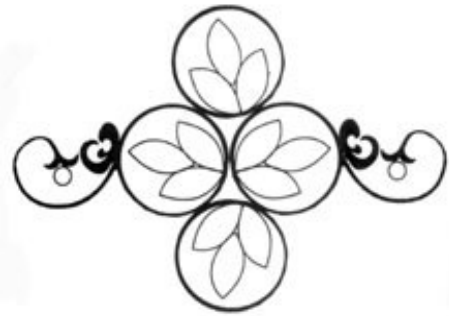
Pipefish looks like a straight-bodied seahorse with very tine mouths. The name is derived from their peculiar from of their snout, which is a long tube. It is narrow at the end and has a small mouth which opens upwards. It is toothless species. the body and tail are long, thin and snake-like.

Most pipefish are marine dwellers while a few are freshwater species. Pipefishes are abundant on coasts. Seagrass beds and sandy langoons. There are approximately 200 species of pipefish.

MOTHER

Every morning I See beautiful face by God's grace.
A face which makes my day happy and great.
A face which is with me even during night and day.
A face which gives me love, care and affection.
A face which is next to God fo me, I will spend rest of my life for it.
A face which lives in my heart and mind. Which is very generous and kind.
A face which is an inspiration for all my ambitions.
So, I think this face is very special for me and I am lucky that this face is my lovely mothers face!!

**Archal Jawal
(B.Sc.-III)**

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

A MOTHER

A Mother is one who
Understands the things
You say and do.
Who always overlooks
Your faults and sees the
Best in you.

A Mother is one whose
Special love inspires you
Day by day.
How fills your heart with
Gladness in her warm
And thoughtful way.

A Mother is all these things
And more - the greatest
Then asure known.
And the dearest mother in
All of the world is the one!
Call my own

Pragnya Chitnis
(B.A.II)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

The Village of My Dream

There are many in our countries who idealize our villages. Gandhiji was one of them. Rabindranath also had a yearning for the quiet countryside. During the days of non-co-operation, there was a resounding cry—'Back to Villages'. And yet few of us today would wish to be permanent dwellers in a village. We do not wish to be left in the back-water of a bygone age. No one will, for a moment, undervalue the quietness, even the beauty or poetry of the green fields, the blue skies found in the village. The city and not idyllic village is the place where most of the work is done today.

Villages, of course, cannot be abolished. We must have villages where the tillers of the soil live in close touch with the earth; Villages of today cannot be at all like the villages of the past. They will have to be urbanized. They will have to be something between a village and a town by green corn-fields.

The first step towards this urbanization is to bring electricity to every cottage. A lighted nighttime will mean an extension of the day and therefore, more work and amusement. Fortunately, our hydroelectric multipurpose schemes of Bhakra Nangal, Damodar, Hirakund, and Tungabhadra largely carry electric power to distant villages. Actually all villages of Punjab are now electrified. In some other states, also electricity has travelled far into interior village.

Large-scale farming with mechanized ploughs will lead to vast increase in production and therefore in rural prosperity. Electrical motor will pump water from rivers and from deep tube-wells for irrigating land. In a similar way, dairy and poultry farming are springing up in villages like Bally and Haringhata in West Bengal.

Rural economy rests on agriculture, backed by small scale and cottage industries. The importance of the artisan find the craftsman can hardly be over-stated. Ambitious project of developing cottage industries on the Japanese model may do something to change the outlook in our villages.

A modern village will have scope for many new industries. The, future villages of my dream will have all the amenities of the city without the congested living. For a city today is nothing but a concrete jungle. Villages in many states have been brought under the Panchayet system. They are now expected to prosper and throb with new life, with villagers moving at a faster pace.

**Kokare Machindranath
(B.A.III)**

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

FRIENDSHIP

Friendship is a treasured gift that our hearts lift, a blessing we just cannot do without because friendship is what living is all about.

The gift of true friendship is that it takes us by the hand and reminds us, we are not alone in the journey of life.

Friendship is like a flower whose seeds develop and grow.

Friendship is a treasure chest where promises and shared secrets are kept.

“Birth is start of life,
Beauty is art of life.
Love is part of life,
Death is end of life.
But friendship is
“Heart of life”.

Friendship is a magic weaver. It brings happiness to the heart and adds magic to everything around.

When friendship is once rooted deeply, no storm can uproot it. Friendship... is like a flower that'll forever bloom.

Friendship... comes in all varieties, but their common denominator is joy. A true friendship hears the songs in your hearts and sings it to you when your memory fails.

Friendship is for sharing when life brings supportive, whenever there's sadness.

Teacher

Paint their minds
and guide their thoughts
Share their achievements
and achieve their faults

Inspire a love
of knowledge and truth
As you light the path
which leads our youth

For our future brightness
with each lesson you teach
Each smile you lengthen
Each goal you help reach

For the dawn of each poet
each philosopher and king
Begins with a teacher
And the wisdom they bring.

Sanket Junghare
(B.A. I)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

A Best Friend

A best friend
is always there
whether you need advice
or a pep talk
or even a shoulder to cry on.
A best friend
listnes with her heart.
and is always honest with you.
even though the truth
may not be
what you want to hear.
A best friend
knows all your secret
understands your fears
shares your dreams.
A best friend
never stops believing in you
even if you give up
on yourself
you are
that kind of friend
to me
and no matter what happens
you always will be.
you are my best friend
My forever friend
Pratiksha

Shelar Omkar
(B.Sc..II)

True Friendship

True friends are for life
until the end
They're more than special
They're your best friends

They're the ones you can go to
When you're in despair
The ones that'll help you
Even when you got gum into your hair!

They're the ones who'll laugh
And go laughing with you all through the
night
The ones who'll help you
help you with all their might

To have a good friend
you have to be one
So be nice to one another
And that how to be that best friend you
can be.

Shelar Omkar
(B.Sc..II)

Thought For Friendship

Friendship is not just the name of an ordinary feeling but it is the name of the feelings & understanding honestly & these feelings keep the two very special person bounded together and such a friendship lies in two of us.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

Remember A to Z

- A- A good tongue is a good weapon.
- B- Beautiful the mind instead of body.
- C- Change your pleasure but never your friend.
- D- Discipline is the expression of future.
- E- Education that does not mould character is useless.
- F- Forgiveness is one of the greatest virtues.
- G- Give me a ready hand rather than ready tongue.
- H- He who sows courtesy reaps the fruits of experience.
- I- Imagination is the poor substitute of experience.
- J- Judge a man with his action.
- K- Keep your mind fully occupied with realistic acts.
- L- Light the candle in the life of the poor.
- M- Mind employed is mind enjoyed.
- N- Negative thinking may at turn positive.
- O- Open rebel is better than heard from behind.
- P- Psycho-analysis ends when self realization begins.
- Q- Question not a veracity of a friend.
- R- Remember there can be not happiness unless it is won for all.
- S- Self confidence is the first requisite to great undertaking.
- T- Talents know n what to do fact knows how to do it.
- U- Undertaking really succeeds by enforce alone not by wisher.
- V- Violence leads to destruction.
- W- Wants make man to dream more.
- X- Xerox good habit of other & keep them with you.
- Y- You are product of your own thinking.
- Z- Zeal is the leader which makes one climb to the height of success.

Sanket Junghare
(B.A. I)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

The Village of My Dream

There are many in our countries who idealize our villages. Gandhiji was one of them. Rabindranath also had a yearning for the quiet countryside. During the days of non-co-operation, there was a resounding cry—'Back to Villages'. And yet few of us today would wish to be permanent dwellers in a village. We do not wish to be left in the back-water of a bygone age. No one will, for a moment, undervalue the quietness, even the beauty or poetry of the green fields, the blue skies found in the village. The city and not idyllic village is the place where most of the work is done today.

Villages, of course, cannot be abolished. We must have villages where the tillers of the soil live in close touch with the earth; Villages of today cannot be at all like the villages of the past. They will have to be urbanized. They will have to be something between a village and a town by green corn-fields.

The first step towards this urbanization is to bring electricity to every cottage. A lighted night-time will mean an extension of the day and therefore, more work and amusement. Fortunately, our hydroelectric multipurpose schemes of Bhakra Nangal, Damodar, HiraKund, and Tungabhadra largely carry electric power to distant villages. Actually all villages of Punjab are now electrified. In some other states, also electricity has travelled far into interior village.

Large-scale farming with mechanized ploughs will lead to vast increase in production and therefore in rural prosperity. Electrical motor will pump water from rivers and from deep tube-wells for irrigating land. In a similar way, dairy and poultry farming are springing up in villages like Bally and Haringhata in West Bengal.

Rural economy rests on agriculture, backed by small scale and cottage industries. The importance of the artisan and the craftsman can hardly be over-stated. Ambitious project of developing cottage industries on the Japanese model may do something to change the outlook in our villages.

A modern village will have scope for many new industries. The, future villages of my dream will have all the amenities of the city without the congested living. For a city today is nothing but a concrete jungle. Villages in many states have been brought under the Panchayet system. They are now expected to prosper and throb with new life, with villagers moving at a faster pace.

Ankita Jawal
(B.Sc. II)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

अहवाल विभाग

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

अनुक्रमणिका

अ.नं.	घटक	पान नं.
१	जिमखाना विभाग	७३
२	राष्ट्रीय क्रिडा दिन	७४
३	विभागीय कबड्डी स्पर्धा	७४
४	राष्ट्रीय सेवा योजना	७५
५	श्रमसंस्कार शिबीर	७७
६	ग्रंथालय व माहिती केंद्र	७९
७	अर्थशास्त्र विभाग	८१
८	मराठी विभाग	८२
९	सांस्कृतिक विभाग	८२
१०	इतिहास विभाग	८२
११	Department of English	८४
१२	हिंदी विभाग	८५
१३	कॉमर्स विभाग	८५
१४	अग्रणी महाविद्यालय विभाग	८६
१५	Department of English	८७
१६	प्लेसमेंट सेल	८८
१७	Department of Botany	८९
१८	Department of Microbiology	९०
१९	Department of Zoology	९१
२०	Department of Chemistry	९२
२१	Department of Physics	९२
२२	वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ	९३
२३	आंतरराष्ट्रीय योग दिन	९३
२४	माजी विद्यार्थी मंडळ	९३
२५	ज्युनिअर विभाग	९४

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* जिमखाना विभाग *

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० मध्ये महाविद्यालयामधील जिमखाना विभागाकडून विविध स्पर्धेतील सहभाग व यश आणि विविध उपक्रमाची माहिती खालीलप्रमाणे -

काकासाहेब चव्हाण कॉलेज तळमावले, पाटण येथे झालेल्या सातारा विभागीय बुध्दीबळ स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाने सहभाग घेतला. त्यामध्ये बी.एस्सी. भाग २ मधील अभिषेक चव्हाण याने यश संपादन केले. त्याची सातारा विभागीय संघात निवड झाली. इस्लामपूर येथे झालेल्या आंतरविभागीय स्पर्धेत देखील त्याने उत्तम खेळाचे प्रदर्शन केल्याने त्याची शिवाजी विद्यापीठाच्या संघात निवड झाली. सातारा जिल्ह्यातून हा एकमेव खेळाडू होता. त्याने राजस्थान येथे झालेल्या वेस्ट झोन स्पर्धेत देखील उत्तम कामगिरी केली. तसेच जालना येथे झालेल्या राज्यस्तरीय बुध्दीबळ स्पर्धेत प्रथम क्रमांक प्राप्त केला.

छत्रपती शिवाजी कॉलेज सातारा येथे झालेल्या सातारा विभागीय बॉक्सिंग स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाच्या भाग १ च्या यशश्री धनावडे व संकल्प गाढवे यांनी सुवर्णपदक प्राप्त केले. त्यांची शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे झालेल्या इंटर झोनल स्पर्धेसाठी निवड झाली. याही स्पर्धेत त्यांनी सुवर्णपदक मिळवले आणि त्यांची मेरठ येथे ऑल इंडिया स्पर्धेसाठी निवड झाली. याही स्पर्धेत त्यांनी उत्तम कामगिरी केली.

तसेच यशश्री धनावडे हिने बॉक्सिंग पंच परिक्षेत महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक मिळवून महाविद्यालयाच्या नावलौकिकात भर टाकली आहे.

भोगावती कॉलेज कुरुकल्ली, कोल्हापूर यांनी आयोजित केलेल्या शिवाजी विद्यापीठ इंटर झोनल रग्बी स्पर्धेमध्ये आपल्या महाविद्यालयाच्या संघाने सहभाग नोंदवला व उत्कृष्ट खेळाचे प्रदर्शन केले. या संघातून बी.ए. भाग १ चा केदार स्वामी व बी.एस्सी. भाग ३ चा शुभम भिसे यांची शिवाजी विद्यापीठाच्या संघात निवड झाली. या संघाने भुवनेश्वर येथे झालेल्या ऑल इंडिया

स्पर्धेत सिल्वर मेडल मिळवले. त्यामध्ये आपल्या महाविद्यालयाच्या दोन्ही खेळाडूंचा मोलाचा वाटा होता.

रहिमतपूर येथे सातारा जिल्हा कबड्डी असोसिएशन आयोजित जिल्हास्तरीय कबड्डी स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाच्या बी.एस्सी. भाग २ मधील ऋषिकेश धनावडे याची सातारा जिल्हा संघात निवड झाली. त्याने चिपळूण येथे झालेल्या राज्यस्तरीय स्पर्धेत उत्तम खेळाचे प्रदर्शन केले.

जिमखाना विभागामार्फत या शैक्षणिक वर्षात विविध कार्यक्रम राबविले. त्यामध्ये जिल्हा क्रिडा विभागामार्फत सोपविलेली आंतरशालेय १९ वर्षाखालील, १७ वर्षाखालील व १४ वर्षाखालील स्पर्धा नियोजनाची जबाबदारी उत्तमरित्या पार पाडण्यात आली.

२१ जून २०१९ रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा करण्यात आला. त्यामध्ये योगशिक्षक अभंग सर यांनी मार्गदर्शन केले.

२९ ऑगस्ट २०१९ रोजी राष्ट्रीय क्रिडा दिनानिमित्त मा. प्राचार्यांच्या हस्ते मेजर ध्यानचंद यांच्या प्रतिमेचे पुजन करण्यात आले.

२६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी शहीद तुकाराम ओंबळे यांच्या प्रतिमेचे पुजन करण्यात आले.

१४-१५ नोव्हेंबर २०१९ रोजी शिवाजी विद्यापीठ अंतर्गत सातारा विभागीय मुलींच्या कबड्डी स्पर्धेचे आयोजन देखील महाविद्यालयाने उत्तमरित्या केले. त्यामध्ये १७ विविध महाविद्यालयातील संघ सहभागी झाले होते. स्पर्धेचे उद्घाटन संस्थेचे विश्वस्त मा. श्री. अशोकराव नवले यांच्या हस्ते करण्यात आले.

तसेच महाविद्यालय अंतर्गत विविध सांघिक स्पर्धा जसे कबड्डी, व्हॉलीबॉल, वैयक्तिक स्पर्धा जसे १०० मी. धावणे, लांबउडी, गोळाफेक उत्तमरित्या पार पाडल्या. यामध्ये विद्यार्थ्यांनी चांगला प्रतिसाद दिला.

१४ फेब्रुवारी २०२० रोजी जिमखाना विभागामार्फत वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ पार पडला. त्या समारंभासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून सहाय्यक पोलीस निरीक्षक मा. श्री. निळकंठ राठोड साहेब उपस्थित होते.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

अशाप्रकारे जिमखाना विभागामार्फत विविध स्पर्धा व त्यातील सहभाग आणि त्यामध्ये मिळवलेले यश तसेच विविध उपक्रम राबविण्यात आले.

या सर्व उपक्रमामध्ये आमचे सर्वेसर्वा, आमचे दैवत मा. शशिकांतजी शिंदे साहेब, संस्थेच्या सचिव मा. सौ. वैशाली शिंदे, विश्वस्त - श्री. अशोकराव नवले, श्री. राहुलभाई जगताप, श्री. दादासाहेब शिंदे, प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे यांचे प्रेरक मार्गदर्शन लाभले. यासोबतच प्राध्यापकवर्ग, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी यांचे सहकार्य मिळाले.

प्रा. प्रमोद चव्हाण
(जिमखाना विभाग प्रमुख)

* राष्ट्रीय क्रीडा दिन *

जयवंत प्रतिष्ठान संचलित आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा येथे दि. २९/८/२०१९ रोजी हॉकीचे जादूगार मेजर ध्यानचंद यांच्या जयंतीच्या औचित्याने आयोजित राष्ट्रीय क्रीडा दिन (फिट इंडिया मुव्हमेंट) संपन्न झाला.

या कार्यक्रमांमध्ये सुरवातीला महाविद्यालयातील विद्यार्थी व प्राध्यापक वर्गाला दुरदर्शन वाहिनीवर फिट इंडिया मुव्हमेंट कार्यक्रमाच्या उद्घाटनाचे थेट प्रक्षेपण दाखविण्यात आले.

यानंतर जिमखाना विभाग प्रमुख प्रा.प्रमोद चव्हाण यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले. हॉकीचे जादूगार मेजर ध्यानचंद यांच्या प्रतिमेचे पूजन महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा.डॉ.प्रमोद घाटगे यांच्या हस्ते संपन्न झाले. यानंतर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी राष्ट्रीय क्रीडा दिनानिमित्त शपथ घेतली. तदनंतर महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थी, विद्यार्थिनी तसेच प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांनी महाविद्यालयाच्या प्रांगणात ५ किमी चालून फिट इंडिया मुव्हमेंटची सुरुवात केली. अत्यंत उत्साहात हा कार्यक्रम साजरा करण्यात आला.

* विभागीय कबड्डी स्पर्धा *

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा ता.जावली, जि.सातारा सोमवार दि. १४ ऑक्टोबर २०१९ रोजी शिवाजी विद्यापीठ अंतर्गत विभागीय महिला कबड्डी स्पर्धा उत्साहात संपन्न झाली. स्पर्धेचे उद्घाटन महालक्ष्मी उद्योग समूहाचे श्री.अरुण मर्डेकर यांनी केले. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे जयंती प्रतिष्ठानचे विश्वस्त मा.अशोकराव नवले हे होते. त्यांनी सर्व स्पर्धकांना खेळामधून उत्कृष्ट कामगिरी करून महाविद्यालयाच्या नावलौकिकात भर टाकण्याकरिता शुभेच्छा दिल्या. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा.डॉ.एम.बी.वाघमोडे हे होते. आपले मनोगत व्यक्त करताना त्यांनी महाविद्यालयाची क्रीडाक्षेत्रातील परंपरा सांगितली आणि हे परंपरा पुढे चालू ठेवण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी सतत प्रयत्न करावेत अशी अपेक्षा व्यक्त केली. सदर स्पर्धेकरिता सातारा जिल्ह्यातील १९ महाविद्यालयाचे संघ सहभागी झाले होते. या स्पर्धेत मुधोजी कॉलेज फलटण यांनी प्रथम क्रमांक, कृष्णा महाविद्यालय रेंठरे बुद्रुक यांनी द्वितीय क्रमांक, किसनवीर महाविद्यालय वाई यांनी तृतीय क्रमांक तर कला व वाणिज्य महाविद्यालय सातारा यांनी चतुर्थ क्रमांक मिळवला. या स्पर्धेसाठी पंच म्हणून श्री.रामदास गोळे, श्री.शशिकांत यादव यांच्या टीमने उत्कृष्टपणे पंचांची भूमिका बजावली. उद्घाटन कार्यक्रमास जेष्ठ जिमखाना विभाग प्रमुख प्रा.सुनिल खरात, प्रा.डॉ.संजय पाटील व प्रा.बाळासाहेब भोसले तसेच महाविद्यालयातील शारिरीक शिक्षण संचालक उपस्थित होते. तसेच श्री स्वामी समर्थ प्रिंटींग प्रेसचे मालक व खादी ग्रामोद्योगचे माजी चेअरमन श्री.संजय जुनघरे, महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी उपस्थित होते. उद्घाटन कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक जिमखाना विभाग प्रमुख प्रा.प्रमोद चव्हाण यांनी केले व महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा.डॉ.प्रमोद घाटगे यांनी आभार मानले.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* राष्ट्रीय सेवा योजना *

नियमित कार्यक्रम अहवाल

सन २०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत पुढील कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

१) पाणी फाउंडेशन उपक्रमात सहभाग :-

या शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत ग्रामपंचायत चीलेवाडी व पाणी फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने मौजे चीलेवाडी येथे दि.१९/०५/२०१९ रोजी आयोजित पाणी फाउंडेशन उपक्रमात १५० स्वयंसेवक, जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव चे विश्वस्त श्री.अशोकराव नवले, प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे व महाविद्यालयातील स्टाफ, शिक्षकेत्तर कर्मचारी सहभागी झाले होते. मौजे चीलेवाडी येथे समतल चर खुदाईसाठी सर्वांनी सहकार्य केले. ग्रामपंचायतीच्या वतीने स्वयंसेवकांना चहा व नाश्ता देण्यात आला.

२) आंतरराष्ट्रीय योग दिन आयोजन :-

दि. २१/०६/२०१९ रोजी महाविद्यालयात आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा करण्यात आला. योग दिनाबद्दल श्री. विठ्ठल अभंग व श्री. उमेश राऊत यांनी प्रात्यक्षिक व माहिती सांगितली.

३) राजश्री शाहू महाराज जयंती :-

महाविद्यालयात प्राचार्य यांचे हस्ते राजश्री शाहू महाराज यांचे प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून जयंती साजरी करण्यात आली. या वेळी महाविद्यालयातील सर्व स्टाफ व विद्यार्थी उपस्थित होते.

४) वृक्षारोपण कार्यक्रम :-

या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयात ३३ कोटी वृक्ष लागवड योजने अंतर्गत जुलै महिन्याच्या सुरुवातीस ५०० रोपांची लागवड करण्यात आली. ही झाडे महाविद्यालयाची मोकळी जागा व महाविद्यालय परिसरात लावण्यात आली. वृक्षारोपण महाविद्यालयाचे प्राचार्य

डॉ. एम. बी. वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे व सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी केले.

५) स्वच्छवारी हरितवारी उपक्रमात सहभाग :-

या शैक्षणिक वर्षात राज्य शासन व शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर यांच्या वतीने आयोजित स्वच्छ वारी हरित वारी उपक्रमात संत ज्ञानेश्वर माऊली दिंडी वार दि. २,३ जुलै २०१९ रोजी लोणंद येथे मुक्कामी असताना महाविद्यालयातील ११ स्वयंसेवकांनी सहभाग घेऊन दिंडी वारी मार्गावरील स्वच्छता केली. या उपक्रमास शिवाजी विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजनेचे सहकार्य मिळाले.

६) विद्यार्थी परिषद निवडणूक कार्यक्रमाचे आयोजन :-

या शैक्षणिक वर्षापासून विद्यापीठात राज्य शासनाचे आदेशानुसार विद्यार्थी परिषद निवडणूक घेण्याचे नियोजित होते. त्यासाठी विद्यार्थ्यांना निवडणूकीविषयी कायदा व नियमावलीची माहिती व्हावी यासाठी दि. २५ जुलै २०१९ रोजी विद्यापीठातील सिनेट सदस्य यांचे मार्गदर्शन होण्यासाठी कार्यक्रमाचे आयोजन केले.

७) महाविद्यालय परिसर स्वच्छता :-

या शैक्षणिक वर्षात दि. १४ ऑगस्ट २०१९ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी महाविद्यालय परिसर स्वच्छ केला.

८) स्वातंत्र्य दिन संपन्न :-

महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत स्वातंत्र्य दिन साजरा करण्यात आला. ध्वजारोहणासाठी आमच्या संस्थेचे विश्वस्त श्री.अशोकराव नवले, प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे व सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व स्वयंसेवक व विद्यार्थी उपस्थित होते.

९) पुरग्रस्त भागात शिबिराचे आयोजन :-

सन २०१९ च्या पावसाळ्यात जुलै, ऑगस्ट महिन्यात सरासरीपेक्षा जास्त पाऊस झाल्याने कोल्हापूर, सांगली, सातारा जिल्ह्यात पुरग्रस्त

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

परिस्थिती निर्माण झाली होती. मोठ्या प्रमाणावर जीवित व वित्त हानी झाली. या पुरग्रस्त भागातील लोकांनी आधार देणे व स्वच्छता करणे यासाठी शिवाजी विद्यापीठाने पुरग्रस्त भागात दि. २९/८/२०१९ ते दि.०१/०९/२०१९ या कालावधीत शिबिराचे आयोजन केले होते. या शिबिरात महाविद्यालयातील ४५ स्वयंसेवकांनी सहभाग घेतला होता. नृसिंहवाडी येथे एस.टी.थांबा परिसर, बाजारपेठ, रस्ते सफाई, मंदिर सफाई इ. सफाई केली.

१०) शिक्षक दिनाचे आयोजन :-

राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत दि. ५ सप्टेंबर २०१९ रोजी डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्ण यांचे जयंती निमित्त महाविद्यालयात शिक्षक दिनाचे आयोजन करण्यात आले. या दिवशी आमच्या संस्थेचे विश्वस्त श्री.अशोकराव नवले यांनी महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचार यांना संस्थेच्या वतीने पेन देऊन शुभेच्छा दिल्या. तर स्वयंसेवकांनी पुष्प देऊन सर्वांना शुभेच्छा दिल्या.

११) गणेश उत्सव स्पर्धा :-

या शैक्षणिक वर्षात गणेश उत्सव कालावधीत महाविद्यालयात रांगोळी स्पर्धा, निबंध स्पर्धा इ. स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले.

१२) महिला सुरक्षा व्याख्यानाचे आयोजन :-

महाविद्यालयात महिला सुरक्षा बाबत जागृती व्हावी यासाठी स्वयंसेवकांसाठी दि. २४/०९/२०१९ रोजी निर्भया पथक वाई येथील अमृता राजपूत यांचे व्याख्यान झाले.

१३) महात्मा गांधी जयंती :-

दि. २/१०/२०१९ रोजी महाविद्यालयात म. गांधी यांचे प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून म. गांधी जयंती साजरी करण्यात आली.

१५) हिमोग्लोबिन तपासणी शिबीर :-

महाविद्यालयत दि. १२/१०/२०१९ रोजी आरोग्य केंद्र मेढा यांचे सहकार्याने स्वयंसेवकांचे

हिमोग्लोबिन तपासणी शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते.

१६) विधी साक्षरता मेळावा :-

दि. १३/१२/ २०१९ रोजी तालुका विधी सेवा समिती मेढा यांचे सहकार्याने विधी साक्षरता मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले होते. या वेळी मेढा न्यायालयाचे न्यायाधीश यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे प्राचार्य, उपप्राचार्य, शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी विद्यार्थी उपस्थित होते.

१७) निर्भया पथक वाई उपक्रमात सहभाग :-

निर्भया पथक वाई विभाग वाई यांच्या विभागीय उपक्रमास महाविद्यालयातील ५५ स्वयंसेवक सहभागी झाले होते. निर्भया पथकाचे वतीने वाई शहरातून रॅली काढण्यात आली होती. एस. पी. यांनी मार्गदर्शन केले.

१८) रस्ते सुरक्षा अभियानाचे आयोजन :-

मेढा पोलीस स्थेशन व राष्ट्रीय सेवा योजना यांचे संयुक्त विद्यमाने दि. ०२/०९/२०२० रोजी पोलीस उन्नत दिनाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी श्री. उध्दव शिंदे (ट्राफिक इन्चार्ज मेढा) व श्री. नितीन जाधव यांनी स्वयंसेवकांना रस्ते सुरक्षा बाबत तसेच दंडात्मक कारवाईची माहिती दिली. महाविद्यालयाचे प्राचार्य, उपप्राचार्य, विद्यार्थी उपस्थित होते.

१९) मतदान दिनाचे आयोजन :-

महाविद्यालयात दि.२५ जानेवारी २०२० रोजी मतदार दिनाचे आयोजन करण्यात आले. या वेळी महाविद्यालय ते मेढा तहसिल कार्यालय रॅली काढण्यात आली. तहसिलदार मा. श्री. शरद पाटील यांनी यावेळी मार्गदर्शन केले.

२०) रेड रिबन क्लब स्थापना :-

या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयात ग्रामीण रुग्णालय मेढा व राष्ट्रीय सेवा योजना यांच्या संयुक्त विद्यमाने रेड रिबन क्लबची स्थापना करण्यात आली. त्यातील सदस्य खालीलप्रमाणे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

अ.नं. विद्यार्थ्यांचे नाव	वर्ग
१ कांबळे सिमंतनी आनंदा	बी.ए. ३
२ तांबे पुजा वाल्मिकी	बी.ए. ३
३ ढेबे मेघाली संजय	बी.ए. ३
४ कांबळे प्रिया अरुण	बी.ए. २
५ कांबळे पूजा दिलीप	बी.ए. २
६ गाडे सौरभ बाळकृष्ण	बी.ए. ३
७ सपकाळ कमलेश शंकर	बी.ए. ३
८ शिंगटे आकाश रामचंद्र	बी.ए. ३
९ वाडकर अनिकेत रमेश	बी.ए. ३
१० सपकाळ शुभम विठ्ठल	बी.ए. ३
११ कोकरे मच्छिंद्र विठ्ठल	बी.ए. ३
१२ माजगावकर श्रीकांत चंद्रकांत	बी.ए. २
१३ लोंढे ओमकार विजय	बी.ए. २
१४ रेळेकर अक्षय राजेंद्र	बी.ए. ३
१५ शिंदे मनीष दत्तात्रय	बी.ए. ३

२२) शिवपरिक्रमा गडकोट किल्ले संवर्धनाची उपक्रमात सहभाग :-

दि. १८/२/२०१९ रोजी शि.वि.को व कि.वी.म.वाई यांचे संयुक्त विद्यमाने छ. शिवाजी महाराज यांचे जयंतीनिमित्त शिवपरिक्रमा गडकोट किल्ले संवर्धनाची किल्ले रायरेश्वर दि. १६ ते दि. १९ फेब्रुवारी २०२० रा.से.यो. विद्यापीठ स्तरीय चार दिवसीय निवासी श्रमसंस्कार शिबीरास महाविद्यालयातील पाच स्वयंसेवक सहभागी झाले.

- १) वाडकर अनिकेत रमेश (बी.ए. ३)
- २) शिंगटे आकाश रामचंद्र (बी.ए. ३)
- ३) सपकाळ शुभम विठ्ठल (बी.ए. ३)
- ४) मर्ढेकर अमित नामदेव (बी.ए. ३)
- ५) चिकणे सिध्देश संपत (बी.ए. ३)

श्रम संस्कार शिबीर

उद्घाटन समारंभ :-

सन २०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षात राष्ट्रीय वेवा योजना विभागाचे विशेष श्रमसंस्कार शिबीर स्वच्छ भारत, स्वस्थ भारत हे ब्रीदवाक्य घेऊन गुरुवार

दि. ३०/०१/२०२० ते बुधवार दि. ०५/०२/२०२० या कालावधीत मौजे कुसुंबी ता. जावली, जि. सातारा या ठिकाणी संपन्न झाले. या शिबीराचा उद्घाटन समारंभ गुरुवार दि. ३०/०१/२०२० रोजी सकाळी ११.०० वा. संपन्न झाली. या उद्घाटन समारंभासाठी प्रमुख उद्घाटक म्हणून मा.सौ.पुष्पाताई चिकणे (सरपंच ग्रा.पं.कुसुंबी) तर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा.श्री. अशोकराव नवले (विश्वस्त जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव) हे होते. तसेच या कार्यक्रमासाठी मा.प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे, सौ. पार्वती चिकणे (उपसरपंच), श्री. रामदास वेंदे, श्री. विजय वेंदे, श्री. जितिन वेंदे, श्री. श्रीकृष्णा चिकणे, श्री. गणपत चिकणे, श्री. किसनराव चिकणे, श्री. राम कदम, श्री. जगन्नाथ चिकणे, श्री. चंद्रकांत कोळी(ग्रामसेवक), सर्व ग्रामपंचायत सदस्य, ग्रामस्थ, काळेश्वरी विश्वस्त मंडळ, नेहरु युवा मंडळाचे सर्व पदाधिकारी, महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी, स्वयंसेवक उपस्थित होते.

शिबिरातील उपक्रम :-

- १) ७०० पोत्यांचा बंधारा मसोबा मंदिराशेजारी
- २) २०० पोत्यांचा बंधारा स्मशानभूमी शेजारी बालदारवाडी
- ३) पिण्याच्या पाण्याच्या दोन विहिरींचा परिसर स्वच्छ केला
- ४) ग्रामस्वच्छता
- ५) हायस्कूल रस्ता दुरुस्ती तीन मी. रुंद व ३०० मी. लांब
- ६) शोष खड्डे
- ७) जिल्हा परिषद व अंगणवाडी परिसर स्वच्छता
- ८) ओढ्यावरील पुलाचा पुरामुळे खचलेला भाग दगड, मुरुम टाकून भरून घेतला
- ९) काळूबाई मंदिर परिसर स्वच्छता
- १०) मंदिराशेजारील यात्रा परिसर स्वच्छता
- ११) पानंद रस्त्यावरील झाडे झुडपे तोडून रस्ता स्वच्छ केला
- १२) मोफत आरोग्य तपासणी शिबीर
- १३) हळदी-कूंकू समारंभ
- १४) सांस्कृतिक कार्यक्रम

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

प्रबोधन कार्यक्रम

अ.क्र.	वार/दिनांक	प्रमुख पाहुणे	विषय
१	शुक्रवार दि. ३१/०१/२०२०	मा. श्री सतिश बुध्दे (गटविकास अधिकारी, जावली)	ग्रामविकासात तरुणांचा सहभाग
२	शनिवार दि. ०१/०२/२०२०	मा. श्री. निलकंठ राठोड (सहा. पोलीस निरिक्षक मेढा)	कायदा, आजचा युवक व संवाद
३	रविवार दि. ०२/०२/२०२०	मा. श्री. पांडूरंग तावरे (अध्यक्ष तथा कार्यकारी संचालक कृषि पर्यटन विभाग पुणे)	कृषि पर्यटन शेतकऱ्यांना व्यवसायाची संधी
४	सोमवार दि. ०३/०२/२०२०	मा. सौ. सुनिता राजेघाटगे (अध्यक्ष जिल्हा ग्राहक संघ सातारा)	ग्राहक संरक्षण कायदा व आपण
५	मंगळवार दि. ०४/०२/२०२०	मा. श्री. रमेश देशमुख (तालुका कृषि अधिकारी जावली)	कृषि क्षेत्रातील योजना व शेतकरी विकास

समारोप समारंभ :

या विशेष श्रमसंस्कार शिबिराचा समारोप समारंभ बुधवार दि. ०५/०२/२०२० रोजी सायं. ५.०० वा. संपन्न झाला. समारोप समारंभास प्रमुख पाहुणे म्हणून मा.श्री. अमितदादा कदम (मा.सभापती अर्थ व शिक्षण समिती जि.प.सातारा), मा.सौ.जयश्रीताई गिरी(सभापती, पं.स.जावली) उपस्थित होते. तर कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी मा.श्री.दादासाहेब शिंदे(विश्वस्त जयवंत प्रतिष्ठान) होते. या समारोप समारंभासाठी श्री.अशोकराव नवले (विश्वस्त जयवंत प्रतिष्ठान), प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे, श्री. जगन्नाथ चिकणे, श्री. किसनराव चिकणे, श्री. गणपत वेंदे, श्री. श्रीकृष्णा चिकणे, श्री. राम कदम, श्री. जितीन वेंदे, सौ. पुष्पाताई चिकणे (सरपंच कुसुंबी), सौ. पार्वती चिकणे(उपसरपंच कुसुंबी), श्री. चंद्रकांत माळी (ग्रामसेवक), सर्व ग्रामपंचायत व मंडळांचे सदस्य, महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, ग्रामस्थ व स्वयंसेवक उपस्थित होते. या कार्यक्रमावेळी ग्रामपंचायत कुसुंबी यांचेकडून स्वयंसेवकांना उत्कृष्ट कामगिरी केलेबद्दल मान्यवरांचे हस्ते प्रमाणपत्र व महाविद्यालयास ढाल देण्यात आली.

हे शिबीर यशस्वी करण्यासाठी कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. संजय भोसले, प्रा. श्री. प्रमोद चव्हाण, प्रा. सौ. गायत्री जाधव, प्रा. डॉ. उदय पवार, प्रा. डॉ. सारंगपाणि शिंदे, प्रा. कु. डी. व्ही. देशमुख, श्री. विठ्ठल कोकरे, श्री. जगदिश ओंबळे, श्री. आबासाहेब देशमुख, सर्व स्वयंसेवक, स्वयंसेविका व ग्रामस्थ यांनी प्रयत्न केले.

प्रा. डॉ. संजय भोसले
कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

● ग्रंथालय व माहिती केंद्र ●

॥ ग्रंथालय हे संचित आहे विचार विश्वाचे शब्दांची रत्ने भरुनी राहिले भांडार शारदेचे ॥

सध्याच्या माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात ग्रंथालय हे "KNOWLEDGE RESOURCE CENTER" ची भूमिका बजावत आहे. आमच्या महाविद्यालयातील ग्रंथालयामध्ये एकूण ग्रंथसंख्या १११२२ आहे. तसेच एकूण २५ नियतकालिके/जर्नल्स घेतले जात आहेत. ११ दैनिक वर्तमानपत्रे घेतली जात आहेत. तसेच ई-बुक्स, नॉन बुक मटेरिअल आणि ग्रे लिटरेचर चा अंतर्भाव केला जात आहेत.

Library Orientation and Information Literacy program 2019-20 :-

चालू शैक्षणिक वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयाचा परिचय होण्यासाठी ग्रंथालयाचा नेमका वापर कसा करावयाचा या बाबत Library Orientation and Information Literacy program 2019-20 हा B.A. I, B.Com. I व B.Sc. I वर्गावर मार्गदर्शन पर व्याख्यान ग्रंथपाल डॉ. सुधीर नगरकर यांनी घेतले. तसेच ग्रंथालयात येऊन ग्रंथालयाचा वापर कसा करावयाचा याचे विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयात आणून प्रात्यक्षिक दाखविण्यात आले.

ग्रंथपाल दिन २०१९-२० :-

ग्रंथपाल दिना निमित्त प्रमुख पाहुणे म्हणून महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे सर उपस्थित होते. प्रास्ताविक डॉ. सुधीर नगरकर यांची केले. त्यात डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांचा जन्मदिवसाचे महत्व सांगितले. प्रमुख पाहुणे यांनी वर्तमानपत्रे, जर्नल्स व संदर्भ पुस्तके वाचून विद्यार्थ्यांने आपले ज्ञान अद्ययावत ठेवावे असे मार्गदर्शन केले. प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे यांनी ग्रंथालय हा महाविद्यालयाचा आत्मा असतो. ग्रंथालयाचा विकास झाला तर समाजाचा विकास होतो.

ग्रंथालयाचा वापर करून विद्यार्थ्यांनी आपले भविष्य घडवावे असे उद्बोधन केले. या वेळी महाविद्यालयातील नियतकालिकांचे व जर्नल्सचे प्रदर्शन भरविण्यात आले. या कार्यक्रमासाठी डॉ. प्रमोद घाटगे यांची प्रमुख उपस्थिती लाभली. तसेच या कार्यक्रमासाठी प्रा. शंकर गेजगे, डॉ. संजय भोसले, प्रा. प्रकाश जवळ, डॉ. संजय धोंडे, डॉ. उदय पवार तसेच प्रा. सुनिल केमदारणे व ग्रंथालय सेवक श्री. वसंत धनावडे आणि अविनाश मदन उपस्थित होते. या कार्यक्रमास सर्व शाखेच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

वाचन प्रेरणा दिन २०१९-२० :-

१५ ऑक्टोबर रोजी आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालयात ग्रंथालय विभागाकडून माजी राष्ट्रपती भारतरत्न डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या जयंतीनिमित्त वाचन प्रेरणा दिन २०१९८ साजरा करण्यात आला. त्यानिमित्त ग्रंथालयाकडून ग्रंथप्रदर्शन भरविण्यात आले. त्यामध्ये स्पर्धा परिक्षेची पुस्तके, नियतकालिके, जर्नल्स ठेवण्यात आली. ग्रंथप्रदर्शनाचा लाभ प्राध्यापकवाचक व विद्यार्थीवाचक यांनी घेतला. तसेच डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांचे विषयी भिक्तीपत्रिकेचे व उद्घाटन घेण्यात आले. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ.सुधीर नगरकर यांनी केले. त्यामध्ये कार्यक्रमाचे महत्व व उद्देश सांगितला. तसेच कलाम वाचन कट्टा आणि पुस्तक भेट याविषयी उद्बोधन केले. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे संस्थेचे विश्वस्त दादासाहेब शिंदे यांनी विद्यार्थ्यांना वाचन संस्कृती जोपासण्यास प्रोत्साहन दिले आणि कार्यक्रमास शुभेच्छा दिल्या. त्यांनी जिद्द, चिकाटी, आत्मविश्वासव अभ्यासातील सातत्य ठेवून वाचन समयी जोपासून यश कसे संपादन केले ते सांगितले. तसेच अध्यक्षीय मनोगतात प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे यांनी वाचन प्रेरणा दिन साजरा करून आपण वाचनाची आवड निर्माण करून जीवनात यशस्वी होण्यासाठी वाचन करावे असे सांगितले. आभार प्रदर्शन श्री. वसंत धनावडे यांनी केले. कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

प्रा.गायत्री जाधव यांनी केले. तसेच ग्रंथालयाच्या वतीने सलग एक तास मुकवाचन उपक्रम राबविण्यात आला. या कार्यक्रमासाठी ग्रंथालयामार्फत श्री.वसंत धनावडे आणि अविनाश मदने, आबासाहेब देशमुख, जगदिश ओंबळे, हिंदूराव जाधव, प्रशांत परिहार यांनी मार्गदर्शन आणि विविध उपक्रमात सहभाग घेतला. या कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे प्रा.डॉ.संजय भोसले, डॉ. सारंगपाणि शिंदे व इतर प्राध्यापकवाचक, विद्यार्थीवाचकांनी सहभाग घेतला.

Library Best User Award 2019 :-

ग्रंथालयाचा वापर वाढावा म्हणून ग्रंथालयाकडून Library Best User Award दिले जातात. २०१९ चा हा Award कु. परिहार अनिकेत संजय (F.Y.B.Sc.) कु. कोमल लक्ष्मण कदम (F.Y.B.Sc.) या विद्यार्थ्यांना देण्यात आला.

Library Services :-

महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयातून अनेक ग्रंथालयीन सेवा वाचकांना पुरविल्या जातात. वाचकांना देवघेव सेवा, संदर्भ सेवा, रेफरल सेवा CAS, SDI सेवा तसेच प्रतिलिपी सेवा, करिअर माहिती सेवा, कात्रण सेवा आणि Online Information सेवा व Social Networking सेवा दिल्या जात आहेत. तसेच महाविद्यालयाच्या www.assmmedha.edu.in या वेबसाईटच्या माध्यमातून महाविद्यालयाची अद्ययावत माहिती उपयोजका पर्यंत पोहचविली जाते.

email service - assmlibrarymedha@gmail.com

Library Website :-

<https://sites.google.com/view/assmlibrarymedha>

Facebook Account Name : - Assmlibrary Medha

Facebook Page :-

<http://www.facebook.com/Assm-Medha-Library-779541448844980/>

MPSC/UPSC Study Centre ASSM Medha Face book

Page :- <http://www.facebook.com/assmlibrarymedha/>

whatsup LIBRARY SERVICE - 9096572888

Library Automation :-

ग्रंथालयामध्ये MHRD - NIC चे e-granthalya हे software वापरून ग्रंथालयाचे Library Automation पूर्ण करण्यात आले आहे. आधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात वाचकांचा वेळ वाचवून सेवा देण्यासाठी ग्रंथालय सुसज्ज झाले आहे. महाविद्यालयाचे ग्रंथालय हे माहितीचे निर्मिती, संकलन, संग्रहण, संप्रेषण आणि माहितीची प्रतीप्राप्ती करण्यासाठी उपयोजकांना माहितीवर प्रक्रिया करण्याची महत्वाची भूमिका बजावत आहे. ग्रंथपाल डॉ. सुधीर नगरकर, श्री.वसंत धनावडे व श्री. अविनाश मदने हे ग्रंथालयातील सेवक सेवाभावी वृत्तीने वाचकांना सेवा देण्याचे कार्य करीत असतात. वाचकांचे समाधान हाच केंद्रबिंदू मानून ग्रंथालय कार्य करीत आहे.

ग्रंथालय समृद्ध करण्यासाठी जयवंत प्रतिष्ठान संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.शशिकांत शिंदे साहेब, सचिव मा.सौ.वैशाली शिंदे, मा.तेजस शिंदे तसेच मा.राहुलभाई जगताप आणि विश्वस्त मा.अशोकराव नवले, मा.दादासाहेब शिंदे यांची सतत प्रेरणा मिळत असते. तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एम.बी.वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे व सर्व विषयांचे HOD व प्राध्यापक वृंद आणि शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी यांचे सतत सहकार्य व मार्गदर्शन मिळते.

डॉ.सुधीर नगरकर
(ग्रंथपाल)

ज्ञान स्रोत केंद्र मेढा

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

*** अर्थशास्त्र विभाग ***

राबविण्यात आलेले उपक्रम

दि. ११ जुलै २०१९	जागतिक लोकसंख्या दिन प्रमुख मार्गदर्शक १) डॉ. मोहिते (वैद्यकीय अधिकारी पं.स.जावली) २) श्री.विशाल रेळेकर (आरोग्य सहाय्यक ग्रा.आ.केंद्र केळघर)
दि. ३ ऑगस्ट २०१९	अर्थशास्त्रातील करिअर संधी मार्गदर्शक - डॉ. एम. बी. भोसले कर्मवीर भाऊराव पाटील मॅनेजमेंट इन्स्टिट्यूट अॅन्ड रिसर्च सेंटर सातारा
दि. २८ जानेवारी २०२०	स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन मार्गदर्शक :- श्री. संदिप परामणे संचालक, अभयसिंहराजे भोसले स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र सोमडी ता.जावली
दि. १२ मार्च २०२०	Visit to Bank उपक्रम सातारा जि. म. सह. बँक शाखा - मेढा डी.एम.के. जावली सह. बँक शाखा - मेढा वाई अर्बन को-ऑप. बँक लि, शाखा - मेढा
दि. १३ जानेवारी २०२०	पुस्तक प्रकाशन सोहळा डॉ.प्रमोद घाटगे यांचे नगरपरिषदेच्या वित्तीय व्यवहारांचे अर्थशास्त्र डॉ.संजय धोंडे यांच्या Finances of Village Panchayats प्रमुख उपस्थिती :- श्री.मोकाशी साहेब(महाप्रबंधक IDBI Bank) श्री.अशोकराव नवले(विश्वस्त जयवंत प्रतिष्ठान) प्राचार्य डॉ.एम.बी.वाघमोडे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* मराठी विभाग *

जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव संचलित आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालयाच्या मराठी विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० वर्षात विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते.

यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या अंगी असणाऱ्या साहित्य व कलागुणांना वाव मिळावा म्हणून ९ ऑगस्ट रोजी विभागांतर नाट्य संवाद लेखन कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली त्यामध्ये अभ्यासक्रमातील लाल चिखल या कथा संग्रहातील पाणी व लाल चिखल या दोन कथांचे नाट्य रूपांतर करण्यास शिकवले. तसेच दिनांक २१ सप्टेंबर रोजी मराठी साहित्य मंडळाची स्थापना करण्यात आली. यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून जेष्ठ पत्रकार व विचारवंत जयंत लंगडे हे होते. तर प्राचार्य डॉ. एम.बी. वाघमोडे व उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. दि.२३ फेब्रुवारी रोजी कवी कुसुमाग्रज यांच्या जन्मदिनी मराठा भाषा गौरव दिन साजरा करण्यात आला.

प्रा.आनंद साठे
(मराठी विभाग प्रमुख)

* सांस्कृतिक विभाग *

जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव संचलित आ.शशिकांत शिंदे महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० वर्षात विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते.

यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या अंगी असणाऱ्या साहित्य व कलागुणांना वाव मिळावा म्हणून १५ ऑगस्ट रोजी विभागांतर भित्तिपत्रकाचे प्रकाशन करण्यात आले. त्यामध्ये अभ्यासक्रमातील लाल चिखल या कथा संग्रहातील पाणी व लाल चिखल या दोन कथांचे नाट्य रूपांतर करण्यास शिकवले व जिल्हास्तरीय युवा महोत्सवासाठी नाटक व पथनाट्य म्हणून त्यांची निवड

केली. तसेच दि. २१ सप्टेंबर रोजी अग्रणी महाविद्यालय व सांस्कृतिक विभाग यांच्या वतीने अभिनय कला व गुण विकास याविषयावर कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून जेष्ठ पत्रकार व विचारवंत जयंत लंगडे हे होते. तर प्राचार्य डॉ. एम.बी. वाघमोडे व उपप्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे, राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.गायत्री चव्हाण, अग्रणी महाविद्यालय समन्वयक प्रा.एस.एन. गेजगे व प्राध्यापक प्रतिनिधी प्रा.डॉ.संजय धोंडे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. दि. २२ सप्टेंबर रोजी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर व प्रा.संभाजीराव कदम महाविद्यालय देऊर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आलेल्या जिल्हास्तरीय युवा महोत्सवामध्ये महाविद्यालयाच्या कला मंडळातील ३० विद्यार्थी कलाकारांनी सहभाग घेतला. त्यांनी विविध कला प्रकार सादर केले त्यामध्ये पथनाट्य, लघुनाटिका, एकांकिका, समुहगीत गायन, समूह नृत्य, मुकनाट्य व वक्तृत्व स्पर्धा यामध्ये भाग घेऊन अत्यंत सुंदर कला सादर केल्या. दि. ३ फेब्रुवारी रोजी पारंपारिक दिन साजरा करण्यात आला.

प्रा.आनंद साठे
(सांस्कृतिक विभाग)

* इतिहास विभाग *

नियमित कार्यक्रम अहवाल

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा या आमच्या महाविद्यालयातील इतिहास विभागाच्या वतीने सन २०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थ्यांना इतिहास विषयाची आवड निर्माण व्हावी, त्यांना इतिहास विषयाचे महत्व समजावे, विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षांना सामोरे जाताना इतिहासाविषयी समस्या निर्माण व्हावी म्हणून पुढील उपक्रम राबविण्यात आले.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

१) राजर्षी शाहू महाराज जयंती :-

सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला इतिहास विभागामार्फत राजर्षी शाहू महाराज यांची जयंती सामाजिक न्याय दिन म्हणून साजरी करण्यात आली. यावेळी महाविद्यालयात राजर्षी शाहू महाराज यांच्या प्रतिमेचे पूजन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एम.बी.वाघमोडे यांनी केले.

राजर्षी शाहू महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त इतिहास विभागामार्फत महाविद्यालय ते पंचायत समिती जावली पर्यंत समता दिंडीचे आयोजन करण्यात आले. या समता दिंडीत जिल्हा परिषद प्राथमिक केंद्र शाळा मेढा, वेण्णा विद्यामंदीर व ज्युनिअर कॉलेज मेढा येथील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने सामील झाले. या समता दिंडीमध्ये जावळीचे गटविकास अधिकारी मा. गजानन बाबर, तहसिदार मा.सौ.रोहिणी आखाडे, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एम.बी. वाघमोडे व इतिहास विभागातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने हजर होते.

२) इतिहास मंडळाची स्थापना :- महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या आणि इतिहास विषयात पदवी घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधन वृत्ती आणि जिज्ञासू वृत्ती वाढावी म्हणून दरवर्षी इतिहास मंडळाची स्थापना केली जाते. सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयात इतिहास मंडळाची स्थापना करण्यात आली.

३) विजयस्तंभास अभिवादन :- ९ ऑगस्ट हा दिवस संपूर्ण भारतात क्रांती दिन म्हणून साजरा केला जातो. भारताला स्वातंत्र्य मिळवून देण्यासाठी ज्या क्रांतीकारकांनी हौतात्म्य पत्करले, बलिदान दिले आहे त्यांना अभिवादन करण्यासाठी संपूर्ण भारतात क्रांती दिन साजरा केला जातो. आपल्या महाविद्यालयात इतिहास विभागामार्फत दरवर्षी क्रांती दिन साजरा केला जातो. १९१४ ते १९१८ या काळात झालेल्या पहिल्या महायुद्धात जावली तालुक्यातील शहीद झालेल्या जवांनाच्या स्मृतिप्रित्यर्थ मेढा येथे ब्रिटीश सरकारने

विजयस्तंभ उभारला आहे. त्यास या शैक्षणिक वर्षात इतिहास विभागातील विद्यार्थ्यांनी पुष्पगुच्छ अर्पण करून अभिवादन केले. यावेळी शहीद जवानांच्या वारसदारांनी तात्कालीन इतिहास विद्यार्थ्यांना सांगितला. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एम.बी.वाघमोडे उपप्राचार्य प्रमोद घाटगे, शा.शि. संचालक प्रा.प्रमोद चव्हाण, राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.सौ.गायत्री जाधव उपस्थित होते.

४) महात्मा गांधी जयंती :- सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात दि.२ ऑक्टोबरपर २०१९ रोजी महाविद्यालयात इतिहास विभागामार्फत महात्मा गांधी जयंती साजरी करण्यात आली. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एम.बी.वाघमोडे यांनी महात्मा गांधीजींच्या प्रतिमेचे पूजन करून विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. यावेळी इतिहास विभागातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

५) सराव परीक्षांचे आयोजन :- इतिहास विभागामार्फत दरवर्षी विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप माहिती व्हावे, उत्तरपत्रिका योग्य वेळेत पूर्ण करता यावी यासाठी प्रत्येक प्रकरण पूर्ण झाल्यावर सराव परीक्षा घेण्यात येते. सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात सुध्दा बी.ए.भाग १ पासून बी.ए.भाग ३ पर्यंतच्या सर्व इतिहास विभागातील विद्यार्थ्यांच्या सराव परीक्षा घेण्यात आल्या.

६) डॉ. भिमराव रामजी आंबेडकर स्मृती दिन :- सामाजिक समतेचे पुरस्कर्ते, भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार डॉ.भिमराव रामजी आंबेडकर यांचा ६ डिसेंबर १९५६ रोजी वयाच्या ६५ व्या वर्षी दिल्ली या ठिकाणी मृत्यू झाला. त्यांनी केलेल्या कार्याच्या स्मृतीप्रित्यर्थ त्यांचा मृत्यू ज्यादिवशी झाला तो दिवस स्मृती दिन म्हणून भारतभर साजरा केला जातो. सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयात इतिहास विभागामार्फत डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचा स्मृतिदिन साजरा करण्यात आला. महाविद्यालयाचे प्राचार्य

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

डॉ.एम.बी. वाघमोडे व उपप्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे यांनी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेचे पुजन केले.

७) क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती :- महाराष्ट्रातील महान समाजसुधारक व दलितांचे उद्धारकर्ते महात्मा जोतिबा फुले यांच्या संघर्षमय समाजसुधारणेच्या कार्यात त्यांना खांद्याला खांदा लावून स्त्री-शिक्षण व दलित उद्धारक कार्य करणाऱ्या त्यांच्या सौभाग्यवती सावित्रीबाई फुले यांचा जन्म सातारा जिल्ह्यातील नायगावच्या खंडोजी नेवसे पाटील यांच्या घरी ३ जानेवारी १८३१ रोजी झाली. भारतातील पहिली स्त्री-शिक्षिका, पहिली मुख्याध्यापिका सावित्रीबाई फुले यांच्या कार्याचा गौरव करण्यासाठी इतिहास विभागाने त्यांची जयंती दरवर्षी प्रमाणे महाविद्यालयात साजरी केली.

८) छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती :- भारतीय उपखंडाचा बराचसा भाग व्यापणाऱ्या मराठा साम्राज्याचे संस्थापक जनता ज्यांना शिवराय, छत्रपती शिवाजी महाराज किंवा राजे या नावाने संबोधतो. भोसले कुळातील या सुपुत्राने विजापूरच्या आदिलशाही विरुद्ध आणि मोगल साम्राज्याविरुद्ध ऐतिहासिक संघर्ष करून मराठा स्वराज्य स्थापन केले. रायगड ही राजधानी असलेले स्वतंत्र मराठा राज्य छत्रपती शिवाजी महाराजांनी उभे केले आणि ६ जून १६७४ रोजी छत्रपती म्हणून राज्याभिषेक करवून घेतला. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा जन्म शिवनेरी किल्ल्यावर १९ फेब्रुवारी १६३० रोजी झाला. हा जन्मदिवस जयंती म्हणून साजरा केला जातो.

इतिहास विभागातील विद्यार्थ्यांनी शिवजयंती दिवशी आगलावेवाडी ता.जावली या ठिकाणापासून शिवज्योत महाविद्यालयात आणली.

प्रा.डॉ.संजय भोसले
(इतिहास विभाग)

प्रा.शंकर गेजगे
(इतिहास विभागप्रमुख)

Department of English

Academic year 2019-2020

Department Activities :-

1. Conducted a university approved course "Pragmatic English". 15 students enrolled and appeared for the final exam of the said course.
2. Organized a 10-days Bridge Course 'An Introduction English Literature' for First Year B A English Optional Students.
3. Organized a guest lecture on Soft Skills on 09th March, 2020. Chief Guest and Speaker: Mr. Abhishek Dhanawade, an alumnus of college.
4. Organized a guest lecture of Dr. R. B.Rathod on Essentials of Group Discussion on 07 th March, 2020.
5. Movie Screening was done of the following movies:
 - a. The Tempest: for the BA III English Special Students on 15th October, 2019.
 - b. Three Idiots: for the BA II Optional English Students on 29th January, 2020.
 - c. The Glass Menagerie: for the BA III Special English Students on 05th February, 2020.

Institutional other Activities :-

1. Organized a Guest lecture of Dr. Gaurav Lohar on IPR on 17/02/2020 under Staff Academy.
2. Inauguration of Staff Academy for the Academic year 2019-20.

Dr. Sarangpani Ramchandra Shinde
Department of English

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* हिंदी विभाग *

वार्षिक अहवाल २०१९-२०२०

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये हिंदी विभागाने विविध कार्यक्रमाचे आयोजन केले.

- * दि. १४ सप्टेंबर २०१९ रोजी हिंदी दिवस कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमास प्रमुख पाहुणे म्हणून रहिमतपूर कॉलेजच्या हिंदी विभागाध्यक्षा प्रा.डॉ. सुमन मोहिते मॅडम उपस्थित होत्या.
- * दि. १४ सप्टेंबर २०१९ रोजी प्रा.डॉ. मोहिते व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम.बी. वाघमोडे यांच्या हस्ते हिंदी विभागात हरीयाली भिक्ती पत्रिकेचे उद्घाटन करण्यात आले.
- * दि. १७ सप्टेंबर २०१९ रोजी राष्ट्रभाषा हिंदी का महत्व या विषयावर परिसंवाद आयोजित करण्यात आला. यात बी.ए. भाग १, २ व ३ मधील एकूण ३७ विद्यार्थी सहभागी झाले.

* कॉमर्स विभाग *

- १) दि. ०१/०१/२०२० रोजी Consumer Guidance Society of India, Mumbai या संस्थेसोबत कॉमर्स विभागाने विविध कार्यक्रमांचे आयोजनाबाबत “ सामंजस्य करार (MoU)” केला.
- २) दि. ०८/०१/२०२० रोजी Employability Enhancement Skills या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. डॉ. सारंग भोला व डॉ. एम. बी. भोसले यांनी मार्गदर्शन केले.
- ३) दि. १६/०१/२०२० रोजी “ How to Command a Job? ” या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. कु. गौरी कुलकर्णी व श्री. राहुल कुलकर्णी यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- ४) दि. १७/०१/२०२० रोजी Consumer Guidance Society of India या संस्थेसोबत “ Consumer Awareness and Financial Literacy ” या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. श्री. नंदकुमार मेनन व श्री. मनोज पवार यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- ५) दि. २५/०१/२०२० रोजी कॉमर्स विभागा अंतर्गत पालक-शिक्षक मेळावा आयोजित करण्यात आला. यात ३६ पालक व सर्व विषय शिक्षक सहभागी झाले.
- ६) दि. २७/०१/२०२० रोजी “ Student Investor Awareness Program ” आयोजित करण्यात आला. या कार्यशाळेत गुजरात येथील नामवंत चार्टर्ड अकौंटंट श्री. मितांशु शेठीया व श्री. अक्षय पोळ यांनी विद्यार्थ्यांना बहुमोल मार्गदर्शन केले.
- ७) दि. ०७/०२/२०२० रोजी कॉमर्स डे चे आयोजन करण्यात आले. कॉमर्स डे हा कार्यक्रम सलग दहा वर्षे कॉमर्स विभागातर्फे साजरा करण्यात येत आहे. या अंतर्गत Wallpaper Competition, Concept of Commerce, Guest Lecture, Debate, Role Play, Funny Games असे विविध कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले.
- ८) दि. १२/०३/२०२० रोजी अर्थशास्त्र वाणिज्य विभागांच्यावतीने बी.कॉम. भाग २ च्या विद्यार्थ्यांसाठी सातारा जिल्हा मध्यवर्ती बँक शाखा मेढा येथे बँक व्हिडीओ आयोजित करण्यात आली. यात ३८ विद्यार्थी व २ शिक्षक सहभागी झाले.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

**Lead College Scheme
Activities**

- 1) लोकसंख्या दिन - दि.१४/०८/२०१९
- 2) One day Workshop on Employment On dt.08/01/2020
- 3) One Day Workshop on How to command a job on dt.16/01/2020
- 4) One Day Workshop on Consumer awareness and financial literacy Dt.17/10/2020
- 5) अभिनय कला गुण व कौशल्य एकदिवसीय कार्यशाळा दि.२१/१०/२०१९
- 6) One Day Workshop on Communication Ethics in the age of ICT Dt.05/02/2019
- 7) Exhibition on vegetables Dt.22/02/2019
- 8) Science Festival
- 9) One Day Workshop on soft skill development
- 10) Food Festival
- 11) One Day Workshop on future in formacitucal industries
- 12) State level workshop on scop and research in zoology
- 13) वैश्विक मानवी मुल्ये एकदिवसीय कार्यशाळा

Gejage Shankar Namdeo
Co-ordinator
Lead College Scheme

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Department of English Academic year (2019-2020) REPORT

Activities of the Department :-

- * The Department inaugurated activities of the English Literary Association on 21st August 2019. Dr. Ganesh Jadhav, Associate Professor and Head, Department of English, D. G. Collage of Commerce was the Chief Guest for the Inauguration. He delivered a lecture on 'Master Your Soft Skills'.
- * Under English Literary Association, following activities were conducted in the academic year 2019-20.
- * **Movie/ Play Screening :-**
 - 1) The English Movie 'The Glass Managerie' was screened for B.A. III students on 5th February, 2020.
 - 2) The Hindi Movie '3 Idiots' was screened for B.A. II Option English students on 29th January, 2020.
 - 3) The Marathi Play 'Mahanirvan' was screened for B.A. I Option English students on 24th January, 2020.
 - 4) The Hindi Movie 'Ek Ruka Hua Faisla' was screened for B.Com I Students on 27th December, 2019.
 - 5) The Hindi Movie 'Bahubali 2' was screened for B.A. II Compulsory English students on 24th September, 2019.
 - 6) The Odiya short story 'Rebati' was screened for B.A. I Option English students on 13th September, 2019.
 - 7) The Bengali short story 'Laloo' was screened for B.A. I Option English students on 16th August, 2019.
 - 8) The Hindi short story 'Kafan' was screened for B.A. I Option English students on 20th July, 2019.

* **Courses :-**

Department of English conducted two courses offered by Department of Lifelong Learning and Extension in the academic year.

Certificate Course in Basic English Grammar :-

The course started on 1st September, 2019. 13 students from different classes were enrolled for the course. All the students appeared for the final examination held on 5th February, 2020. The course coordinator was Dr. Dnyandeo Kale.

Certificate Course in Pragmatic English: The course coordinator was Dr. S. R. Shinde.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* Department Conducted a One Day Workshop on 'Communication Ethics in the Age of ICT' under Lead Collage Scheme on 11th February, 2020. Dr. B. S. Lokde, Associate Professor and Head, Department of English, D. P. Bhosale Collage, Koregaon and Dr. V. V. Pawar, Assistant Professor and Head, Geography, ASS Mahavidyalay, Medha were the Resource Persons for the Workshop. In all 89 students from our collage and 12 students from different cluster collages attended the workshop. Dr. Dmyamdeo Kale was the Converner for the workshop.

* Department arranged a guest lecture on " Soft Skills on 9 th March 2020. Resource Person for the lecture was was Mr. Abhishek Dhanawade, an alumnus of the department.

Head,
Department of English

* प्लेसमेंट सेल *

वार्षिक अहवाल २०१९-२०२०

- १) दि. १५/०७/२०१९ रोजी जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र सातारा व प्लेसमेंटसेल, आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा यांच्या संयुक्त विद्यमाने " पंडित दीनदयाळ उपाध्याय रोजगार व उद्योजकता मेळावा " आयोजित करण्यात आला. या मेळाव्यात १६ कंपन्या सहभागी झाल्या. सदर मेळाव्यासाठी ४३२ उमेदवारांनी प्रत्यक्ष मुलाखती दिल्या. यातून ३१० उमेदवारांची प्राथमिक निवड करण्यात आली.
तसेच या मेळाव्या सात वित्तीय महामंडळे सहभागी झाली. त्यांच्याकडून ४६ लाभार्थ्यांना विविध शासकीय वित्त पुरवठा योजनांची माहिती घेतली.
- २) दि. ०८/०१/२०२० रोजी Employability Enhancement Skills या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. डॉ. सारंग भोला व डॉ. एम. बी. भोसले यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- ३) दि. ११/०१/२०२० रोजी " Interview Techmiques & Preparation of C.V. " या विषयावर बी.कॉम भाग ३ मधील विद्यार्थ्यांसाठी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. डॉ. ज्ञानदेव काळे व प्रा. प्रकाळ जवळ यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- ४) दि. १३/०१/२०२० रोजी कला व वाणिज्य महाविद्यालय सातारा येथे इन्फोसिस लिमिटेड कॅम्पस इंटरव्ह्यू आयोजित करण्यात आले. यामध्ये महाविद्यालयातील ३२ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

श्री. अमेय आत्माराम देसाई

समन्वयक

रोजगार व स्वयंरोजगार समिती (प्लेसमेंट सेल)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Department of Botany Annual Report (2019-20)

Department of Botany conducted following activities during academic year 2019-20

1. Department of Botany arranged a small practice on Botanical Garden Conservation by cleaning of unwanted weed plants as well as the prepared a compound wall around the Botanical Garden on 11th Aug. 2019
2. Department of Botany Celebrated Welcome Function for B. Sc. I year students for creating friendly environment between all B. Sc. Students. This Programme was divided into two parts a) Teacher- student interaction and b) student - student interaction on 19th Sept 2019
3. Department arranged a small study tour at Kas for B. Sc. Botany students to increase the basic knowledge about plants on 11th Oct. 2019
4. For I year students department was arranged a study tour at Mukhvali (Dist- Satara) for study of plant species and their identification at field condition on 23rd Sept. 2019
5. To create awareness among the students department of Botany arranged the study tour at Mankumbare Point on 11th Sept. 2019.
6. For increase the knowledge about Molecular Biology and Tissue Culture, Students were participated in Hands on training of Molecular biology and also visit Biotechnology Department at Tissue Culture Lab at Y. C. I. S. Satara.
7. For increase the knowledge about topics, department arranged Guest lectures for Ty students.
 - a) Classification of Angiosperms by Dr. S. M. Deshpande (Y. C. I. S. Satara 28/7/2019)
 - b) Extra Chromosomal Inheritance By Prof. Sabale R. R. (L. B.S. College Satara 19/9/2019)
 - c) Angiosperms, Pteridophytes, anatomy by Mohite S. A. (L. B.S. College Satara, 15/9/2019)
 - d) Microbial Genetics By Prof. Sabale R. R. (L. B.S. College Satara, 15/9/2019)
 - e) Ethnobotany and Horticulture by. Dr. Vaidya R. R. (Kisanveer College Wai, 27/9/2019)
8. Students of First year successfully completed a Career oriented certificate course on Biodiversity Management.
9. ICT based lecture was conducted on topic Plant Growth 29/9/2019 by Dr. Pawar U. S.
10. To create awareness among the students and increase the knowledge of wild vegetables plants department of Botany organized exhibition on Wild Vegetables 21st August 2019
11. Department organized soft skill development workshop on 14th Jan. 2020
12. Seminar competition was arranged for students on 11th Sept. 2019.
13. Department organized online Quiz on occasion of world environment day 5th June 2020.
14. Department of Botany continuing activity of 'Green Corner'
15. All students of Department were actively participated in Science Festival 2k20 At ASSM Medha on 10th Jan 2020
16. To inculcate interest and knowledge of plants department organized a Leaf and Fruit art exhibition on 21st Jan 2020.
17. Students of Third year successfully completed a Career oriented certificate course on Mushroom Spawn Production.
18. 2 Students of Botany won second prize in Model competition in Bioresonance activity at Y. C. I. S. Satara on 8th Feb. 2020

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

- 19 To increase plant wealth department of botany collect donated plant individuals from students on 12th Aug. 2017.
- 20 Department of Botany organized a guest lecture from Alumni on Career Guidance after graduation on 6th Jan 2020.
- 21 All students from department actively participated in NSS camp at Kusumbi on 30 Jan. to 5 Feb. 2020
- 22 2018-19 batch of botany Students donated a “hand refract meter” to college.

Prof. Dr. Pawar U.S

Head

Department of Botany

Department of Microbiology Annual Report (2019-20)

Department of Microbiology carried out following activities during academic year 2019-20.

- * Guest lecturer was organised on the topic “**Future in Pharma Industry**” for B.Sc students under Lead College Scheme. This lecture was organised by department of Microbiology & Chemistry on 21 Dec. 2019.
- * Fermented Food festival was organized by Department of Microbiology on 21 January. About 50 Students from B.Sc. I, II, III were participated in fermented food festival.
- * For the fulfilment of syllabus of Shivaji University, Kolhapur our Department arrange done day study tour for Students of Part II and III on 10th February 2020 to Mapro Food processing industry, Surul, Wai.

To create awareness among the student’s department of Microbiology arranged the Guest lecture about,

- 1) **Guest Lecture: on: “Tools in Genetic Engineering”** On 25th February 2020 Department Organized lecture of Mr. Abhiram Rao (Assistant professor, Department of Microbiology, Y.C.I.S. Satara) On “Tools in Genetic Engineering”.
 - 2) **Guest Lecture: on: “Basics in Genetic Engineering”** On 4th March 2020 Microbiology Department Organized guest lecture of Ms. S.S. Salunkhe (Assistant professor, Department of Biotechnology, Y.C.I.S. Satara) On “Basics in Genetic Engineering”.
- * On 4th may “COVID-19 Awareness Quiz” was Organised By using Google Form by Department of Microbiology.
 - * On Occasion of World Microbiome Day Department Organizes Online Quiz Related to Basic Information in Microbiology On 27th, June 2020.

Prof. Smt. Deshmukh D.V

Department of Microbiology

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Department of Zoology Annual Report (2019-20)

Department of Zoology carried out following activities during academic year 2018-19.

- 1 Department of Zoology Celebrated Welcome Function for B. Sc. I year students for creating friendly environment between all B. Sc. Students. This Program was divided into two parts a) Teacher- student interaction and b) student - student interaction on 19th Sept 2019.
- 2 To create awareness among the students department arranged the study tour at Mankumbare Point on 15th Sept. 2019.
- 3 For 1st, 2nd and 3rd year students, department has arranged a Field study tour at Koyananagar to study of various animals in habitat on 6th January, 2020.
- 4 To create awareness among the students, department of Zoology arranged the State level Workshop on Scope and Research in Zoology for B.Sc. Students on 22nd September, 2019.
- 5 To create awareness among the students department of Zoology arranged the Guest lecture on Biotechnology for B.Sc. Students on 31st January, 2020.
- 6 Department arranged a study tour at Koyananagar, Patan for Second and Third year students to increase the basic knowledge about Zoology on 6th January, 2020.
- 7 Students of Zoology department actively participated in Science Festival 2020 organized by ASSM, Medha various events and won the prizes.
- 8 Students of First year successfully completed a Career oriented certificate course on Biodiversity Management.
- 9 Students of the department won third prize in poster competition at One day National Conference on conservation of Biological diversity at Mudhoji College, Phaltan on 1st February 2020

Prof. Dr. Yadav O. V.

Department of Zoology

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Department of Chemistry Annual Report (2019-20)

Department of Chemistry conducted following activities during academic year 2019-20

- 1 Wel- Come function was organized for B.Sc- I year students.
- 2 Department of Chemistry arranged laboratory visit to Insta vision Laboratory Satara for B.Sc –III students.
- 3 Department of Chemistry in collaboration with department of Microbiology has arranged industrial visit to Mapro Garden Shendurjane, Satara.
- 4 For increase the knowledge about topics, department arranged Guest lectures for Ty students.
- 5 Department of Chemistry & Microbiology has arranged guest lecture series on topic “Job opportunities in Pharma Industries.”
- 6 Two students from department had participated in poster presentation competition at Y.C.I.S. Satara.
- 7 All students of Department were actively participated in Science Festival 2k20 At ASSM Medha on 10th Jan 2020
- 8 Students of Batch 2018-19 has donated a “Digital Balance” to college

Prof. Mr. Kemdarne S. G.

Head

Department of Chemistry

Department of Physics Annual Report (2019-20)

Department of Physics conducted following activities during academic year 2019-20

- 1 Department of Physics Celebrated Welcome Function for B.Sc. I year students for creating friendly environment between all B. Sc. Students. This Programme was divided into two parts a) Teacher- student interaction and b) student - student interaction on 19th Sept 2019.
- 2 Department of Physics and MKCL jointly organized one day seminar on “Job Readiness” on 27th Sept. 2019.
- 3 Dhananjay Yadav student of B.Sc.II Presented model on “Automatic Street light using LDR” at Avishakar held at Balasaheb Desai College, Patan on 6th Jan. 2020.
- 4 Students participated enthusiastically in project, model competition and poster competition of the Science Festival 2k20 At ASSM Medha on 10th Jan 2020.
- 5 All students from department actively participated in NSS camp at Kusumbi on 30th Jan. to 5th Feb. 2020.

Prof. Mr. P.D. Patil

Head

Department of Physics

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ *

दि.१४ फेब्रुवारी २०१९ रोजी आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा येथे वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ संपन्न झाला. मा.श्री.निलकंठ राठोड (स.पो.नि.मेढा) हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. त्यांनी आपल्या भाषणात प्रत्येक विद्यार्थ्यांने आपले ध्येय साध्य करण्यासाठी प्रयत्नांची पराकाष्ठा करावी व उज्वल यश संपादन करावे असे सांगितले.

महाविद्यालयाच्या पारितोषिक समारंभ प्रसंगी संस्थेचे विश्वस्त मा.श्री.अशोकराव नवले आणि मा.श्री.राहूलभाई जगताप यांची प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संस्थेचे विश्वस्त मा.श्री.दादासाहेब शिंदे हे होते. त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात विद्यार्थ्यांनी मिळवलेल्या यशाबद्दल विद्यार्थ्यांचे व महाविद्यालयाचे कौतुक केले. कार्यक्रमाची सुरुवात रोपट्याला पाणी घालून करण्यात आली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक मा.प्राचार्य डॉ.एम.बी. वाघमोडे यांनी केले. जिमखाना विभागप्रमुख प्रा.प्रमोद चव्हाण यांनी अहवाल वाचन केले. पाहुण्यांचे हस्ते सर्व यशस्वी विद्यार्थी व प्राध्यापक यांचा गौरव करण्यात आला. कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन प्राध्यापिका गायत्री जाधव व प्रा.अनुराधा शिंगटे यांनी केले. आभार प्रदर्शन प्रा.प्रकाश जवळ यांनी केले. या समारंभप्रसंगी वार्ताहार श्री.शिंगटे गुरुजी, श्री.भास्कर धनावडे, श्री.श्रेयस जगताप तसेच महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी उपस्थित होते.

* आंतरराष्ट्रीय योग दिन *

दि. २१/०६/२०१९ रोजी महाविद्यालयात जिमखाना विभाग व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाकडून आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा करण्यात आला. आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त अंबिका योगा कुठीर ठाणे यांच्या वतीने श्री. विठ्ठल अभंग व श्री. उमेश राऊत साहेब यांचेकडून महाविद्यालयाच्या प्रांगणात योगासने प्रात्यक्षिके घेण्यात आली. त्यासाठी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक विद्यार्थ्यांनी योगासने केली. या कार्यक्रमास प्रमुख उपस्थिती उपप्राचार्य प्रा.डॉ.प्रमोद घाटगे हे होते व अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एम.बी. वाघमोडे होते. प्रा.डॉ. संजय भोसले यांनी आभार मानले. सर्वांनी उत्साहात योगासने करून महाविद्यालयात आंतरराष्ट्रीय योग दिन २०१९ साजरा केला.

* माजी विद्यार्थी मंडळ *

दि. ९ मार्च २०२० रोजी महाविद्यालयात माजी विद्यार्थी मेळावा आयोजित करण्यात आला. महाविद्यालयाच्या जडणघडणीत माजी विद्यार्थी यांची भूमिका या विषयावर मार्गदर्शन करण्यासाठी वार्ड येथील प्रा.डॉ.संग्राम थोरात यांना निमंत्रित केले होते. मेळाव्यास ८० माजी विद्यार्थी यांनी उत्स्फूर्तपणे सहभाग घेतला. या मेळाव्यासाठी संस्थेचे विश्वस्त मा.अशोकराव नवले, प्राचार्य डॉ.एम.बी. वाघमोडे यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन केले.

डॉ.संजय धोंडे

समन्वयक

माजी विद्यार्थी मेळावा

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* ज्युनिअर विभाग *

सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात इ. ११ वी व इ. १२ वी कला, वाणिज्य व विज्ञान या शाखांमध्ये एकूण ३३८ पर्यंत विद्यार्थी संख्या पोहोचली आहे.

या ज्युनिअर महाविद्यालयामध्ये सन २००९-१० या वर्षापासून एच.एस.सी. बोर्ड परिक्षेस मा.आमदार शशिकांत शिंदेसाहेब यांच्या प्रयत्नाने मान्यता मिळाली. त्यामुळे ग्रामीण भागातील विद्यार्थी मोठ्या प्रमाणात विशेष करून विद्यार्थींनी परिक्षा देऊन चांगल्या गुणांनी पास होऊ लागल्या. चालू वर्षी बोर्ड परिक्षेसाठी तालुक्यातील पाच ज्युनिअर कॉलेजचे एकूण ५४६ विद्यार्थी प्रविष्ट झाले. यावेळी केंद्रसंचालक म्हणून प्रा.श्री. कदम एस. के व उपकेंद्रप्रमुख म्हणून प्रा.श्री.पाटील एस.एन. यांनी काम पाहिले. दरवर्षीप्रमाणे चालू वर्षी सुध्दा एच.एस.सी. बोर्ड परीक्षेचा निकाल विशेष प्राविण्यासह नेहमीच उच्चांकी राहिलेला आहे.

या ज्युनिअर महाविद्यालयामुळे ग्रामीण भागातील कोणताही विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित रहात नाही. दरवर्षीप्रमाणे या वर्षी सुध्दा एच.एस.सी.बोर्ड परिक्षेचा निकाल विशेष प्राविण्यासह नेहमीच उच्चांकी राहिलेला आहे. माफक फी व गरीब विद्यार्थी फी सवलत योजनेमुळे विद्यार्थी हित जोपासले जाते. मागील वर्षी या ज्युनिअर महाविद्यालयास शाळा सिद्धी अंतर्गत ए+ ग्रेड मिळाली आहे. चालू वर्षी क्रिडा विभागामध्ये विविध स्पर्धेत विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवून जिल्हास्तरापर्यंत मजल मारली. यामध्ये कु.जाधव सनी विनोद (कुस्ती ६१ किलो वजनी गट), कु.भोसले विराज सदाशिव (कुस्ती ६५ किलो वजनी गट), कु. जांभळे संकेत (१५०० मीटर धावणे), मानकुंबरे ऐश्वर्या (१०० मीटर धावणे), पवार नेहा (लांब उडी), कु.पवार नेहा व कु. मानकुंबरे ऐश्वर्या (थाळी फेक) यासाठी क्रिडा प्रशिक्षक प्रा.श्री.प्रमोद चव्हाण यांनी मार्गदर्शन केले.

चालू वर्षी सांस्कृतिक विभागामार्फत शिक्षक दिन, हिंदी दिन, पारंपारिक दिन, मराठी भाषा दिन, विज्ञान दिन, युवक दिन, विधि साक्षरता दिन, मतदार जागृती दिन इ. कार्यक्रम विद्यार्थी सहभागातून पार पडले. या सर्व कार्यक्रमासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणारा सहाय्यक प्राध्यापक वर्ग पुढीलप्रमाणे - श्रीमती निकम एस.बी., श्री.पाटील एस. एन., श्री.कदम एस. के., श्रीमती मुल्ला एस. एस., श्रीमती कदम जे. डी., श्रीमती शिर्के एस. एम., श्रीमती दाभाडे एस. डी., श्रीमती खंदारे आर. एस., श्रीमती पाटील एस. व्ही., श्रीमती धनावडे ए. एन., श्रीमती मोरे पी.पी., श्रीमती पोळ व्ही.एस.

प्रा.श्री. कदम एस. के.
(ज्युनिअर विभाग)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

वैयक्तिक अहवाल २०१९-२०२०

प्राचार्य डॉ. एम. बी. वाघमोडे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा

- १) २ डिसेंबर २०१९ शिवाजी विद्यापीठ पत्रानुसार संलग्नीकरणानुसार मान्यतेसाठी मोहनराव पतंगराव पाटील महाविद्यालय, बोरगांव नुतनीकरण समिती अध्यक्ष.
दि. ७/०१/२०२० रोजी भेट
- २) २५ नोव्हेंबर २०१९ शिवाजी विद्यापीठ पत्रानुसार श्री. फडणवीस प्रशांत यांचा Ph.D. Open Defence साठी उपस्थिती. Ph.D. विद्यार्थी म्हणून त्याची नोंद झाली.
- ३) २४ फेब्रुवारी २०१९ च्या पत्रानुसार चिंतामणराव कॉमर्स कॉलेज सांगली B.B.A. Part I, II, III या वर्गाच्या संलग्नीकरण समिती अध्यक्ष
- ४) धनंजयराव गाडगीळ कॉमर्स कॉलेज सातारा येथे २० जानेवारी २०२० रोजी झालेल्या कार्यशाळेत सहभाग. "Entrepreneurship Senitization Workshop"

Dr. Pramod R. Ghatage

Head of The Department
Department of Economics

Participated in Conferences / Seminars /Workshops:

1. Participated in 43rd Annual Conference of Akhil Bharatiya Marathi Arthashastra Parishad Organized by Abhijit Kadam Institute of Management and Social Sciences Solapur, on 31st Oct. 1st & 2nd Nov.2019.
2. Participated in One Day International Conference on Sustainable Growth in Commerce, Management & Social Sciences, Organised by Dhananjayrao Gadgil College of Commerce Satara, held on 17th Dec.2019.
3. Participated in International Interdisciplinary conference on Recent Trend & Issues in Social Sciences & Commerce organised by Dhawadi College Dhawadi, on 19th and 20th Dec.2019.
4. Participated in the 30th Annual Conference of Shivaji University Economic Association Kolhapur (SUEAK) ,Organized by Shri.Sampatrao Mane Mahavidyalaya, Khanapur on 21st & 22nd Dec.2019.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

5. Participated in One Day National Seminar on Recent Issues & Challenges in Languages & Social Sciences, organised by Arts, Commerce & Science College Gadhinglaj, dated on 22nd Jan.2020.
6. Participated in National Workshop on Financial Crisis and Union Budget 2020-21 Jointly organised by Chh. Shivaji College Satara, Marathi Arthashastra Parishad & Shivaji University Economics Association Kolhapur, on 5th Feb.2020

Research Paper Presented and Published:

1. Research Paper Presented entitled “ Financial Inclusion in India ” in One Day National Seminar on Recent Issues & Challenges in Languages & Social Sciences, organised by Arts, Commerce & Science College Gadhinglaj, dated on 22nd Jan.2020.
2. Research Published entitled “ Financial Inclusion in India” in Indo Western Research Journal , UGC approved refereed & peer reviewed Reseach Journal, ISSN: 2454-3292, Issue-XI, Vol.1, Sept.2019 to Feb.2020.

Book Published

1. Book Published entitled “ Finances of Municipal Corporation ” Published by Unicorn Publication Pune

Worked as Resource Person / Chairperson:

Worked as a Chairperson in National Workshop on Financial Crisis and Union Budget 2020-21, organized by Chh. Shivaji College Satara , on 5th Feb.2020.

प्रा. प्रमोद चव्हाण

- ◆ शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर रग्बी खेळाच्या संघ निवड कमिटी सदस्य म्हणून निवड
- ◆ लक्ष्मीबाई राष्ट्रीय शारीरिक शिक्षण विद्यापीठ ग्वाल्हेर येथे रिफ्रेशर कोर्स ग्रेड मिळवून पूर्ण
- ◆ शिवाजी विद्यापीठ शिक्षक असोसिएशनवर आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालयाचा प्रतिनिधी म्हणून निवड
- ◆ वेणूताई कॉलेज कराड दोन दिवसीय विद्यापीठ लेवल कार्यशाळा सहभाग.

प्रा.डॉ.संग्राम यशवंत शिंदे

(हिंदी विभागप्रमुख)

- ◆ १५ सप्टेंबर २०१९ रोजी हिंदी दिवस निमित्ताने किसनवीर महाविद्यालय वाई येथे व्याख्यान
- ◆ दहिवडी कॉलेज दहिवडी येथे आंतरराष्ट्रीय कॉन्फरन्समध्ये अध्यक्ष तथा रिसोर्स पर्सन म्हणून सहभाग
- ◆ शंकरराव जगताप कॉलेज वाघोली येथील कार्यशाळेत रिसोर्स पर्सन म्हणून सहभागी
- ◆ झी मराठी वाहिनीवर सुरु असलेल्या मराठी मालिका मिसेस मुख्यमंत्री मध्ये भूमिका
- ◆ स्टार प्रवाह वाहिनीवरील मराठी मालिका साता जन्माच्या गाठी मध्ये भूमिका

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

प्रा.श्री. गेजगे शंकर नामदेव

(इतिहास विभागप्रमुख)

- शिवाजी विद्यापीठ बी.ए.भाग दोन या वर्गाच्या पेपर नंबर चार व सहा सेमि. तीन व चारसाठी पेपर सेटर म्हणून नेमणूक.
- दहिवडी कॉलेज दहिवडी या ठिकाणी आयोजित १९ आणि २० डिसेंबर २०१९ रोजी आयोजित केलेल्या आंतरराष्ट्रीय सेमिनारमध्ये **Feminist Theory** हा पेपर सादर व प्रसिध्द.
- अग्रणी महाविद्यालय, योजनेतर्गत विविध उपक्रमांचे आयोजन
- KORONA** व्हायरस जनजागृती करण्यासाठी ऑनलाईन प्रश्नमंजूषाचे आयोजन करण्यात आले.
- महाराष्ट्रातील विविध महाविद्यालयांनी आयोजित केलेल्या **KORONA** व्हायरस जनजागृती करण्यासाठी ऑनलाईन प्रश्नमंजूषामध्ये सक्रीय सहभाग (१२ महाविद्यालये)
- देशातील विविध महाविद्यालयांनी आयोजित केलेल्या राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय वेबिनारमध्ये सहभागी (११ महाविद्यालये)
- सरस्वती कला महाविद्यालय दहीहांडा, अकोला व पी.जी.डिपार्टमेंट ऑफ कम्प्युटर सायन्स, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती यांनी ४ ते १० जून २०२० या कालावधीत आयोजित केलेल्या **E-CONTENT DEVELOPMENT IN TEACHING** हा ऑनलाईन F.D.P. कोर्स पूर्ण.
- २ डिसेंबर ते १४ डिसेंबर २०१९ या कालावधीत शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर भरारी पथकावर निवड

Dr. Sanjay V. Dhonde

(Assistant Professor)

Department of Economics

Participated in Conferences / Seminars /Workshops:

- Participated in One Day Teacher training Workshop on Revised Syllabus of Macro Economics at B.A.II Jointly Organized by SardarBabasaheb Mane Mahavidyalaya, Rahimatpur & Shivaji University Kolhapur on 9th Sept.2019.
- Participated in One Day Workshop on Self instructional Material (SIM) Organized by Centre for Distance Education, Shivaji University Kolhapur dated on 23rd Sept.2019.
- Participated in 43rd Annual Conference of Akhil Bharatiya Marathi Arthashastra Parishad Organized by Abhijit Kadam Institute of Management and Social Sciences Solapur, on 31st Oct. 1st& 2nd Nov.2019.
- Participated in One Day International Conference on Sustainable Growth in Commerce, Management & Social Sciences, Organised by DhananjayraoGadgilCollege of Commerce Satara, held on 17th Dec.2019.
- Participated in International Interdisciplinary conference on Recent Trend & Issues in Social Sciences & Commerce organised by Dhawadi College Dhawadi, on 19th and 20th Dec.2019.
- Participated in the 30th Annual Conference of Shivaji University Economic Association Kolhapur (SUEAK) ,Organized by Shri.Sampatrao Mane Mahavidyalaya, Khanapur on 21st& 22nd Dec.2019.
- Participated in National Workshop on Financial Crisis and Union Budget 2020-21 Jointly organised by Chh. Shivaji College Satara, Marathi Arthashastra Parishad & Shivaji

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

University Economics Association Kolhapur, on 5th Feb.2020

8. Participated in One Day International Conference on Society Polity & Economy in 21st Century, organised by Sadguru Gadage Maharaj College Karad, on 12th Feb.2020.
9. Participated in Two Day National Seminar on An Emerging Challenges and Opportunities in Indian Economy, organised by Dr.Babasaheb Ambedkar College Aundh Pune on 27th& 28th Feb.2020.

Research Paper Presented and Published:

1. Research paper Presented entitled “Recent Trends in Service Sector of India” in International Interdisciplinary conference on Recent Trend & Issues in Social Sciences & Commerce organised by Dhawadi College Dhawadi, on 19th and 20th Dec.2019.
2. Research Paper Presented entitled “ Role of Village Panchayat Expenditure in Rural Development” in One Day International Conference on Society Polity & Economy in 21st Century, organised by SadguruGadageMaharaj College Karad, on 12th Feb.2020.
3. Research Paper Published entitled “Recent Trends in Service Sector of India” Ourheritagej UGC care listed Journal .ISSN: 0474-9030 Vol. No. 68, Issue -33, Feb.2020
4. Research Published entitled “ Revenue Composition of Satara District Village Panchayats” in Indo Western Research Journal , UGC approved refereed & peer reviewed Reseach Journal, ISSN: 2454-3292, Issue-XI,Vol.1,Sept.2019 to Feb.2020.
5. Research Paper Published entitled “ Role of Village Panchayat Expenditure in Rural Development” in Ajanta , peer reviewed referred and UGC listed Journal, ISSN: 2277-5730, Vol. IX, Issue – 1, January- March 2020.

Book Published and Other Writing:

1. Book Published entitled “ **Finances of Village Panchayats**” ISBN: 978-93-83144- 61-7, Published by Subham Publication Kanpur (UP) Dec.2019.
2. Unit Writig for Self Instructional Material (SIM) for Centre for Distance Education, Shivaji University Kolhapur at B.A. Part II, Macro Economics, Unit no 4 (Public Finance)
3. Unit Writing for Self Instructional Material (SIM) for Centre for Distance Education, Shivaji University Kolhapur,at M.A. Part II ,Tranport Economics, unit no. 3 and 4.

Worked as Resource Person / Chairperson:

1. Worked as Examiner and Guide to the participants in “State Level Quiz Competition” organised by Chh. Shivaji College Satara on 17th Jan.2020.
2. Worked as a Resource Person in one Day Workshop on “Challenges Before Indian Economy” under the Lead College Scheme organized by Smt.Minalben Maheta College Panchani dated on 22nd Jan.2020.
3. Worked as a Resource Person and delivered Speech on “Roll of Village Panchayat in Rural Development” under Extension Activity (Village Survey) organized by Chh. Shivaji College Satara and Kumthe Village Panchayat ,dated on 31st Jan.2020.
4. Worked as a Chairperson in National Workshop on Financial Crisis and Union Budget 2020-21, organized by Chh. Shivaji College Satara, on 5th Feb.2020.

Faculty Development Programme:

Successfully completed Faculty Development Programme (FDP) in “Cyber Security and Data Sciences “Jointly organised by ShivajiUniversity Kolhapur and Prof. Sambhajirao Kadam College Deur, dated on 2nd January to 7th January 2020.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Dr. Vinod Pawar

Department of Geography

- ◆ Paper Published: Geospatial Technologies to Assess Agriculture Suitability for Development Planning-Our Heritage -ISSN: 0474-9030, Vol-67-Issue-2-July-December-2019- International UGC listed Journal, Impact factor- 6.08.
- ◆ Successfully Completed UGC sponsored Refresher in Geography Course- Punjabi University, Patiala, Punjab- dated 03/10/2019 to 16/10/2019.
- ◆ Successfully Completed FDP (PMMMNM) on Cyber Security- Prof. Sambhajirao Kadam College, Deur, Dist- Satara, Maharashtra- dated 02/01/2020 to 07/01/2020.
- ◆ Successfully Completed (FDP) Interdisciplinary Research methodology Workshop on BFSI Sector- Organized at PES's Arts & Commerce College, Phondaghat, Maharashtra under thePMMMNM, MHRD, New Delhi dated 29/02/2020 to 09/03/2020.
- ◆ BOS Member- Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)-Geography.

प्रा. डॉ. संजय हणमंत भोसले

(इतिहास विभाग)

- * शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित स्वच्छवारी, स्वस्थवारी, हरितवारी उपक्रमाच्या पूर्व नियोजन बैठकीस भाषाभवन येथे दि. २१/६/२०१९ रोजी उपस्थित
- * शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आयोजित आळंदी, पंढरपूर, निर्मलवारी, स्वच्छवारी, हरितवारी २०१९ उपक्रमाच्या सातारा जिल्हा पूर्व नियोजन बैठकीस यशवंतराव चव्हाण इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स सातारा येथे दि. २५/६/२०१९ रोजी उपस्थित
- * शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आयोजित आळंदी, पंढरपूर, निर्मलवारी, स्वच्छवारी, हरितवारी २०१९ उपक्रमाच्या सातारा जिल्हा पूर्व नियोजन बैठकीस यशवंतराव चव्हाण इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स कराड येथे उपस्थित
- * शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आयोजित आळंदी, पंढरपूर, निर्मलवारी, स्वच्छवारी, हरितवारी २०१९ उपक्रमात दि. २/७/२०१९ व दि. ३/७/२०१९ रोजी लोणंद ता.खंडाळा येथे ज्ञानेश्वर माऊली पालखी तळ स्वच्छता उपक्रमात ११ स्वयंसेवकांसह उपस्थित
- * शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर आप्तकालीन भागातील शिबीर उपक्रमात महाविद्यालयातील ४३ स्वयंसेवकांसह दि. २६/८/२०१९ ते १/९/२०१९ या कालावधीत सहभाग
- * आर्ट्स, कॉमर्स व सायन्स कॉलेज गडहिंग्लज येथे दि. २२ जानेवारी २०२० रोजी एक दिवसीय नॅशनल सेमिनार मध्ये ऐतिहासिक दृष्टिकोनातून पर्यटन या पेपर चे वाचन केले. हा पेपर INDO WESTERN RESEARCH JOURNAL (UGC Approved Refereed & peer Reviewed Research Journal) Impact factor 6.10 (GRIFI) Sept. 2013 to Feb. 2020 मध्ये पब्लिश झाला.
- * राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे विशेष श्रमसंस्कार शिबीर मौजे कुसुंबी ता.जावली येथे दि. ३०/०/२०२० ते दि. ५/२/२०२० अखेर यशस्वीरित्या पूर्ण केले.
- * एम.एच.आर.डी., सिडेनहम कॉलेज फ्याकल्टी डेव्हलपमेंट सेंटर मुंबई व कला व वाणिज्य महाविद्यालय फोंडाघाट ता. कणकवली, जि. सिंधुदुर्ग येथे आयोजित फ्याकल्टी डेव्हलपमेंट कोर्स दि. २९/२/२०२० ते दि. ९/३/२०२० अखेर A श्रेणीने पूर्ण केला.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

प्रा.राजेंद्र ज्ञानदेव ननावरे

(हिंदी विभाग)

- ◆ एक दिवसीय आंतरराष्ट्रीय कॉन्फरन्स
बाळासाहेब माने शिक्षण संस्था राजर्षी शाहू आर्ट्स अँड कॉमर्स कॉलेज रुकडी
शोध निबंध :- मोहनदास नैमिशराय के उपन्यास मुक्तिपर्व में शिक्षित बनो....! का जयघोष
- ◆ बद्रुका कॉलेज हैद्राबाद द्विदिवसीय आंतरराष्ट्रीय संगोष्ठी
शोध निबंध :- हिंदु का वैश्वीक परिदृश्य
- ◆ राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विश्वविद्यालय नागपूर त्रिदिवसीय आंतरराष्ट्रीय संगोष्ठी
शोध निबंध :- भारतीय साहित्य की कालजयी कृतियाँ गोदान में चित्रित दलित विमर्श के विशेष संदर्भ में
- ◆ सदाशिव मंडलिक महाविद्यालय मुरगुड एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय संगोष्ठी
शोध निबंध :- बहुसंस्कृतिवाद का हिंदी दलित आत्मकथाओं पर प्रभाव

Prof.Dr. Dnyandeo Salu Kale

Head, Department of English

1. Worked as a member of Syllabus Committee for "Language and Linguistics" Paper No. XI and XVI for Shivaji University, Kolhapur.
2. Attended a seven day Faculty Development Programme on "Cyber Security and Data Analysis" at Prof. Sambhajirao Kadam Collage, Deur from 02/01/2020 to 07/01/2020.
3. Conducted Certificate Course in Basic English Grammar offered by Department of Life-long Learning and Extension from 01/09/2019 to 31/01/2020.
4. Worked as a Resource Person at One Day Workshop on 'Business Communication in English' at Shankarrao Jagtap Arts and Commerce Collage, Wagholi, Tal-Koregaon on 30th January, 2020.
5. Conducted a One Day Workshop on 'Communicatin Ethics in the Age of ICT' on 11th February, 2020.

Presentations and Publications

Articles

1. Published an article entitled 'Theorizing Resistance: Tactics of Resistance in Dragon Seed' in Trajectory, Vol. 28, Issue 2, July-December, 2019, P. 17-26.
2. Published an article entitled 'Marginalised Centre or Centralised Margin: A Study of Social Dialectics in Anna BhauSathe'sPhakira' in Think India Journal, Vol. 22, Issue 14, December, 2019. P. 11013-11019.
3. Published an article entitled 'Resistance Tactics in William Golding's Lord of the Flies' in the Criterion, Vol. 10, Issue 5, October, 2019. P. 216-226.

Books/ Chapter in Books

1. Module I- Oral Skills, English for Business Communication (Textbook for B.Com. II), Shivaji University, Kolhapur. June 2019. ISBN 978-93-85190-09-4. P. 1-24.
2. Unit 1- Nature Scope and Branches of Linguistics, SLM for Introduction to Modern Linguistics, M.A.I, Shivaji University, Kolhapur, June 2019. ISBN 978-93-89327-15-1. P. 1-18.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

3. Unit 4- Permission: Seeking, Giving and Refusing & Inviting, SLM for Compulsory English I, B.A. II, Sem III, BharatiVidyapeeth, Pune. June 2019. ISBN 978-93-88794-98-5. P. 54-64.
4. Unit 3- English in Science and Technology, SLM for English for Specific Purposes for M.A. I, Sem II, BharatiVidyapeeth, Pune, June 2019. ISBN 978-93-89792-00-3,. P. 51-85.

Prof.Sangramsing V. Nalawade

(Head Dept.of Accountancy)

- * Presented a research paper entitled,“A Study of Rural Financing Policies implemented by DIC in Satara District” in 6th One day International Conference on Sustainable Growth in Commerce, Management and Social Sciences” organized by D. G. College of Commerce, Satara on 17th December 2019
- * Attended A One Day State Level Webinar on “New Education Policy and Higher Education” organized by Shikshanmaharshi Bapuji Salunkhe Mahavidyalaya, Karad, held on 14th May, 2020.
- * Participated in One Day International Webinar on “Post COVID-19 Lockdown: Opportunities and Challenges for Education, Industry & Economy” organized by Poona College of Arts, Science & Commerce, Pune held on 16th May, 2020.
- * Participated in One Day National level Webinar on “Cyber Security and Cyber Law” organized by Doshi Vakil Arts College and G.C.U.B. Science & Commerce Collge, Goregaon-Raigad held on 16th May, 2020.
- * Participated in One Day National level Webinar on “Reconfigure Integrated Financial Markets in Wake of COVID-19” organized by Department of Commerce, University of Mumbai and Mulund College of Commerce in Collaboration with Indian Accounting Association on 18th May, 2020.
- * Participated in One Day National level Webinar on “Employment Opportunities in IT Sector after Lockdown Period” organized by SMT. L.R.T. College of Commerce, Akola, held on 20th May, 2020.
- * Participated in Three Day State level Webinar on “Allied Agriculture Activities and Sustainable Employment Opportunitites” organized by Shree Pancham Khemraj Mahavidyalaya MT. L.R.T. College of Commerce, Akola, Pune held on 20th May, 2020.
- * Participated in One Day National Seminar on “Research Writing and Enhancing Visibility” organized by Ramnarain Ruia Autonomous College, Mumbai Shree held on 21th May, 2020.
- * Participated in One Day National level Webinar on “Quality Research through The Essential Ethics” organized by Sangameshwar College, Solapur held on 29th May, 2020.
- * Participated in One Day State Level Webinar on “The Socio-Economic impact of Covid-19” organized by Smt.Meenalben Mehta College, Panchgani on Saturday, 30th May, 2020.
- * Participated in One Day National level Webinar on “Management of COVID-19 during Post Lockdown Period” organized by SMT. L.R.T. College of Commerce, Akola, held on 30th May, 2020.
- * Participated in Innovative Webinar on “Creating Interactive e-Learning Content” organized

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

by the Department of Computer Engineering, Universal College of Engineering, Kaman held on 1st June, 2020.

- * Completed Faculty Development Programme on "Productive Thinking in Research Methodology with Special Reference to E-Commerce" jointly organized by Department of Commerce, University of Mumbai and Mulund College of Commerce from 22nd May to 27th May, 2020.

प्रा. डॉ. युजित मनोहर कसबे

- दि. १९ व २० डिसेंबर २०१९ रोजी दहिवडी कॉलेज दहिवडी येथे झालेल्या **Recent Trends & Issues in Social Science & Commerce** या विषयावर झालेल्या दोन दोनदिवसीय आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्रात **Inflation Causes and Impact on India Economy** या विषयावर शोधनिबंध सादर
- दि. २१ व २२ डिसेंबर २०१९ रोजी श्री.संपतराव माने महाविद्यालय खानापूर येथे झालेल्या शिवाजी युनिव्हर्सिटी इकॉनॉमिक्स असोशियेशन (सुयेक) च्या ३० व्या वार्षिक अधिवेशनात सहभाग.
- दि. २१ फेब्रुवारी २०२० रोजी सद्गुरु गाडगे महाराज महाविद्यालय कराड यांनी आयोजित केलेल्या **Society, Polity & Economy in 21st Century** या विषयावरील एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्रात **Liberalization and Employment opportunities** या विषयावर शोधनिबंध सादर
- M.A. भाग - २ अर्थशास्त्र विषयातील या पेपरच्या स्वयं अध्ययन साहित्यामधील **Co-operative Administration** या प्रकरणाचे लेखन

Prof.Dr. Sarangpani Ramchandra Shinde (Department of English)

Individual Activities

- Attended at 10 days Refresher Course on PROFESSIONAL SKILLS AND MORAL LEADERSHIP at Bahai Academy, Panchgani, during 31/07/2019 to 10/08/2019.
- Attended refresher course at JNTU Hyderabad between 02/12/2019 to 14/12/2019.
- Worked as the judge at state level elocution competition at Arts and Commerce College, Ashta on 17/01/2020.
- Delivered a lecture at "a one day workshop on Special Guidance on SET NET Examinations" as Resource Person organized by Kisan Veer Mahavidyalaya, Wai, on 07th February 2020.
- Delivered a guest lecture as a resource person at a one day workshop on Inter view techniques organized by Lal Bahdur Shastri College, Satara, on 25th February 2020.
- Presented and Published a research paper at a National Conference on Rethinking Mahatma Gandhi in Present Context on 29 Feb 2020 organized by.
- Poster presentation at St Xavier's College, Mumbai on Scope and Challenges in Adapting ICT in Rural HEI's at DISHA International conference held on 12 & 13 March, 2020.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Prof.Dr. Pawar U.S

(H.O.D. Dept. of Botany)

Sr.No.	Name of Seminar/ Conference/ Symposia/Workshop/Publication	Department / Place / Date(s)	Attended Participated
1	Floristic study of kalbhairavnath sacred grove, Bharsakale, Satara, Maharashtra	Species, 2019, 20, 155-162 (Oct 2019)	ISSN 2319-5746 EISSN 2319-5754
2	Online one day international Conference on Climate Change, Mangrove and Sustainable Management	Dept. of Botany Sawantwadi 24th April 2020	Poster Paper Presentation "The Mangrove Diversity of Gujarat
3	Worked as Internal Examiner for B.Sc. III- Botany Practical examination in Botany, Shivaji University Kolhapur	Kisanweer Mahavidyalaya Wai. 1 to 5 March 2020	External Examiner
4	Workshop on Practicals in Botany B. Sc. II CBCS pattern	Chikali 13th Sept. 2019	Attended
5	National Workshop on Horticulture – an Agribusiness	Shri YAshvantrao Patil Science Solankur 20th Dec. 2019	Participated
6	Online International Twitter Conference Nanobio 20	New college Kolhapur and Dadapatil Mahavidyalaya Karjat. Dept. Botany Kolhapur 13-15th april 2020	Participated
7	One week Online Faculty Development Programme on ICT tools for effective teaching and learning.	Swami Ramanand Teerth Marathwada University	Participated

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

8	Online Webinar on Intellectual Property Rights	SECAB Institute of Engineering and technology Nauraspur Karnataka 14th May 2020	Participated
9	Online Webinar CAS promotion and Issues	Dnyandev Mohekar Mahavidyalaya Kadamb 20 May 2020	Participated
10	Online Webinar on Molecular axonomy and DNA barcoding concept methods and applications	R. D. and S. H. National College and S. W. A. Science College Mumbai 20th May 2020	Participated
11	Online Webinar on ICT enablement in Higher Education for the betterment of Academic delivery and statutory adherence	L. B.S. college Satara 21st May 2020	Participated
12	Online National Level Workshop on Research Methodology Statistical Techniques and Data analysis using MS Excel	Tilak College of Science and Commerce Vashi Mumbai 19 to 20 May 2020	Participated
13	Online Webinar on new opportunities in Medicinal Plants sector for farmers and entrepreneurs	Dept. of Life Sciences Mansarovar Global University 24th May 2020	Participated
14	Online webinar on Biodiversity and Public Health	Eco-club Shivaji University Kolhapur 19 May 2020	Participated
15	Online webinar on Costarica- A biodiversity hotspot	R. D. and S. H. National College and S. W. A. Science College Mumbai 25th May 2020	Participated
16	Online webinar on COVID-19 Science From Nature	Bhakt Kavi Narshihh Mehata Uni. Junagadh 5th June 2020	Participated
17	One week Online Multidisciplinary Faculty Development Programme on MOOCs E-content development on OER	Govt. 1st Gread College Hungund Karnataka 28 May to 3rd June 2020	Participated

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Prof. Mr. Kemdarne S. G.

(Head Department of Chemistry)

Sr.No.	Name of Seminar/ Conference/ Symposia/Workshop/Publication	Department / Place / Date(s)	Attended Participated
1	Syllabus Change workshop for B.Sc – II (Organic Chemistry)	Department of Chemistry, Rajaram College Kolhapur	Participated
2	Syllabus Change workshop for B.Sc – II (Analytical Chemistry)	Department of Chemistry, LBS College, Satara	Participated
3	Orientation Course	Kannur University, Kannur Kerala	Participated
4	B.Sc –III Practical Examination	Smt. Minalben Mehta College, Panchgani	External Examiner
5	Delivered guest lecture for B.Sc – III Chemistry Students	Smt. Minalben Mehta College, Panchgani	Resourse Person
6	Online Webinar on ICT based teaching in Chemistry	Kasturba Gandhi Degree & PG College for Women West Marredpally, Secunderabad	Participated
7	National Webinar" Vichintana Webniar Series 2020" on the topic entitled "Strategies For Academic Publicatons"	Shree Ayyappa College, Kerala	Participated
8	Online Webinar on Intellectual Property Rights	SECAB Institute of Engineering and Technology Naurasur Karnataka	Participated
9	Online Webinar CAS promotion and Issues	Dnyandev Mohekar Mahavidya layaKadamb	Participated
10	One Day International Webinar on Family Resilience during Covid -19 Pandemic	CSIBER, Kolhapur	Participated

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Prof. Mr. P. D. Patil

(Head Department of Physics)

Sr.No.	Name of Seminar/ Conference/ Symposia/Workshop/Publication	Department / Place / Date(s)	Attended Participated
1	Workshop on ' Revised B.Sc. II CBCS curriculum of physics paper VIII- DSC- D2- Waves and Optics- II	Dept. of Physics, Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur. 16th September 2019	Participated
2	Worked as External Examiner for B.Sc. III- Practical examination in Physics, Shivaji University Kolhapur	YashavantraoChavan Institute of Science, Satara. 1st – 4th March 2020	External Examiner
3	One week Online Faculty Development Program on Online Teaching Etiquette and Best Practices	Santiram Engineering College, Nandyal, Kurnool A.P. 10th – 15th , May 2020	Participated
4	International Web Conference On Science, Engineering And Technology IWCSET-2020	Society for Technologi- cally Advanced Materials of India (STAMI) May 15-16, 2020	Participated
5	National Webinar on CAS promotion and issues	Dnyandeo MohekarMahavidya laya, Kalamb and May 20, 2020	Participated
6	Fifth International Conference On Advances in Material Science (online) ICAMS-2020	Post – Graduate De- partment of Physics RajeRamraoMahavidyalaya, Jath June 06-07, 2020	Participated

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Prof. Dr. Yadav O. V.

(Department of Zoology)

Sr.No.	Name of Seminar/ Conference/ Symposia/Workshop/Publication	Department / Place / Date(s)	Attended Participated
1	Minervarya gomantaki (Goan Fejervarya) and Minervarya syhadrensis (Bombay Wart Frog). Interspecific Amplexus	Herpetological Review 50(2). Natural History Notes	First and corresponding author
2	Re-description of the land snail Eurychlamys platychlamys (Blanford, 1880) (Eupulmonata: Helicarionidae) from the Western Ghats of India	Archiv für Molluskenkunde 148 (2) 117-128	Co-author
3	Avishkar Competition, Shivaji University, Kolhapur	6th January, 2020	Team Leader
4	One day National Conference on conservation of Biological diversity	Mudhoji College, Phaltan 1st February 2020	Paper Presentation Title: Preliminary Study of diversity of Herpetofauna in Jaoli Tehsil.
5	One day National Conference on conservation of Biological diversity	Mudhoji College, Phaltan 1st February 2020	Worked as Judge for Poster presentation Competition
6	One day National conference on Recent trends in Applied Zoology	Kisan Veer Mahavidyalaya, Wai 22nd February 2020	Attended
7	Worked as Examiner for B.Sc. III - Zoology Practical examination in Zoology, Shivaji University Kolhapur	KisanVeer Mahavidyalaya, Wai 08-03-2020 to 12-03-2020	External Examiner

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Prof. Smt. Deshmukh D.V

(Department of Microbiology)

Sr.No.	Name of Seminar/ Conference/ Symposia/Workshop/Publication	Department / Place / Date(s)	Attended Participated
1	National conference on "Interdisciplinary Approaches In Life Science"	Y.C.I.S.Satara 2nd&3rd Feb. 2020	Paper Presentation Title:Isolation ,Identification and Screening of endophytic Actinimycetes from Adhathoda-vasieca
2	National conference on Emerging trends in Zoology & Biotechnology	S.G.M.College,Karad ON 7thMarch2020	Attended
3	One Day Workshop on "Education In Universal Human Values and Soft Skill Development "	Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay ,Medha 13thJan 2020	Attended
4	One Day Workshop on Revised syllabus (CBCS)Of B.ScII Microbiology	Balasaheb Desai College ,Patan	Attended
5	Worked as External Examiner for B.Sc. III Microbiology, Practical examination in Microbiology Shivaji University Kolhapur	Y. C. I.S. Satara 14 to16 March 2020	External Examiner
6	Worked as Theory Examiner for B.Sc. II &III Microbiology , Shivaji University Kolhapur	B.Sc.III -Y.C.College Karad oct-2019 B.Sc.II-LBS College Satara Oct-2019	External Examiner

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Prof. Dr. Sudhir Ramdas Nagarkar (Librarian)

Sr.No	Date	Activity	Remarks
1	3 Feb 19	Participated and completed course on E-Content Development at online in SWAYAM offered by National Institute of Technincal Teachers Training and Research-Chennai Certificate No.5212-2412003 Dated 03/02/2019.	SWAYAM Course
2	6 Feb 19	Published a research paper entitle 'Interactive vido lessons for E-Learning" in the International Conference Proceeding "Librarianship Development through Internet of Things and Customer Services" at GPERI Mehasana Gujrat dated 6-8 Feb 2019. ISBN -978-93-5346-325-0	Published Paper in Internatioanl Conference
3	9 Feb 19	Presented a paper in One day International Seminar on " Recent Trends in Languages , Literature, Physical Education, Social Sciences and Commerce" Research paper entitled "SWAYAM Online Platform for E-Lerning" at Bhogawati Mahavidyalaya Kurukali dated 9 Feb.2019.ISSN-2349-638 Impact Factor 5.707	Published paper in International Seminar
4	6 Mar 19	Published, participated and present a paper in the National Conference on "Emerging Trends and Technology in Library and Information Science jointly organized by Dept. of LIS and BBK Knowledge Resource Center Kolhapur Dated 6 th March 2019.	Published Paper in International Conference
5	6 Mar 19	Published paper in Journal of Advancements in Library Sciences Special issue in National Conference on "Emerging Trends and Technologies in Library and Information Science" organized by DLISC and Barr. Balasaheb Khardekar KRC, Shivaji University Kolhapur dated 6 th March 2019.	Published Paper in Journal
6	30 Apr19	Completed SWAYAM Couse of Annual Refresher Program in Teaching (ARPIT-2019) Dated 03 April 2019.	SWAYAM Course

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Sr.No	Date	Activity	Remarks
7	12 Aug19	Delivered Guest Lecture on the Subject "Libraian Day Programme" arrange by Arvind Gavali College of Engineering Satara. Dated 12 Aug.2019.	Resource Person
8	9 Nov 19	Completed SWAYAM Course of Library Automation and Digitization offered by Indira Gandhi National Open University, New Delhi Dated 09 Nov.2019	SWAYAM Course
9	8 Jan 20	Participated in the workshop "Development of Accessible Library for Persons with Disabilities" arrange by RCIE, BBKRC & DLISC Shivaji University Kolhapur .dt.08 th Jan 2020.	Workshop
10	25 Feb 20	Completed SWAYAM Couse of Annual Refresher Program in Teaching (ARPIT-2020) Dated 25 Feb.2020	SWAYAM Course
11	29 Feb 20	Delivered Guest Lecture on the Subject "Spardha Pariksheche Swarup" arrange by Arts and Commerce College Satara. Dated 29 Feb.2020.	Resource Person
12	1 Dec 19	Published Book of Use of ICT for Quality Enhancement and Sustainability in Library Services by Shubham Publication Kanpur ISBN	Published Book
13	Dec 19	Published Book article in the book title of Granthrupi Granthpal by Dr. Sudhir Nagarkar Page No.58 ISBN 9789388113793	Published Book

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

वरिष्ठ महाविद्यालय प्राध्यापक वर्ग

◆ प्राचार्य

मा.डॉ. एम. बी. वाघमोडे

(एम.ए., एम.फिल., पीएच.डी., जी.डी.सी. अँड ए.)

◆ अर्थशास्त्र विभाग

प्रा.डॉ. घाटगे पी. आर. (विभागप्रमुख)

(एम.ए., पीएच.डी.)

प्रा.डॉ. धोंडे एस. व्ही.

(एम.ए., एम.फिल., पीएच.डी.)

प्रा.डॉ. कसबे एस. एम.

(एम.ए., सेट, नेट, जे.आर.एफ. पीएच.डी.)

◆ राज्यशास्त्र विभाग

प्रा.सौ. जाधव जी. पी. (विभागप्रमुख)

(एम.ए., एम.फिल.)

प्रा.गायकवाड एस. एम.

(एम.ए., सेट, नेट)

◆ इतिहास विभाग

प्रा.गेजगे एस. एन. (विभागप्रमुख)

(एम.ए.सेट)

प्रा.डॉ. भोसले एस. एच.

(एम.ए., बी.एड., एम.फिल., पीएच.डी.)

◆ हिंदी विभाग

प्रा.डॉ. शिंदे एस. वाय. (विभागप्रमुख)

(एम.ए., बी.एड., एम.फिल., पीएच.डी.)

प्रा.ननावरे आर. डी.

(एम.ए.नेट)

◆ इंग्रजी विभाग

प्रा.डॉ. काळे डी. एस. (विभागप्रमुख)

(एम.ए., एम.फिल., पीएच.डी., सेट)

प्रा.डॉ. शिंदे एस. आर.

(एम.ए., पीएच.डी., सेट)

प्रा.जवळ पी. बी.

(एम.ए., बी.एड. सेट)

◆ मराठी विभाग

प्रा.साठे ए. एस.

(एम.ए., सेट)

◆ भूगोल विभाग

प्रा.डॉ. पवार व्ही. व्ही.

(एम.ए., एम.फिल., पीएच.डी.)

◆ कॉमर्स विभाग

प्रा.देसाई ए. ए. (विभागप्रमुख)

(एम.कॉम., सेट)

प्रा.नलवडे एस. व्ही. (विभागप्रमुख)

(एम.कॉम., सेट)

प्रा.महांगडे के. बी.

(एम.एस्सी., बी.एड.)

अँड. वाघमोडे एस. एम.

◆ सायन्स विभाग

प्रा.डॉ. पवार यु. एस.

(एम.एस्सी., पीएच.डी.)

प्रा.केमदारणे एस. जी.

(एम.एस्सी., बी.एड., नेट, सेट)

प्रा.डॉ. यादव ओ. व्ही.

(एम.एस्सी., सेट., एम.बी.ए., पीएच.डी.)

प्रा.पाटील पी.डी.

(एम.एस्सी., सेट.,)

प्रा.सौ. देशमुख डी. व्ही.

(एम.एस्सी., सेट.,)

प्रा.कु.माने एस.एस.

(एम.एस्सी.)

प्रा.कु.जाधव बी.जे.

(एम.एस्सी.)

प्रा.कु.शिंदे एस.एच.

(एम.एस्सी.)

प्रा.कु.शिगटे एस.एन.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

प्रा.मोरे पी.बी.

(एम.एस्सी.,)

प्रा.कु.निकम आर.

(एम.एस्सी.,)

प्रा.कु.जाधव जी.डी.

(एम.एस्सी.)

(एम.एस्सी., नेट)

प्रा.कु.गोळे डी.डी.

(एम.एस्सी.)

प्रा.कु.पोतदार एम.एल.

(एम.एस्सी.)

प्रा.कु.बोडके टी.सी.

(एम.एस्सी.)

प्रा.कु.बेंद्रे एस.डी.

(एम.एस्सी.)

◆ शारिरीक शिक्षण विभाग

प्रा.चव्हाण पी. आर.

(एम.पी.एड.)

◆ ग्रंथपाल

प्रा.डॉ.नगरकर एस. आर.

(एम.ए., एम.लिब., आय.एस.सी., एम.फिल., पीएच.डी. सेट, नेट)

◆ ज्युनिअर विभाग

प्रा.निकम एस.बी.

(एम.ए., एम.फिल., बी.एड.)

प्रा.पाटील एस.एन.

(एम.ए., बी.एड.)

प्रा.कदम एस. के.

(एम.ए., बी.एड.)

प्रा.मुल्ला एस. एस.

(एम.एस्सी., बी.एड.)

प्रा.सौ.कदम जे.डी.

(एम.एस्सी., बी.एड.)

प्रा.सौ.शिर्के एस.एम.

(एम.कॉम., बी.एड.,)

प्रा.सौ.दाभाडे एस.डी.

(एम.एस्सी., बी.एड.,)

प्रा.सौ.हगवणे ए.डी.

(एम.ए., बी.एड.,)

प्रा.कु.मोरे पी.पी.

(एम.एस्सी., बी.एड.,)

प्रा.खंदारे आर. एस.

(एम.ए., बी.एड.)

प्रा.सौ.पाटील एस.व्ही.

(एम.ए., बी.एड.,)

◆ शिक्षकेतर कर्मचारी

श्री.कोकरे व्ही.बी.

एम.ए.(मुख्यलिपिक)

श्री.देशमुख पी.आर.

बी.ए.(वरिष्ठ लिपिक)

श्री.जाधव व्ही.बी.

बी.ए.(कनिष्ठ लिपिक)

◆ प्रयोगशाळा सहाय्यक

श्री.जाधव ए.एस.

◆ प्रयोगशाळा परिचर

श्री.ऑंबळे जे.बी.

श्री.जाधव एच.ए.

श्री.विभूते वाय.एन.

श्री.मदने ए.टी.

◆ ग्रंथालय परिचर

श्री.धनावडे व्ही. एल. (बी.ए., एम.लिब.)

श्री.जुनघरे एस.व्ही.(बी.ए.)

● शिपाई

श्री.देशमुख ए.आर.

श्री.परिहार पी.एस.

श्री.शिंदे एच. बी.